

Viata studentească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA, Nr. 4 • Miercuri 22 ianuarie 1969 • 16 pagini • 0,50 lei

Sesiunea în circuit

Cîteva bilete de tren și de avion, cîteva reporteri febrili, prezenți cu bagaje în mină la peron sau pe pista de decolare, cîteva aparate de fotografiat cu blitz sau fără blitz, cîteva telefoane și cîteva fire de telefon aproape incandescente, și ne conectăm la circuitul universitar actual, al cărui cod cifrat și descifrat e SESIUNEA. În 16 centre universitare mai mici și mai mari, cu tradiții de secole sau cu arhive de cîteva ani, studenți cu foi matricole variind pe scara ciclului universitar între 1965—1969 trăiesc în aceste zile tensiunea unor lansări pe orbite circumterestre sau circumlunare... Examenele, în care se reflectă și se reverberază o existență diurnă studentească pe circuitul complex al amfiteatrelor, laboratoarelor, sălilor de seminar, bibliotecilor, căminelor, cantinelor, caselor de cultură studentești, cinematografele, teatrele, stadionelor etc... constring la concentrare, la luciditate! De o săptămînă au fost scoase din priză sursele tuturor zgomotelor deconcertante, între care și orchestrele de jazz, au fost interzise abaterile de la... liniște. Pe toate coordonatele vieții universitare se studiază și se dilată circumvoluțiunile amfiteatrelor. Fiecare examen promovat cu calificativele maturității și responsabilității sociale reprezintă un circuit deschis spre ecuațiile abstracte și totuși telurice de concrete ale viitoarelor profesii, fiecare examen nepromovat reprezintă un scurt-circuit!

Ipostazele, imaginile acestei sesiuni, surprinse prin obiectiv fotografic, prin teleobiectiv, pe banda de magnetofon sau prin telefon, reprezintă nu indiscreții turistice, de voiaj reportericesc, ci ferestre deschise spre lumea plină de emoții subtile, abstracte, a sesiunilor de examene.

ÎN PAGINILE 8—9 ALE NUMĂRULUI DE ASTĂZI VĂ PREZENTĂM EXAMENELE DIN BUCUREȘTI, TIMIȘOARA ȘI IASI. ÎN NUMĂRUL VIITOR VOR URMA SUCEAVA, TG. MUREȘUL, BRAȘOVUL, ETC., ETC. CIRCUITUL SESIUNII ABIA DESCHIS, CONTINUĂ...

— Alo, tata, am scăpat!

ELENA DOGARU, anul I, Facultatea de limbă și literatură română din București, a promovat, și cu „nouă”, primul examen din cariera ei studentească.

Obiectivul fotoreporterului nostru EMIL COJOCARU a surprins-o în clipa cînd anunța, fericită, vestea.

...Este o imagine din cîteva sute pe care le poți întîlni zilnic în aceste zile la „Telefoanele” din centrele universitare.

Întrebările săptămînii

Consemnăm și salutăm săptămînal reviste studentești editate de institutele de învățămînt superior din țară. În dorința de a contribui la afirmarea lor prestigioasă, de calitate, în contextul presei universitare din țara noastră, lansăm următorul sondaj al opiniei publice studentești:

• Cum a fost receptată de studenții instituției revista pe care o semnați și o difuzați și dacă ea corespunde exigențelor superioare pe care le implică asemenea apariție?

• Reflectă sumarul revistei dumneavoastră complexul de preocupări politice, profesionale, culturale și științifice, precum și nevoia multilaterală de informare a studenților?

• În ce măsură se afirmă ea ca un mijloc convingător și mobilizator de educație politică și cetățenească?

• Ce propunerii avansați pentru ca aceste reviste să răspundă optim dezideratelor care le-au propulsat?

Într-un număr viitor vom publica răspunsurile dv. — și, evident, ale noastre.

Despre ceea ce ni se pare firesc...

Primim din clipa în care ne naștem, de la viață, de la părinți, de la cei care trăiesc în jurul nostru, primim cu dezinvoltură lucruri care ni se cuvin și lucruri care poate le merităm totdeauna, fiecare. Pentru toate însă trebuie să dăm ceva cu gestul nostru, cu fapta, cu întreaga ființă. Există un metabolism social al vieții și muncii în care trebuie să intrăm conștienți, căruia trebuie să ne devotăm fără rezerve.

Ni se pare firesc nouă, celor născuți într-o lume în spirit de echitate orînduită, să primim din ce în ce mai mult și să nu ni se ceară în schimb decît să răspundem încrederei imense pe care ne-o acordă Țara și Partidul, ai căror fii ne numim.

Sînt legi și enunțuri lapidare care ne luminează, în centrul cărora sîntem noi. Ni se pare firesc adevărul plin al aceluia Gaudeamus etern. Ni se pare firesc să aflăm cotidian că pentru studenții facultății au fost construite cămine de cîteva mii de locuri, că a fost mărit numărul de burse, că în vacanța aceasta vor merge în taberele de odihnă cu „n” mii de studenți mai mult, că biblioteca universitară din centrul „x” a primit încă „n” mii de volume etc.

În fiecare an se definește luminos destinul unor oameni. În Facultatea de limbă și literatură română, al cărei student sînt, multe nume s-au mutat din paginile cataloagelor de grupă în circuitul principal al vieții literare.

Au învățat aici critici de talent, Eugen Simion, Nicolae Manolescu, Marian Popa, foștii studenți Nichita Stănescu, Cezar Baltag, Adrian Păunescu sînt poeți de primă mărime azi, colegul meu mai mare, poetul Ion Alexandru, a fost trimis la studii în străinătate. În biblioteci și în arcul amfiteatrelor se pregătește o nouă generație care face faimă tradiției ceneaclului „Junimea” al facultății. Și sînt cîteva nume, George Alboiu, Ioana Diaconescu, Octavian Tudor — deja autori de volume — ce vin să completeze cartea de onoare a facultății noastre.

Ni se pare firesc să știm că o veghe a muncii ne asigură liniștea noastră din lumea cărților și proiectelor, pentru a ne pregăti un loc în marea roată a vieții, unde să arătăm ceea ce știm, ceea ce ar trebui să știm.

Dar cîteodată, unora dintre noi, ni se pare din păcate iarăși firesc să risipim cu nepăsare și zădărnice această comoară a încrederei, cu un gest de „petit prince” al acestor timpuri, ni se pare firesc să ne blazăm din lenea și din lășitate în fața încercării. Și pentru cei care trăiesc așa nu e firesc să-și aibă locul în această vîrstă a studenției, în care totul ni se dă, totul ne aparține.

Pentru ceea ce primim trebuie să ni se pară firesc să gîndim înalt, ca în fiecare an știința și cultura românească să primească o promoție de specialiști autentici, care să continue drumul pe care

il numim cu mîndrie — progres, semnul distinctiv al înaintării poporului nostru călăuzit de Partidul Comunist Român către socialism, către comunism. Pentru că ni se pare firesc să ardem în flacăra idealurilor noastre, să simțim siguranța împlinirii lor ca un răspuns dat acestei patrii minunate în care sîntem întotdeauna acasă.

„Lupta reușește mai ales acelor care iubesc mai mult lupta decît succesul” — spunea Lucian Blaga. Trebuie să ni se pară firesc să ducem zilnic o bătălie tenace cu noi înșine și cu materia pe care trebuie s-o stăpînim în virtutea nu a unui succes ieftin și efemer, să facem din aceasta un simbol al cunoașterii și luminii.

Trăiește în noi mesajul unei generații pe care trebuie să-l primim cu adevărul lui, fără nici un balast ce ar putea să-l instrăineze și să-l depărteze de destinele țării.

Un adevăr căruia trebuie să-i dăm fiecare zi a noastră.

Credem și vorbim despre grija care ne înconjoară, despre încrederea în noi, despre muncă și visuri, despre confruntarea noastră diurnă, modestă dar decisivă totodată în dimensiunea viitoarei răspunderi.

Convorbim cu idealuri, cum spune Poetul, despre ceea ce ni se pare firesc...

Nicolae Dan FRUNTELATĂ

Să luăm în discuție câteva probleme clujene...

Dacă am intenționa să analizăm, sub toate aspectele sale, activitatea politico-ideologică desfășurată în acest an de studiu de către organizațiile U.T.C. din centrul universitar Cluj, am avea, fără îndoială, multe de spus. Ar trebui, pentru a respecta realitatea, să inserăm aici și numeroase laude, dar și unele critici.

În primul rând, am fi datori să subliniem spiritul de inițiativă, permanentă căutare a unor modalități noi și eficiente. Evident, la fel ca și în alte părți, și aici, când vorbim de un asemenea subiect, trebuie să ne referim la informările politice (care ici sint mai reușite, dincolo mai puțin, dar nu lipsesc), la adunările generale U.T.C. (care abordează deschis problemele politice), la cluburile din instituție (al căror program slujește în bună măsură sarcinilor politico-educative), la revistele de institut (a apărut „Echinoc”, la Universitate, și mai urmează „Dialog” și altele). Dar ingeniozitatea și preocuparea clujenilor de a-și îmbogăți gama mijloacelor educative se manifestă nu numai în folosirea mai eficientă a căilor deja cunoscute, ci mai cu seamă în înăunțarea unor forme politice noi. În acest sens, merită a fi evidențiată înființarea unui CLUB AL DISCUTIILOR POLITICE la Facultatea de Istorie-Filozofie (care a și debătut pînă acum două teme — „Viața socială a studenților din Franța” și „Viața socială a studenților din S.U.A.” — în prezența unor profesori care cunoșteau de la sursă problemele respective) și activitatea unui ATENEU STUDENȚESC la nivelul centrului universitar. Bucurându-se de o conducere dornică să realizeze ceva foarte bun (un comitet alcătuit din cadre didactice și studenți, sub îndrumarea excelentă a profesorului Virgil Vătășianu), ateneul studențesc se impune pe zi ce trece în viața universitară clujeană prin prezența dintre cele mai interesante în zecă domeniul diferit.

Vorbind, bineînțeles mult mai pe larg, de toate aceste meritorii realizări clujene, o analiză exhaustivă ar trebui totodată să sublinieze și anumite probleme de interes, și prezența insuficientă a temelor politico-ideologice, și absența problemelor de educație aleistă, și faptul că preocuparea pentru forme noi n-a fost peste tot însoțită de consolidarea și îmbogățirea conținutului celor vechi, și lipsa unei coordonări a activității politice la nivelul centrului universitar U.T.C. De asemenea, bănuim că toți cei în drept s-au convins de inoportunitatea menținerii în două muncă-cheie pentru activitatea de propagandă a Comitetului U.T.C. al centrului (locuitor de secretar și șef de comisie) a unor studenți neexperimentați în munca politică, și însușele prea tinerilor Pop Stana și, respectiv, Ovidiu Ungureanu vor duce, probabil, cit de curînd la înlocuirea corespunzătoare a acestora.

Despre toate acestea ar fi trebuit să refere o eventuală analiză amănunțită. Dar noi nu ne propunem să emitem acum, aici, largi și complete judecăți de valoare. Schițînd un sumar tablou al activităților politice clujene, am intenționat ca, pe baza lui, să punem în discuție câteva probleme.

Astfel, lăsînd la o parte faptul că un singur ateneu studențesc ni se pare cam puțin pentru un centru universitar cum e Clujul, semnalăm, ca o problemă deloc de neglijat, participarea redusă a studenților la activitățile ateneului. Nu ne referim la acțiunile din cadrul „Tribunei ideilor”, în cazul cărora necesitățile dialogului nici n-ar permite o prezență activă prea numeroasă! Se pot da însă exemple de expuneri și proiectii deosebit de tentante desfășurate în fața unui auditoriu prea restrîns față de numărul celor care ar fi putut fi interesați de tema respectivă. Poate-i de vină popularizarea, poate ora (18), cînd studenții sint la bibliotecă sau la cursuri și așteaptă să plece apoi la masă, și poate ar fi mai bine, deci, să programăm ateneul la ora 20? Nu știm! După cum nu știm nici ce-ar putea întreprinde clujenii pentru a antrena în activitățile ateneului, și în general în acțiunile la care ne referim, mai ales pe acei studenți care nu au preocupări în acest sens și, prin urmare, au cea mai mare nevoie să participe la o manifestare sau alta. Este foarte bine că acțiunile noastre se bucură de participarea tinerilor care cupos ceva din problemele pe care le abordăm, dar avem în același timp datoria să trezim și interesul celor pe care trebuie să-i influențăm în și mai mare măsură, pentru a-i convinge să lase uneori cafelele sau barul și să ia loc în fotoliul unui for de cultură.

Propunînd spre dezbateri aceste probleme capitale pentru munca politico-educativă din centrul universitar Cluj, nu ne îndoim că ele vor fi discutate și analizate de respectivii factori răspunzători. De altfel, revista noastră este gata să publice în acest sens și alte păreri.

G. M.

PROPUNERI:

Filmele studentești să fie prezentate spectatorilor studenți!

În numeroase reviste de cultură și artă, în presă, am citit adesea rînduri foarte călduroase despre filmele realizate de studenții I.A.T.C.-ului. Într-un timp în care numeroase producții ale Casei de filme „București” se zbat în mediocritate și sint primite defavorabil de critică și de spectatori, se pare că numeroase încercări ale viitorilor regizori și actori prezintă un justificat și apreciabil interes. Numai că ele sint sortite să fie folosite doar pentru nu știu care probă sau examen și, indiferent de valoarea lor, să rămînă în arhivă. De ce oare aceste filme nu ar merita să fie prezentate și în fața studenților, unde s-ar bucura de aprecieri și observațiile acestora? Și asta nu numai în București, ci și în celelalte centre universitare.

Cu posibilitățile actuale, cînd numeroase licee și școli de cultură generală dispun de aparate de proiecție, ar fi

oare atît de greu ca fiecare instituție de învățămînt superior să dispună de asemenea aparate, cu ajutorul cărora, săptămînal, într-o sală anumită, să fie prezentat un program alcătuit din cele mai valoroase asemenea filme, precum și din scurt-metrajele studioului „Al Sahia”, care ar interesa publicul studențesc?

În urmă cu cîtva timp am asistat la o interesantă inițiativă a cinaclului literar „N. Labiș” al Universității Ieșene, unde poezia s-a împletit armonios cu pictura, într-o ambianță plăcută. Mă gîndesc cît de interesante ar fi discuțiile în urma vizionării unui bun film studențesc, fie în cadrul acestor cinacluri, fie în manifestări special rezervate.

La Universitatea din Iași, lectorul francez de la catedra de limbi străine a transformat într-un fapt obișnuit prezentarea săptămînală în aula „M. Emi-

nescu” a cîte unui cîlu de filme franceze. De ce nu am iniția și un spectacol săptămînal de filme studentești și de scurt-metraje?

Există posibilități foarte mari. Nu ar lipsi nici operatorii (recrutați dintre numeroșii studenți care se pricep la mînuirea aparatului de proiecție). Filmele aiese — evident, după criteriul calității — se pot trimite de la un centru la altul, pentru a nu necesita mai multe copii. Asociația studenților poate ajunge la o înțelegere cu D.R.C.D.F.-ul pentru împrumutarea scurt-metrajelor.

Tot aici poate s-ar găsi loc și pentru peliculele merituose ale cinecluburilor, și ele tot atît de sortite anonimatului.

Ar fi o inițiativă de care, cred, ar profita atît realizatorii, cît și spectatorii, și unii și alții la vîrsta studenției.

Iulian MODEL
student — Iași

Participați la un concurs de creație literară ?

La Casa creației populare a municipiului București s-a deschis în ziua de 14 februarie „Atelier 20”, un atelier experimental de teatru care va funcționa cu un cinaclu de dramaturgie și cu o secție de creație-laborator. De asemenea, se află în curs de desfășurare concursul literar „Prima verba”, al cărui cîștigător, pe lîngă un premiu consistent, va beneficia și de publicarea lucrărilor în plachetă personală. Ambele inițiative se adresează și studenților din centrul universitar București.

Studenții care vor să se afirme în teatru pot trimite piese de orice dimensiune Casei creației populare, Piața Cosmonauților nr. 7, telefon 15.22.51.

Cei dornici să participe la concursul „Prima verba” pot trimite textele cuprînzînd minimum 50 de pagini dactilografiate — pe aceeași adresă. Se primesc lucrări de proză, versuri și teatru pe o tematică oricît de diversă.

Pot participa numai studenții din centrul universitar București.

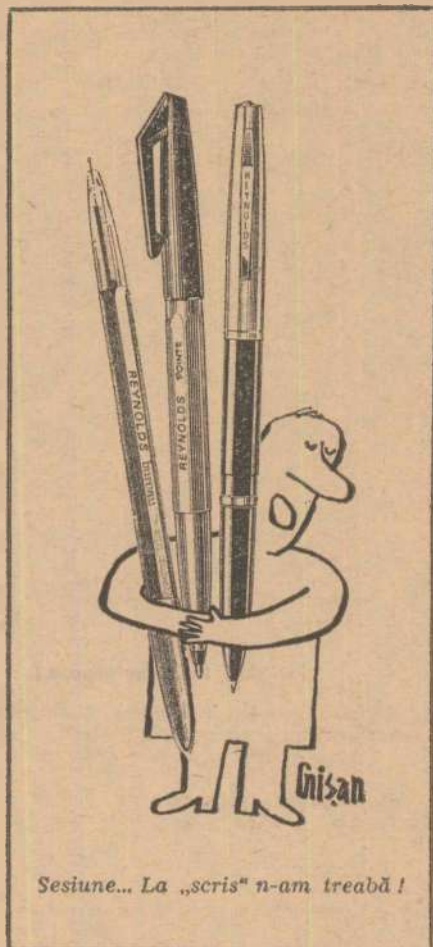
„FORUM”

Revista studenților Universității din Timișoara își întîmpină cititorii „în ceas înflorit de iarnă”, cu entuziasmul unui act tineresc, promițător lată cîteva dintre intențiile ei exprese, reunite sub aceeași clară profesiune de credință: „susținerea încercării de afirmare a studenților în toate domeniile, promovarea creațiilor artistice și a cercetărilor științifice, stimularea aspirațiilor profesionale”.

„Forum” înțelege a fi, așa după cum ni se înfățișează ea încă de la primul număr, un prilej de convergență a celor mai nobile sentimente și idei, un „for” al dezbaterilor majore, îndrăznețe, un mijloc de lărgire a cadrului instructiv-edu-

cativ, un „liant” al năzuințelor comune ale studenților Universității timișorene.

Relevantă prin profilul și conținutul său, revista ne oferă, în cele opt pagini, dense și frumoase ilustrate, un caleidoscop al activității și preocupărilor tinerilor universitari, un registru tematic bogat și variat, care-i asigură consistența necesară. O „repede ochire” asupra materialelor și articolelor ne introduce în atmosfera spirituală, cultural-artistică și științifică a universității, a vieții și îndeletnicirilor curente ale studenților. De notat reușita paginii de literatură, ai cărei semnatari sint membri ai cinaclului „Hyperion”. Și o sugestie: o grafie mai inspirată a denumirii de pe frontispiciu ar putea s-o evidențieze mai mult...

Sesiune... La „scriș” n-am trebă!

STEAUA „DOCTORULUI” STELU

(sau cuvinte pentru cei nereceptivi la criticile revistei noastre)

În urmă cu cîteva luni, revista noastră publica un amplu reportaj-anchetă de la Timișoara, în care se relatau gravele abateri de la normele de conduită universitară ale lui Stelu Măslin, pe atunci student, anul VI, al Facultății de stomatologie a Institutului de medicină din localitate. Materialul analiza toți factorii răspunzători de-a lungul a 5 ani de tupeul cu care Măslin își făcea de cap uzind de calitatea de secretar al Comitetului U.T.C. pe instituit și atrăgea forurilor în drept atenția că sancțiunile ușoare nu sint nici pe departe în măsură să dea un bun exemplu de intransigență celorlalți studenți. Drept urmare, la redacție au sosit din partea acestor foruri un număr de scrisori în care revista era învinuită de lipsă de obiectivitate.

Recent, semnatul acelu reportaj-anchetă s-a deplasat din nou la Timișoara pentru constatarea eficienței criticilor aduse de revistă. Situația era, însă, de o gravitate cu mult peste orice așteptare: „doctorul” Stelu Măslin, sancționat atunci pentru abateri foarte grave... doar cu aminarea examenului de stat, ajunsese nici mai mult, nici mai puțin decît la închisoare. Stomatologul păsuit de „forurile în drept” își descoperise talente de obstetrician și fusese descoperit de organele procuraturii ca autor al unui fapt de maximă gravitate: întreruperea, pentru bani, a sarcinii unei femei la fel de irresponsabile. Firește, întrerupere sfîrșită, pentru „pacienta” „doctorului” Stelu, la spitalul de urgență. Steaua doctorului

Stelu n-a fost, așadar, norocoasă. De data aceasta el a primit 4 ani de închisoare. Conducerea indulgentă a Institutului de medicină, organizația U.T.C., care i-au tolerat atîta vreme abuzurile, au luat cunoștință. Firește, probabil, acum recunoscu cu toții că bătaia criticii materialului publicat de revista noastră era cu mult mai lungă decît și-au închipuit și că, indiscutabil, ar fi trebuit s-o ia în considerare cu toată seriozitatea. Pentru Măslin, acum este prea târziu. Sperăm, însă, că forurile respective să adopte, în alte cazuri asemănătoare (pe care nu le dorim), o atitudine dintre cele mai intransigente. Și, bineînțeles, să fie mai receptivă la semnalele presei!

Oamenii muncii de pe întreg cuprinsul patriei întâmpină într-o atmosferă generală de entuziasm, de efervescență politică, importantul eveniment de la 2 martie — alegerile de deputați în forul suprem al țării și în consiliile populare. Actuala campanie electorală — adevărată campanie a certitudinilor — prilejuieste numeroase manifestări și adunări cetățenești, în care participanții trec în revistă realizările dobândite de poporul nostru în construcția socialistă, exprimându-și totodată adevărată încredere în politica partidului, în conducerea sa înțeleaptă și elarvăzătoare. În aceste adunări, caracterizate printr-un spirit dinamic, insufletitor, cetățenii desemnează candidații Frontului Unității Socialiste în alegeri, conferindu-le investitura și încrederea lor.

Printre cei propuși în cadrul diferitelor adunări electorale de circumscripții avem bucuria de a înființa numele unor apreciate cadre didactice din învățământul superior, personalități, reprezentanți și activiști de frunte ai vieții universitare, bine cunoscuți pentru rezultatele muncii lor, pentru responsabilitatea în aplicarea hotărârilor de partid și

de stat în domeniul în care își desfășoară activitatea. Astfel, fuseseră desemnați până la închiderea ediției noastre: MIRCEA ANGELESCU, președintele Uniunii Asociațiilor Studenților; ION ANTON, șef de catedră la Institutul politehnic Timișoara; COSTACHE ANTONIU, artist al poporului, rectorul I.A.T.C.; prof. univ. LADISLAU BANYAI; GHEORGHE BILTEANU, prorector al Institutului agronomic București; prof. univ. ION CREANGA, rectorul Universității „Al. Ioan Cuza” Iași; LUDOVIC CSOGOR, șef de catedră la I.M.F. Tg. Mureș; prof. univ. MIHAIL GHELMEGEANU; GHEORGHE HASAN, rectorul Institutului pedagogic Bacău; prof. univ. dr. docent JEAN LIVESCU, rectorul Universității București; ION MIRCEA OPREAN, rectorul Universității Craiova; conf. univ. CORNEL PACOSTE, prim-secretar al Comitetului de partid al Centrului universitar București; DAN PAPUC, decanul Facultății de matematică din Timișoara; ISTVAN PETERFI, prorector al Universității „Babeș-Bolyai”; IOAN POP D. POPA, prorector al I.M.F. Tg. Mureș; acad. CRISTOFOR SIMIONESCU, rectorul Institutului politehnic Iași.

CANDIDAȚI UNIVERSITARI ÎN ALEGERILE DE LA 2 MARTIE

PROFESOR, ACTIVIST ȘI FILOLOG

Sute de oameni ai muncii din sectorul 6 al Capitalei, printre care numeroși profesori și studenți, reprezentanți ai alegătorilor din circumscripția nr. 15 „Cotroceni” a Marii Adunări Naționale, s-au întrunit în aula centrală a Universității bucureștene într-o amplă adunare cetățenească, spre a-și desemna candidatul în alegerile de la 2 martie. Propunerea, formulată și argumentată în fața participanților de către Mircea Manea, membru al Biroului executiv al Consiliului municipal București al Frontului Unității Socialiste, s-a concretizat în persoana profesorului universitar dr. docent JEAN LIVESCU, membru corespondent al Academiei, rectorul Universității București.

Adunarea electorală a constituit un bun prilej de evidențiere sub diverse aspecte a personalității prestigiosului candidat. Vorbitorii, printre care prof. univ. Boris Cazacu, maestrul Nicolae Gurău și studenta Ruxandra Rășcanu, au evocat, rind pe rind, prodigioasa sa activitate didactică și științifică, rezultatele obținute pe tărîmul muncii universitare ca profesor, șef de catedră și rector al Universității, spiritul civic activ manifestat ca deputat în actuala legislatură a Marii Adunări Naționale, competența dovedită în îndeplinirea diferitelor sarcini și funcții de răspundere ce l-au fost încredințate.

Mulți dintre alegătorii cu care am discutat au ținut să sublinieze satisfacția pentru încrederea și investitura acordată rectorului Universității București. Astfel, lectorul univ. Traian Costa menționa: „Am urmărit întotdeauna cu viu interes activitatea tovarășului rector Jean Livescu, în complexa sa ipostază de profesor, educator, activist și filolog specialist. Este o activitate pilduitoare, care onorează în chip major breasla slujitorilor ALMEI MATER”. Marla Dolcu, laborantă la unul din institutele de cercetări științifice ale sectorului 6, ne mărturisea: „Deși nu-l cunoșteam decît din auzite pe candidatul nostru, aici, în această adunare, mi s-a conturat imaginea unui om capabil, merituos, a unui intelectual reputat. Cum să nu susții și să nu votezi pentru un asemenea candidat?” Un sentiment de adevărată mîndrie ni l-au dovedit studenții-alegători prin cuvintele exprimate de colegul lor Florin Iorgulescu: „Mîndria izvorăște din stîmă și considerația pe care le purtăm profesorului și rectorului nostru. Votul și rezultatele bune la învățătură vor constitui manifestarea prețurii și mulțumirii față de dascălii și educatorii noștri, a recunoștinței față de partid și guvern, expresia îndeplinirii îndatoririlor noastre patriotice și cetățenești”.

ENTUZIASM LA CENI

După ce a prezentat pe larg tabloul cu realizările și sarcinile oamenilor muncii din părțile Timișului și a vorbit despre însemnătatea evenimentului de la 2 martie, Radu Bălan, prim-secretar al Comitetului județean al U.T.C., s-a adresat astfel adunării cetățenilor din circumscripția electorală nr. 9 Cenei: „Pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională propun drept candidat al Frontului Unității Socialiste pe tovarășul MIRCEA ANGELESCU, președinte al U.A.S.R., secretar al C.C. al U.T.C., harnic activist pe tărîm politic și obșteșc, care a dovedit cu prisosință de-a lungul anilor de facultate, și mai cu seamă după absolvirea ei, că este capabil să îndeplinească cu promptitudine sarcini de răspundere și că merită să fie investit cu toată încrederea noastră”.

În cuvîntul lor, numeroși cetățeni din circumscripția electorală nr. 9 Cenei, cuprinzînd comuna Cenei, Peciu Nou, Cărpiniș, Foleni, Giulvăz, Sînmihail Român și Uivar, au vorbit pe larg despre munca și activitatea lor, despre succesele realizate de ei în îndeplinirea politicilor partidului, citînd totodată numeroase exemple care ilustrează creșterea nivelului de trai al populației acestor comune: în Cenei, localitate în care trăiesc și muncesc cot la cot, într-o deplină înțelegere, români, sîrbi, germani și maghiari, viața nouă s-a concretizat în sporirea veniturilor bănești, în faptul că numai în ultimii 4 ani s-au construit circa 80 de case noi, numărul aparatelor de radio a ajuns la 1.098, iar cel al televizoarelor a trecut de 500 s.a.m.d.

Adunarea de la Ceneiul Banatului a reprezentat astfel un entuziast moment politic, în care cetățenii au vorbit despre viața și realizările lor, și s-au angajat să-și sporească eforturile în ridicarea social-economică și culturală a circumscripției lor.

Relevăm că în toate luările de cuvînt vorbitorii s-au angajat să-l sprijine în continuare pe candidatul lor, atît în apropiatele alegeri cit și în activitatea sa de viitor.

Fiind supuși la vot, propunerea a fost aprobată în unanimitate.

Mulțumind pentru încrederea cu care, fără rezerve, l-au investit reprezentanții acestor meleaguri, tovarășul Mircea Angelescu a spus, printre altele: „Încrederea pe care mi-o acordați constituie pentru mine un nou îndemn de a munci fără preget pentru înfăptuirea neabătută a politicii P.C.R., de a-mi pune întreaga capacitate în slujba întăririi și înfloririi patriei noastre socialiste, în rezolvarea tuturor problemelor pe care le veți ridica dumneavoastră, alegătorii mei. Știu că în această circumscripție electorală sînt oameni harnici și destoinici, prin a căror muncă s-au făurit lucruri minunate și am convingerea că și de acum înainte ei nu vor preocupat nici un efort pentru a obține noi succese, pentru a ridica pe o treaptă și mai înaltă nivelul de trai material și spiritual al populației din acest ținut”.

3

Mă gîndesc totdeauna la contemporani de cîte ori recitesc viața lui da Vinci. Există o scenă care mi s-a întipărit definitiv în minte: cea a înfîlîrîii bătrînului maestru cu Rafael; tînăr, plin de comenzi, de glorie, de o intuiție fără seamăn. Pe Leonardo l-a răzburat, ca totdeauna, opera, dar schimbul de cuvinte dintre ei marchează hazardul ce ia prea ades cîrma destinelor. La urma urmelor, autorul Giocondei mi se pare un mare rotat, nu în pictură, pentru că vocația lui adevărată era aceea de om de știință. Genial inventator de mașini, teoretician autodidact, reproșîndu-i-se toată viața că nu vorbea latina, de fapt că nu era instruit, da Vinci avea, ceea ce numesc modernii, complexe. În introducerea în perspectivă există un capitol întîlîlat: Despre rostul ochiului, în care marele artist la o teorie a lui Aristotel asupra formării imaginii și anticipează pe Euclide. În 1489 începe o carte Despre alcătuirea omului; se spune că ar fi inventat înaintea altora camera obscură, și stabilește regulile refracției; a întreprins studii de anatomie, e autor al unui Studiu despre apă și face, așa cum se știe, un plan măreț de abatere a Arniei, pentru a lipsi cetatea Pisa, rivala Florenței, de apă, furnizînd și schifele unei uriașe combine de dragare și de săpat pămîntului. Visa să ridice, ca un demiurg, rîurile prin niște sifoane uriașe, care ar fi fost în stare să salte nivelul apelor la înălțimile dorite. Pompe, macarata, armături de fier, tentacule de oțel, iată universul său ingineresc. Schifează un fel de tanc distrugător, o mașină a morții de îndrăzneală uriașă pentru timpul lui. Știe astrologie și-l preocupă natura fosilelor și a vulcanilor. Mîntea lui merge înaintea unui Bernard Palissy și a lui Giovanbattista della Porta, inchipuînd un instrument de folosirea forței aburului. Cunoștea mai multe lucruri decît contemporanii săi despre fenomenul gravitației și era hotărît să scrie un Tratat despre esența lunii. Către sfîrșitul lui octombrie 1504, opera lui hidraulică era distrusă de capriciile naturii și de nepăsarea administrativă. Incepu să lucreze la un aparat de zbor foarte apropiat de ceea ce avea să fie mai tîrziu avionul; în desenele lui poate fi recunoscut ușor un prototip de mitralieră, după cum tot atît de repede ne dăm seama că imaginase un tun cu tren. Leonardo preconiza străzile suprapuse ale orașelor noastre moderne și imense catedrale construite după o logică îndrăzneală. Voise să ridice un monument uriaș și nu i-a reușit nimic. Vorbise despre gazele de luptă și nimeni nu-l luase în seamă, îi vimea pe toți, dar se pare că nimeni nu a crezut în el. Îndrăzneala gîndirii sale mi se pare că atinge sublimul atunci cînd, acuzat de sodomie, e preocupat de găsirea unei otrăvi care să fie injectată pomilor, care ar trebui să facă fructe la fel de frumoase și bine mirositoare, dar aducătoare de moarte...

Strînsese, ca și Goethe mai tîrziu, gîndaci și reptile, desenîndu-le la proporții uriașe și creînd adevărați balauri ce înpăimîntau pe privitor. Îl disprețuia pe Botticelli, despre care zicea că picta peisaje jalnice. Acesta, la rîndul lui, afirma că disprețuiește studiul naturii și că era de-ajuns să arunci un burete înmuiat în vopsea pe un perete ca să obții cel mai frumos peisaj.

Ce era sub această superioritate manifestă altceva decît o mare timiditate, o mare aspirație spre absolut și trăirea unei nedreptăți continuate, pricinuită de absența lui la realitățile sociale ale timpului. Omul genial crede că se poate lipsi de matematica relațiilor, de uriașa meschinărie a cultivărilor, dar se înșală.

Parcă îl bănuiesc pe marele Leonardo că nu a crezut nici el însuși în posibilitatea realității operei sale ingineresti. Totul nu este decît o proiectare uriașă a unui eu gigantic, o defulare în scheme tehnice, deși, vai, ea anticipează multe opere științifice.

Ratatul, chiar cînd are geniu, îmi face frică...

Eugen BARBU

Desen de Gh. CIUCHETE

Este știut că una din formele de diversificare și dezvoltare a științei constă în apariția la tangența unor discipline, la început ca ramuri, apoi bine conturate, a științelor de graniță. Rezolvarea problemelor ridicate de acestea sau a problemelor puse de unele activități umane necesită colaborarea diferiților specialiști. Desigur că această colaborare trebuie să fie pregătită încă din timpul studiilor universitare, putând fi continuată ulterior. Planurile de învățământ își propun în obiectivele lor, pe lângă pregătirea în stricta specialitate, și acest lucru.

Înainte de a porni să arăt cum cred că s-ar putea realiza mai bine aceste deziderate, voi încerca să răspund la o altă întrebare posibilă: se poate efectua încă din facultate o cercetare reală, uneori cu bune rezultate, în problemele ce necesită colaborarea studenților de diverse specialități? Eu cred că da, dacă nu avem pretenția ca acest lucru să semnifice un fenomen de masă, așa cum nu se întâmplă de altfel nici în domeniul singular, unde unii studenți fac cercetări valoroase. Deci da, dar cu încă o condiție: asigurarea unui cadru mai bine organizat, pe cât posibil planificat, pentru cercetarea științifică studențească. Acest lucru ar da un puternic impuls, prin orientarea spre obiective mult mai bine precizate și găsirea strategiilor corespunzătoare realizării lor, întregii cercetări studențești, fie că o privim sub aspectul completării cunoașterii și al sintezelor sau al unei cercetări reale, fie că o privim sub aspectul cercetării singulare sau în colaborare. În articolul de față nu mă voi opri însă asupra acestei probleme. Subliniez că propuneri interesante în acest sens au fost făcute de către unii participanți la o dezbateră intitulată „Tematică și metodologie în cercetarea științifică studențească”, organizată cu prilejul lucrărilor celui de-al V-lea Seminar național științific studențesc, secția „Automatică. Tehnică de calcul”.

O cunoaștere profesională reciprocă mai bună și o apropiere a limbajelor poate fi realizată atât prin îmbunătățirea în continuare a conținutului programelor de învățământ, cât și prin acordarea interesului pe care-l merită cercurilor științifice, ce pot să ofere posibilități și forme variate de pregătire și cercetare. Analiza unor aspecte ale colaborării, ce apar în cadrul sistemelor tehnico-economice, permite depistarea unor situații nesatisfăcătoare existente și punctarea unor propuneri care cred că ar contribui la înălțarea acestei stări de lucruri.

Să pornim de la colaborarea inginer-economist. În activitatea practică, de multe ori, factorul tehnic este despărțit de cel economic, cei doi specialiști vizând optimizări parțiale și nu optimul pe ansamblu problemei. O cauză, și poate cea mai importantă, este aceea că și în pregătirea celor doi specialiști se procedează la fel. În învățământul superior tehnic, de exemplu, proiectul de diplomă, care reprezintă (sau în orice caz așa ar trebui să fie) o mostră a pregătirii unui absolvent, dovedește cel mult o pregătire tehnică corespunzătoare. El nu pretinde, cel mai adesea, nici măcar dovada de a descoperi și pune problemele referitoare la implicațiile economice ale unui proiect tehnic, fără a mai vorbi de dovada găsirii legilor după care diverse variante influențează factorul economic. S-ar putea ca în cazul unor proiecte, o asemenea dovadă să ceară în egală măsură studii tehnice și studii economice. Oare acestea n-ar putea fi obiectul unor proiecte de diplomă comune, ale unor studenți de la Politehnică și ale unor studenți economiști?

Disciplinele economice ce se

studiază în Politehnică sînt destinate, desigur, mijlocirii cunoașterii reciproce. Se pare însă că nu reușesc s-o facă în măsura necesară. După părerea mea e necesară îmbunătățirea în continuare a studiului științelor economice în Politehnică.

O anumită indiferență a unor studenți față de cursul de economie aplicată din ultimii ani are efecte dăunătoare

psihologii și sociologii. Și nu numai interesul dar și cunoașterea necesară unei asemenea colaborări. În acest sens trebuie să se acorde un loc mai important decît pînă acum studiilor de psihologie și sociologia activităților umane, în învățământul tehnic și economic.

Modelarea matematică a proceselor tehnico-economice, adesea privite și sub aspectul

lor și inginerilor nu o vor cunoaște și, metodologi sau conducători ai activităților practice fiind, nu vor putea sprijini pătrunderea ei în practică; vor rămîne în continuare nerezolvate în mod optim multe probleme pur tehnice sau de cercetare, care și-ar găsi o astfel de rezolvare prin folosirea cercetării operaționale. În sfîrșit, o problemă legată de folosirea

lectronică medicală, de informatică economică etc. În plus, contactul între cadrele didactice conducătoare ar permite organizarea activităților următoare. Mă gîndesc la invitarea, în cadrul unor dezbateri pe o anumită temă, a studenților altor cercuri, care să participe și ei la aceste dezbateri. Acum ar fi puse în evidență dificultățile concrete ce apar: natura,

Cercurile științifice și disciplinele de graniță —

mari pentru activitatea viitoare. Aici, mai ales, cred că sînt necesare anumite îmbunătățiri. Așa cum se predau acum, acestea conțin doar cîteva „oaze” ale cunoștințelor necesare. Restul cunoștințelor sînt de domeniul trecutului. Lărgirea numărului și ariei acestei „oaze” ar capta în mod cert interesul studenților. În plus, un student politehnist este obișnuit cu rigozitatea și cu folosirea modelelor matematice. Sînt de altfel atributele esențiale ale oricărei științe de azi. Și disciplinele ce nu au aceste calități „sînt învățate” fără plăcere. Dar oare capitolele de economie aplicată ce se studiază în Politehnică nu fac parte din ceea ce se numește „management science”? De ce atunci nu sînt predate ca o știință? Instrumentul matematic pe care-l posedă un student de la Politehnică permite (chiar dacă nu în întregime) acest lucru și în felul acesta i-am ajutat și pe economiști, care, văzîndu-se în pericol de a fi întrecuți pe propriul teren, și-ar da seama că ceea ce le lipsește lor este un instrument matematic complet și mai ales știința de a-l utiliza. S-ar impune cred și o reconsiderare a anilor în care să se studieze științele economice aplicate în Politehnică. Cred că studiul lor în anii III și IV în loc de IV și V, ar permite o pregătire mai bună, folosirea practicii de producție în scopul concretizării, privirea sub aspectul lor economic a cunoștințele de specialitate căpătate în ultimii ani, a proiectelor de an și a proiectului de diplomă. Realizarea acestora este condiționată și de o mai strînsă colaborare între catedrele tehnice și cea de organizare-planificare din Politehnică, sau între catedrele tehnice din Politehnică și catedre economice de la A.S.E. În ceea ce privește problemele studenților economiști, unele cred că sînt similare, iar altele sînt reversul problemelor noastre.

factorului uman, folosirea în mod necesar a calculatoarelor electronice pentru rezolvarea acestor modele, pun foarte multe probleme pregătirii colaborării. În primul rînd datorită faptului că în acest caz se manifestă, mai mult ca înainte, necesitatea folosirii unui limbaj comun. Apoi, pentru că însăși cunoașterea reciprocă devine mai complexă, cred că la baza realizării unui limbaj formalizat comun trebuie să stea însușirea unor ramuri ale matematicilor moderne de către toți viitorii specialiști. Mă gîndesc la teoria mulțimilor, logica matematică, structuri, teoria probabilităților ș.a. Pe alocuri se fac, mai mult sau mai puțin. Dar mult prea rar sînt folosite ca instrumente de studiu, în anii superiori. Acest lucru este adevărat și pentru Politehnică, dar e adevărat mai ales în facultățile de științe economice. Sînt cursuri de economie, de exemplu, care au structură logică sau logic-descriptivă, și care se pretează la folosirea limbajului matematic pus la dispoziție de algebra modernă și la folosirea modelelor. Și acest lucru ar mijloci nu numai viitoarea colaborare dintre specialități, dar ar ajuta și la sistematizarea cunoștințelor în domeniul respectiv. Cunoașterea incompletă a instrumentului matematic și mai ales necunoașterea utilizării lui, privează pe acei ce se găsesc în această stare de posibilitatea contactelor cu literatura străină. O altă ramură a matematicilor moderne aplicate, care se cere pusă în drepturile pe care le merită este cercetarea operațională. Se pare că ea se va învăța în cadrul Facultății de calcul economic și cibernetică economică. Părți din ea învață și matematicienii. Ea stă la baza construirii modelelor matematice ale proceselor tehnico-economice. Ea stă la baza construirii modelelor matematice ale oricărui proces de conducere în care se pune problema luării unei

calculatoarelor. Orice specialist, inginer, economist, sociolog sau matematician care vrea să apeleze la serviciile unui calculator, pentru rezolvarea problemelor practice sau teoretice ce l se pun în față, e necesar să știe ce poate face un calculator. Și pentru aceasta trebuie să-l cunoască cît de cît. Cred că nu greșesc dacă afirm că mai sînt încă studenți, chiar în ultimii ani, dezorientați în problema aceasta, care cred un calculator în stare de orice minune și singurul lucru care ar fi necesar ca să putem face minuni este să-l avem. Această demistificare a calculatorului, prin cunoașterea lui, este o problemă care se cere soluționată fără întârziere. De asemenea cred că n-ar fi rău să fie învățată și folosirea lui (crearea algoritmilor de calcul, programarea) pentru problemele relativ simple, dar care fac necesară utilizarea calculatoarelor, probleme ce apar oricărui specialist și chiar studenților în cadrul proiectelor de diplomă.

Din problemele ridicate mai înainte se desprind două cerințe: este necesară dobîndirea unor noi cunoștințe care să permită colaborarea și, mai ales, este necesară învățarea folosirii acestor cunoștințe în procesul de colaborare. Și dacă prima se poate rezolva prin restructurări ale programei de învățământ, prin îmbogățirea ei cu noi capitole sau noi cursuri facultative, a doua poate fi soluționată numai în cadrul cercurilor științifice studențești, prin găsirea unor noi forme de activitate, mergînd pînă la colaborarea permanentă între cercuri, și înființarea unor cercuri comune. Iar în cadrul unor asemenea activități o rezolvare, măcar parțială și provizorie, și-ar găsi și prima cerință.

Primele noi forme de activitate ar trebui să aibă ca scop o primă apropiere profesională și personală a unor studenți aparținînd de cercuri diferite. Invitarea unui cadru

locul, modul în care apar. O discuție între participanți pe marginea acestora ar duce la definirea locului și modalităților de a crea, cu eforturi minime, punți de legătură de o folosință cît mai generală. Iar propunerile ce se vor face ar constitui baza de decizie asupra desfășurării activităților ulterioare. O atenție mare trebuie acordată tematicii și modului în care va fi abordată. Faptul că lucrările se desfășoară „acasă” la unul din cercuri, nu trebuie să stabilească dezbaterile în fieful profesional al acestuia, dar nici în două grupuri închise înțelegerii. Cîteva teme ar putea fi: Folosirea echipamentelor de calcul moderne în economie; Probleme psihosociologice ce apar în conducerea întreprinderilor; Necesitățile modelării matematice a unor procese economice; Sisteme informaționale etc. Ultima ar putea reuni studenți de multe specialități. Pe această cale, un prim pas a fost făcut de cercul științific studențesc al catedrei de „Economia și organizarea industriei” de la Academia de studii economice București, sub conducerea tovarășului conferențiar Constantin Pintilie.

Este necesar să se meargă și mai departe, la organizarea unor dezbateri regulate, simpozioane, pe teme din ce în ce mai precise, la organizarea unor prelegeri și cursuri. Aceste activități ar fi organizate și planificate în comun de către cercurile științifice, cu sprijinul necesar al catedrelor. Dobîndirea de noi cunoștințe și efectuarea de sinteze asupra tematicilor de frontieră vor fi foarte utile și cred că se vor pune de asemenea probleme de cercetare avînd ca bază colaborarea între studenții de diverse specialități, iar unele vor fi chiar rezolvate. De rezultatele și problemele ridicate în această a doua etapă vor depinde activitățile ulterioare și eventual noi forme organizatorice.

În sfîrșit, o ultimă proble-

teren propice pentru colaborarea viitorilor specialiști

O altă colaborare necesară e aceea dintre conducătorii proceselor tehnico-economice, psihologi și sociologi. Primii trebuie făcuți conștienți că, oricît de buni „diplomați” sau „psihologi” ar fi, nu mai pot rezolva complexe relații umane ce apar (și nici nu au timpul necesar s-o facă). Trebuie promovată interesul lor pentru colaborarea cu

decizii optime, deci în orice activitate umană. Totuși, în celelalte facultăți economice e studiată mult prea puțin sau deloc. În Politehnică de asemenea nu e studiată. Consecințele sînt următoarele: încă mulți ani de aici înainte, analiștii și matematicienii pregătiți în cercetarea operațională vor fi prea puțini pentru a face față necesităților; majoritatea economiștilor;

didactic de la alt cerc, care împreună cu cadrul didactic conducător să vorbească studenților despre teme ce presupun colaborarea, ar permite acestora să-și pună probleme pe care le-ar putea rezolva mai ușor împreună cu studenți de altă specialitate, cu alte cuvinte să-și dea seama de necesitatea colaborării. Și am observat că colegii de-ai mei își pun probleme de e-

mă. Acțiunea necesită o cheltuielă de efort destul de mare. Este ea eficientă? Reușita sau nereușita depinde de organizare. Eficiența este o însumare de domeniul viitorului și care, deci, se poate evalua, dar în nici un caz măsura.

Virgil SIMION
Facultatea
de electronică, București

Un tată generos și mătușa de la „Salvare“

„Cea mai bună meserie e meseria de student“ ! spune vesel, închizând puțin din ochi, Bardan I. în seara zilei de 14 ianuarie, pe la orele 11,45, la bodega Cotroceni, în timp ce cu colegul și prietenul lui Apșan Dan savurau o țuică fiartă.

Concluzia aceasta la care a ajuns studentul din anul II al Facultății de automatică are la bază — după cum spune el — următoarele :

— nu e obligat să stea 8 ore la facultate și nu trebuie să semneze condica ;

— absențele de la cursuri sau seminarii le rezolvă simplu, cu un certificat medical (eliberat de mătușa lui care lucrează la „Salvare“, vizat de Policlinica studențească) ;

— nu duce grija locuinței — pentru că stă la cămin, și nici a mesei — pentru că mănâncă la cantină ;

— are bani de buzunar în jurul unui salariu mediu, bani trimiși de părinți.

Prietenul îl aprobă numai din când în când. Tăcerea lui se datora desigur nu felului său de a fi, ci faptului că nu vroia să-și contrazică colegul care... „dădea o țuică fiartă !“

Stimate tovarășe Bardan I. Viorel, uimiți de felul în care reușești să te descurci în viața de student (impletind lipsa de la cursuri și seminarii cu prezența în circumile Bucureștiului), ne-am adresat decanului Facultății de automatică — unde ni s-au pus la dispoziție următoarele date :

— ai absolvit anul I, grupa 311, cu o medie anuală de 6,54 (având și o reexaminare, de care, probabil, părinții nici azi nu știu) ;

— ai reușit să faci de la începutul acestui an universitar și până la sfârșitul semestrului 61 de absențe (16 motivate, probabil de mătușa dumitale) .

— anul acesta la TOATE PROBELE de control ai reușit să obții numai calificative sub limită.

Sunt sigur că tatăl dumitale, inspector la Secția de învățământ a județului Tg. Jiu, dacă ar cunoaște aceste rezultate „strălucite“ ar mai reduce din sumele ce ți le trimite pentru „deconectare“ și meseria de student nu ți s-ar părea chiar atât de ușoară...

CE, N-AVEM VOIE SĂ BEM UN „MURFATLAR“ ÎN SESIUNE ?

În fața avalanșei de întirziări din seara de 14 ianuarie, de la căminul 303 din strada Ștefan Furtună, a fost nevoie să dăm o mână de ajutor portarului, notând și noi numele unor studenți ca : Ilie S. Nicolae, anul I, Automatică ; Dragomir Gheorghe, anul I, Electrotehnică ; Dan Mihăilescu, anul IV, Mecanică și mulți alții, deoarece între orele 24,00 și 0,45 s-au întors în cămin nu mai puțin de 17 studenți de la diferite facultăți. Cei mai mulți au fost de la Mecanică agricolă, care, așa cum spuneau, au fost și ei „de au băut un „Murfatlar“.

Mulți însă, deoarece noi nu mai pridideam cu scrisul, și ei neîndrăznind să ne facă greutăți în muncă, au fost nevoiți să folosească alte căi de intrare în cămin, căi bine cunoscute de comitetul care este „superb... dar lipsește cu desăvârșire“.

„Nu dă domnu mai multe sesiuni... și un orar de cămin relaxat !?“

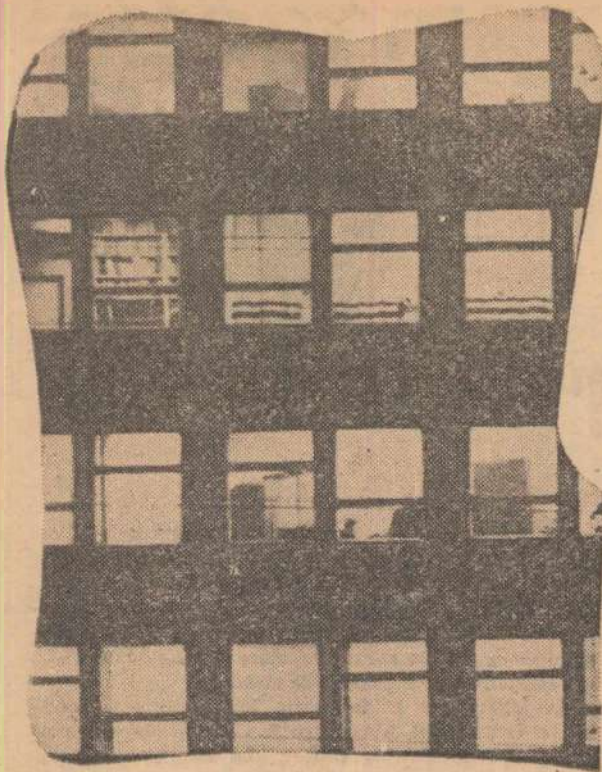
Pentru căministele Academiei de studii economice din strada Amzei afișul care făcea cunoscută obligativitatea înapoierii la cămin nu mai tîrziu de orele 23,30 a dispărut ! Tocmai acum, în sesiune.

Pentru Carmen Iavorschi din anul IV, Facultatea de comerț exterior, Elena Cîrciumaru din anul V, ca și pentru celelalte căministe, înapoierea la cămin după orele 0,15, în ziua de 16 ianuarie, nu li se pare o încălcare a regulamentului de ordine interioară intrucît sînt în sesiune, dovadă fiind și faptul că la poartă nu le mai notează în condica de întirziări.

Președinta comitetului de cămin — Cornelia Goran, din anul IV, Facultatea de merceologie, învață în oraș, la o mătușă, iar directoarea educativă își repetă vechiul program : vine la două-trei zile pe la cămin — dacă poate ; dacă nu... dă un telefon !

Și profitînd de lipsa de vigilență a tuturor celor care răspund de ordinea interioară a căminelor, tocmai acum, în sesiune, studentele își permit să întirzie în proporție geometrică. Nu e de mirare că una din interlocutoarele noastre afirmă că ar trebui organizate cât mai multe sesiuni...

Ion NOVAC

„DU-MĂ ACASĂ, MĂI TRAMVAI...“

(Dintr-un cîntec de altădată, de
strigentă actualitate în sesiune)

Noaptea, căminele sînt imense aparate de radio cu mii de ochi magici, care emit pe nenumărate lungimi de undă sunetele de ceremonie savantă a studiului. Unii studenți șoptesc în întuneric formule și ecuații ciudate cu care se deschid constelații, alții înlanțuie fraze ciudate care se descompun în analize gramaticale și în morfologii geografice, și lumea întreagă a ferestrelor aprinse trăiește în tensiunea albastră a examenelor. Alții dorm pur și simplu ca niște ventuze pe corpul lui Morfeu, hrănindu-se cu sîngele oniric al viselor și coșmarurilor în care se continuă formule și ecuații inedite, se recompun fraze de poem extraterestru. Noaptea sesiunilor sînt nopți potrecute în Cosmos, sînt călătorii interplanetare prin imponderabilitate, într-o atmosferă de o luciditate crispată, în care inimile bat uneori cu cîteva sistole în plus și trebuie calculată și pregătită cu grijă, la nivel de milioane de secundă, fiecare întoarcere pe Pămînt.

Sînt însă unii pentru care nopțile devin fascinante și pline de mistere, aproape orientale ca în „1001 de nopți“, cînd fete frumoase amenințate cu moartea (cîm plictisală) povestesc ne-verosimile balade prin baruri cu o cafea persană sub nas, cînd tineri imberbi și romantici parcurg orașul ca niște „crai de curte veche“, într-un dulce lamento existențial, într-o falsă boemă de mahala. Gargaragii prind cheag prin cafelele, astenții și angoasații își lasă barbă și impresionează fetele care servesc și care le oferă cafele de datorie. O nemaipomenită faună crește luxuriant în acest timp de concentrare și de luciditate care a fost proclamat sesiune, o faună care se consideră dintr-o dată dezlegată de toate obligațiile morale și profesionale, intrată într-un hiatus cerebral, într-un lung și obsesiv relache, deprimată prin anticipație de examenele la care nu se mai prezintă sau euforică pentru examenele pe care le-a trecut transpirînd. Pentru că există o categorie de studenți care prefac succesele efemere de examen în trofee sportive și folosesc cupele pentru balsamuri alcoolice și chjshlanuri deșănțate. După cum sînt alții care-și sting supărarea în vin și-n țuică fiartă, trofeu de consolare pentru fiecare examen ratat, pentru fiecare înfrîngere. Unii sînt readuși în cămin sprijiniți ca în contraforturi de biserică, cîțiva se întimplă să mai ajungă și pe la secțiile de miliție... iar alții se urcă răgușiți și clătinați în tramvaiele 13 și nu mai ajung să coboare la Grozăvești decît spre dimineață, cînd se schimbă vatmanii.

Ehei, a trecut timpul cînd studenții se inhănuau la trăsuriile profesorilor, la tramvaiele cu cai, de fericire că și-au luat examenele !

Adrian ULMEANU

Unii își pregătesc examenele la cămin...

...alții la Tosca...

... și alții la „Grădinița“ !

GLOANTE OARBE ÎN NOAPTE

Sesiunea a început. Învaț. Deodată pe coridor un uuuuă !... de factura „Hăulitel“ Sincronilor. „Glumețu“ etajului se amuză cu noi toți. Am nervii tari, string în pumni marginea mesei și citesc în continuare. Gluma se repetă însoțită de astădată de ecoul unor „vorbe de duh“. Are nervi tari și „glumețu“ !

★

Vizavi, un bloc de fete. De-abia ne-a iertat „hăulitoru“, că demonstrația logică imi este întreruptă de dialogul „Intelctual“ dintre frumoasa blondă de la 518 și prietenul ei aflat în troienii de jos.

— Ți-e frig, dragă ?

— Nu dragă.

— Ba ți-e frig dragă !

— Nu dragă.

Discuția continuă cu glas ridicat o jumătate de oră. Și cînd te gîndești că pînă la sesiune imi erau simpatici !...

★

Noroc de vecini buni. Băieți liniștiți. Acum că e sesiune au timp berechet. Toată ziua „țaca-țaca“.

— Șase-șase. Fugi de marți, ai ? !

— Doi — unu. Ce baftă !

Zgomotul zarurilor, amplificat de ecoul camerei și de nervii mei, imi pare tunetul a doi bolovani aruncați pe dușumea. Învață Nae !

— ★

E ora trei. Viorel de la 211 a luat un 10 la examenul de azi. Glasul său dogit de vinul sărbătorec mă trezește cu suava „Valencia“, urlată din strălîndul... „bojocilor“ săi de solist vocal amator. Ce noroc că n-am o pușcă !

Ovid MĂRGARIT

„UNIREA — POPORUL A FĂCUT-O!”

În cadrul importantei acțiuni de stat pentru cercetarea arhivelor de peste hotare, cu scopul depistării documentelor care privesc istoria patriei, am fost delegat de către Direcția generală a Arhivelor Statului să cercetez arhivele din Paris și Bruxelles. Rezultatul cercetărilor făcute pînă acum ne îndreptățește să afirmăm că în aceste arhive se găsește un bogat material documentar care privește istoria țării noastre.

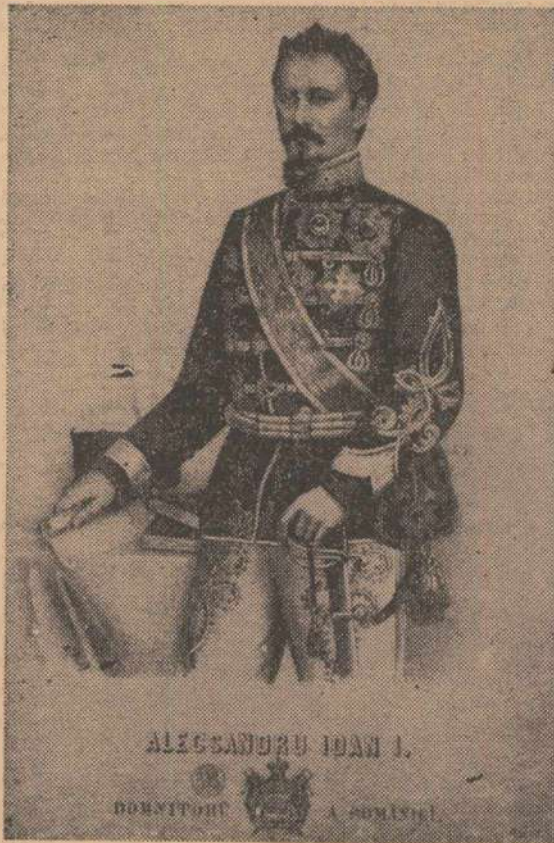
La Paris, ca și la Bruxelles, sursa cea mai importantă de cercetare o constituie arhivele ministerelor afacerilor străine. În aceste bogate arhive se păstrează rapoartele diplomatice ale consulilor sau ambasadorilor pe care i-au avut Franța și Belgia în București și Iași, cît și la curtea principilor Transilvaniei. Acești diplomați, pe lângă rapoarte, mai trimiteau la Paris și diferite memorii originale sau scrisori primite de la voievozii Moldovei și Țării Românești, sau diferite proclamații, manifeste originale, broșuri, ziare etc.

Diplomații din capitalele altor țări informau și ei, la rîndul lor, despre situația politică și economică din țările române, care era, mai ales în secolul al XIX-lea, un obiectiv central al politicii europene. Aceasta reiese și din faptul că majoritatea rapoartelor diplomatice sînt intitulate „Problema principatelor danubiene”. Deosebit de interesante sînt rapoartele, cu anexele lor amănunțite, ale diplomaților francezi din Constantinopol, St. Petersburg, Viena, Vatican și Berlin.

În arhiva Ministerului Afacerilor Străine din Paris se mai găsesc și memorii sau scrisori originale primite de la voievozii Moldovei și Țării Românești, sau de la diferiți oameni politici plecați peste hotare din cauza persecuțiilor, care cereau sprijinul Franței. Cu legitimitate emoție poți citi aici — ca să dăm doar câteva exemple — scrisoarea originală a lui Constantin Brâncoveanu din 11 octombrie 1690, scrisă în limba latină, către regele Franței, ca să ia sub oblăduirea sa pe principele Transilvaniei pe care îl numește „mio fratello”, sau scrisoarea principelui Transilvaniei din 1708 către același, prin care roagă să aibă în grijă pe principele Moldovei pentru că dădea ocrotire tuturor transilvănenilor „care retrăgîndu-se în statul său se teme să va fi poezit la Poarta Otomană”, scrisori originale iscălite de Nicolae Bălcescu, Magheru, Ion Ghica, V. Alecsandri, Al. I. Cuza etc., sau un raport diplomatic din 1853, decembrie, pe 20 pagini, care tratează problema luptei pentru unire și independență a românilor, din care cităm doar un pasaj: „De secole au avut o existență istorică unitară; o aceeași origină romană, aceeași limbă latină, aceeași independență înaintea invaziei musulmane, și aceeași vasalitate, vicisitudini asemănătoare; totul atestă unitatea destinelor lor și nici o frontieră naturală nu le desparte. Unirea Moldovei cu Valahia este baza tuturor reorganizărilor care ar putea veni. S-ar putea forma astfel un stat la care s-ar adăuga și Transilvania, provincie locuită în cea mai mare parte de o populație de același singe și aceeași limbă ca și poporul Moldo-Valah. Pentru a ne servi de numele pe care și-l dau singuri, sînt mai bine de 2 500 000 Români în Transilvania...”

Aceeași amprentă de justete și simpatie în a privi viața poporului român o găsim și în documentele existente la Bruxelles. Consulul belgian Jacques Poumay, după o ședere de 16 ani la București, este în măsură — afirmă el — să aibă o cunoaștere profundă a locurilor și oamenilor. Într-un memoriu despre obiceiurile și caracterul românilor, scris în acea vreme, el subliniază următoarele: „Românii își iubesc țara lor și se înflăcărează ușor în numele patriei lor. Literatura lor se bazează în întregime pe acest sentiment și pe acel al iubirii. Eu cred acum — spune consulul — că sub o mîndă abilă coarda patriotismului va vibra puternic și aici rezidă elementul real al viitorului. Imaginația românilor este vie, toți sînt poeți”.

În arhiva Ministerului Afacerilor Străine din Paris se păstrează un volum de peste 600 pagini cu documente privitoare la anul 1859 în principatele române, în care, pe lângă rapoartele — adevărate memorii — ale consulului francez la București, se găsesc și scrisori autografe ale lui Al. I. Cuza către Napoleon al III-lea, ale lui Vasile Alecsandri, Ștefan Golescu și alții. Un raport scris la București în 25 ianuarie 1859 arată cum a decurs alegerea lui Alexandru I. Cuza, Domnul Moldovei și Domn al Țării Românești, înfăptuindu-se prin aceasta unirea politică a Țărilor Române. Se arată cum au venit țărani din jurul Bucureștilor, care unindu-se cu locuitorii mahalalelor, au înconjurat localul adunării. Consulul Bechard afirmă „că nici eu și nici unul din colegii mei nu a exerci-

tat nici cea mai mică influență asupra acestui rezultat și că alegerea lui Alex. Ioan Cuza a fost o manifestare cu adevărat națională”.

Documentele posteroare anului 1859, aflate în arhivele din Paris, abundă în date prețioase privitoare la lupta dusă de poporul român pentru consolidarea actului măreț înfăptuit la 24 ianuarie 1859 și recunoașterea lui de către puterile europene.

În arhiva Ministerului Afacerilor Străine din Bruxelles se găsesc de asemenea multe rapoarte privitoare la 24 ianuarie 1859. Chiar în seara zilei de 24 ianuarie consulul belgian la București, Jacques Poumay, scria: „Seara, mare de oameni inundau străzile și adunări se făceau în toate piețele publice. Lumea striga: „Trăiască Unirea, jos vechiul regim”. Prefectul de poliție care a încercat să împrăști lumea a fost primit cu o ploaie de pietre și silit să fugă. Mai tirziu mulțimea, între care mulți țărani, au spart geamurile casei prefectului care era acuzat de multe ilegalități. Această mișcare populară”, scria consulul, „putea să devină gravă dacă s-ar fi intervenit cu forța armată”. Același scria în ziua de 25 ianuarie un lung raport asupra desfășurării evenimentelor zilei de 24 ianuarie la București. El arată pe larg manifestările grandioase de bucurie din seara zilei de 24 ianuarie: „Orașul București era strălucitor luminat, pe edificii publice erau transparente pe care era scris „Trăiască Cuza”. Poporul în mare mulțime, cu torțe, parcurgea străzile cu muzica populară în frunte, cînta pe străzi și se oprea pe la casele deputaților. Manifestația populară — spune consulul — care nu a fost tulburată de nici un act represiv a durat pînă la ora 1 noaptea”.

În concluzie la descrierea evenimentelor din 24 ianuarie consulul scria: „Rezultatul la care nimeni dintre noi nu ne-am așteptat, nu se atribuie decît presiunii pe care poporul român, care vrea înainte de toate Unirea, a exercitat asupra deputaților chiar asupra partidului Bibescu-Stirbei prin manifestările sale amenințătoare care din moment în moment puteau deveni periculoase. Deja — subliniază consulul — mase de țărani din ținuturile care înconjoară capitala sosiseră înarmați la barieră și este sigur că dacă camera legislativă nu ar fi tranșat problema alegînd fără șovăire un om nou cunoscut deja pentru simpatia sa pentru Unire, ar fi fost cu toată certitudinea în seara de 24 spre 25 o mișcare revoluționară”.

Sînt rapoarte aproape zilnice asupra evenimentelor. Un adevărat jurnal de bord sau o cronică inteligentă și imparțială scrisă. Se arată atitudinea puterilor garante și suzerane — Turcia voia să facă un casus belli — însă partidul liberal era decis să-și apere votul cu armele. Consulul scria că „partidul național rogu-

este ferm hotărît ca, în cazul cînd alegerea lui Cuza nu va fi ratificată, este de așteptat la o mișcare populară în care însăși miliția va fraterniza cu poporul”. Consulul anexa la rapoarte copii de pe diferite manifeste, declarații și memorii iscălite de Golescu, Kogălniceanu etc. De asemenea, ziare și foi extraordinare în original, adică manifeste de stradă.

Un raport din 10 februarie 1859 descrie cu amănunte venirea lui Alexandru I. Cuza la București ca domn al Principatelor Unite: „La intrarea în București mai marele staroste al diverselor corporații aștepta prințul, spre a-i oferi după obicei „pline și sare”; 600 ostași formau garda. Casele erau toate pavozate cu lozîncă „Unirea face puterea”. Căleșca domnească împreună cu tot cortegiul parcurge Bucureștiul într-o mare de oameni. La Cameră, Alex. I. Cuza a vorbit pe un ton foarte hotărît. De la Cameră la Palat s-a format un cortegiu de peste 100 000 oameni. „Cuza a refuzat orice bal și petrecere în onoarea lui spunînd hotărît, momentul nu este pentru a ne amuza, mai tirziu nu zic nu, însă acum noi trebuie să strîngem rîndurile și să ne gîndim la lucruri serioase”.

La 21 februarie 1859, consulul scrie că a stat de vorbă cu domnitorul, care i-a făcut următoarea impresie: „Prințul Cuza este recunoscut ca un om care dorește binele țării sale, este modest și dezinteresat, judecă înțelept”. Arată că la București el trăiește „modest fără fast”.

Ministerul de Externe belgian primea rapoarte și de la alți diplomați ai săi, aflați în capitalele altor țări, cu privire la „dubla alegere” care, după afirmația diplomatului Blondel de la Constantinopol, constituia „marea problemă a zilei”.

Nici un eveniment petrecut în principat nu este neglijat.

Cu privire la dubla alegere a lui Cuza, Blondel, ambasadorul Belgiei la Constantinopol, scria că „Alegerea domnului care s-a făcut într-un mod atît de neașteptat și împotriva tuturor prevederilor face obiectul celor mai variate comentarii. Poarta — spune ambasadorul — și diplomația abia și-au revenit din emoția avută și nu se știe ce atitudine și ce rezoluție ar trebui luată ca urmare a acestei alegeri care a nemulțumit reprezentanții puterilor care caută pretexte de a anula alegerea”. Consulul subliniază faptul principal: „Cauzele alegerii unui unionist liberal decurg din sentimentul național”. Rapoartele amănunțite și bogate care urmează relatează împrejurările politice în care s-a făcut unirea, părerile unora și altora, amenințări, mișcări de armate, poziția fermă a lui Cuza, lupta pentru recunoașterea alegerii, diferite memorii etc. După vizita prințului Cuza la Constantinopol, scrie același Blondel în 1861. Poarta și-a schimbat în întregime caracterul. În 1863, Blondel analizează într-un raport din 24 mai situația creată în lumea diplomatică prin faptul că unele ministere din principatele unite întrebuintează termenul de „Principatele Române”, fapt care a supărat mult Viena, zicîndu-se că e o „provocare dirijată contra Austriei care numără, printre supuși, mil de români”. Rapoartele care urmează aproape zilnic privesc reforme, proiecte de constituție, iritația produsă în corpul diplomatic la Constantinopol. La rapoarte ambasadorul belgian anexează copii de pe toate proiectele, memoriile, declarațiile, scrisorile ce veneau din România, fapt care mărește în mod deosebit valoarea istorică. De exemplu, se anexează copia scrisorii prințului Cuza din 22 octombrie 1863 privitoare la problema secularizării averilor mănăstirilor închinete. Cuza scrie: „Presiunea sentimentului național a fost atît de mare că nu s-a mai putut temporiza. Problema a fost rezolvată în țară și de către țară, ca o cerință de multă vreme și a fost rezolvată de Adunare ca organ al vociilor unanime ale României întregi”.

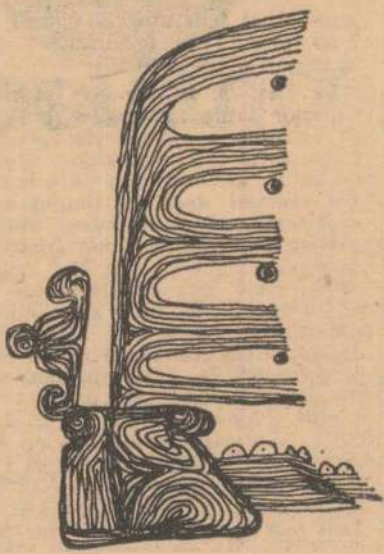
Un raport confidențial din Viena al ambasadorului belgian cu privire la politica lui Cuza arată că, de către puterile garante și suzerane, „nu se ignoră faptul că prințul Cuza văzîndu-se combătut de clasele înalte a căutat punctul de sprijin în clasele inferioare și că tendințele guvernului său sînt pentru așa-zisul socialism”.

Importantă este și corespondența ambasadorului belgian la Londra. Acesta informase cercurile diplomatice de acolo că deține informația sigură de la București că dacă nu va fi ratificată alegerea colonelului Cuza „trebuie să ne așteptăm la o mișcare populară”.

Documentele găsite la Paris și Bruxelles conțin date foarte importante și vor aduce contribuții la cunoașterea și mai bine a mărețului act săvîrșit de poporul român la 24 ianuarie 1859.

Gh. UNGUREANU
directorul Arhivelor Statului din Iași

ANACRONISMUL MECENATISMULUI

Confruntările sincere, respicinate și argumentate cu cei ce ne cunosc și chiar cu cei ce nu ne cunosc bine ne permit nouă înșine mai întâi și apoi celor cu care discutăm o înțelegere mai profundă, mai complexă și mai nuanțată a unor probleme fundamentale privind viața, gândirea, fiziologia morală și idealurile noastre. Anul universitar trecut mi-a prilejuit la o veche — chiar străveche — universitate franceză numeroase asemenea confruntări. Un fin și priceput profesor de estetică, apărând o îndeașung de prăfuită concepție despre artist și sprijinitorul său, ținea cu tot dinadinsul să mă convingă de adevărul versului lui Marțial: „Sint Mecenate non decriat Flacce, Maronea”. Să fie Mecenați, și nu vor lipsi, o Horațius, de-alde Vergiliu — îmi scanda, adăugând cu înțeles amănuntul că Vergilius primise într-adevăr, de la împăratul Augustus, o vilă pe Asquini și o moșie în sudul imperiului, mi se pare pe la Padua. Urmă apoi un lung pomelnie de Mecenați din vremea Renașterii, a lui Ludovic al XIV-lea, a principelui german Ludovic al V-lea, care au sprijinit apariția unor nepieritoare opere de artă. Ascultându-l, îmi depănă în minte o lungă listă cu numele aceluia care n-au avut parte de nici un Mecena, care nu l-au dorit și nu au jucat niciodată dansul umilinței în jurul vișelului de aur.

Mecenațismul în sensul în care mi-l prezentați doctimate domnule profesor, e amilitor pentru artist și pentru creație, pentru demnitatea și independența lui, pentru adevărata libertate a artei sale. Există o lume, lumea socialistă, în care artistul n-are nevoie de un Mecena pentru a se afirma. O lume în care artistul și-a ocupat locul de seamă ce-l merită în societate, ca exponent al gândurilor și sentimentelor compatrioților săi. O lume în care creatorul n-are nevoie de pomana nimănui, căci Partidul Comunist Român l-a redat lui, întregului popor, o țară liberă, înfloritoare și independentă, în care destinele oamenilor constructori ai socialismului constituie o sursă inepuizabilă de artă. O lume în care, sub conducerea înțeleașă a partidului, omul și-a redobândit propria-i demnitate, s-a eliberat de prejudecățile nocive ale ideologiei vechi, de tot ceea ce-l împiedica în propășirea lui spirituală. Omul acesta făurit de partid reprezintă, cu tot universul lui de gânduri și sentimente, o bogăție imensă pentru poezia, proza și dramaturgia noastră.

Conflictul pe care el le trăiește în lupta dintre vechi și nou, noua sa conștiință socialistă, năzuințele, bucuriile și dramele sale autentice sînt un izvor necesar care fertilizează dezvoltarea literaturii noastre contemporane. Ideologia marxist-leninistă, după care se conduce Partidul Comunist Român, îmbogățind-o necontenit pe baza unei bogate experiențe proprii, este totodată un bun de preț al creatorilor noștri, care au căștigat prin ea o viziune mai profundă și mai cuprinzătoare asupra lumii, societății și ființei umane. Partidul Comunist Român, preocupându-se permanent de creșterea nivelului cultural al întregului popor, a creat pentru scriitorii și un public corespunzător, un public diferențiat, capabil să înțeleagă și să guste toate diversitățile stilistice care caracterizează literatura noastră actuală. O literatură în care s-au afirmat personalități distincte din toate generațiile, din care nu vor lipsi, ca să-l parafrăzăm pe Marțial, acei creatori cu renume neperitor ca al lui Vergilius. Într-un asemenea climat spiritual de efervescență creatoare, de unitate monolitică a întregului popor, s-ar îndepărta de spiritul acesta generos cineva care, ocupînd funcții la diverse reviste și instituții culturale, le-ar concepe ca pe o proprietate particulară, vrîndu-se un Mecena, tutelînd neprincipial spiritul de grup, căci trebuie să recunoaștem că mai există încă reviste de specialitate, în Capitală și în provincie, la care nu colaborează decît un număr restrîns de condeie, de obicei redactorii lor sau prietenii foarte apropiați ai acestora. Excluzivismul nu dispăre numai prin simplul motiv că-l practică alți oameni, în numele altor principii intolerante.

O opinie cinstită, bazată pe principii științifice, pe gustul bine cultivat și pe dorința de a contribui la propășirea culturii române, într-o sensibilitate diversitate de stiluri, care să comunice o mare bogăție de idei și sentimente, să cînte viața contemporanilor, să zugrăvească imaginea specifică a epocii noastre — iată ceea ce ar fi de așteptat mai ales acum, după Adunarea generală a scriitorilor, cu prilejul căreia tovarășul Nicolae Ceaușescu a exprimat, în numele partidului, al întregului nostru popor, marile comenzi civice care stau în fața literaturii noastre. Pentru aceasta nu-i nevoie de tutori mărunți, de Mecenați mai mult ori mai puțin interesați. Pentru aceasta ne trebuie orînduirea democratică care o avem, forța care a asigurat oamenilor de creație condițiile spirituale și materiale necesare afirmării personalității lor.

Ion Dodu BALAN

7 arte

7 zile

„Enigma” dramatizată

Există o singură întrebare la adresa Naționalului bucureștean: de ce un Călinescu dramatizat și nu dramaturg? Ludovic, din clasa ne amintim, intrase cîndva în repetiție, iar Sun, mai puțin cunoscută spectatorului de astăzi, ar fi garantat succesul întreprinderii.

O dramatizare este similară, din anumite puncte de vedere, cu o traducere — amănuntul fiind „trădat” în favoarea esențialului. Pe bună dreptate, marile personalități sînt socotite și mari „trădați”. Este o circumstanță atenuantă pentru cazul de față, cu atât mai mult cu cît se poate vorbi cu ușurință de unele calități ale prezentei dramatizări. Depășind prejudecata care pune sub semnul întrebării valoarea unor asemenea acțiuni (exemplu de reușită sînt destule: dramatizările după Cervantes, Dostoievski, Tolstoi, Cehov, Diderot ș.a.), autorii spectacolului Enigma Otiliei s-au străduit să dea o imagine cît mai precisă a verticabilității romanului călinescian. Și în parte au reușit. Secvențe din text au fost condensate sau lăsate în afară, optîndu-se pentru respectarea acțiunii, a datelor caracteristice fiecărui personaj, a atmosferei cărții. Dacă nu a reușit peste tot, vina nu este numai a lui Iosif Bits, ci și a regizorului, în asemenea cazuri socotit aproape coautor, care a schematizat în unele locuri sau, forțînd, a eșuat în grotesc. (Lipsite de interes ca text și soluționare scenică ni s-au părut și momentele cu banchetul lui Iorgu și corul de la patul lui Costache). Tensional, spectacolul are suficiente scăderi, partiturile actoricești fiind inconstante. Lipsa Otiliei pe parcursul unui act se face simțită, sarcina scenică rămînînd cu aceeași încărcătură aproape invariabilă, pînă la sfîrșitul lui. De fapt, actul doi, cu scenele sale efective trenante, rămîne dator spectatorului, poate și din cauză că cele două actrițe: Valeria Seclă și Eugenia Popovici, pe departe cele mai bune, nu au avut text.

Corecți cu partiturile lor Traian Stănescu și Geo Barton. Bogată în amănunt compoziția lui Ion Fintezăanu, ca și Simionul mai larg în gestică al lui Al. Ciugaru, ajunge confundabilă citeodată cu Harpagon. L-am căutat în spectacol pe Dem Rădulescu și am găsit Bibanul, din ce în ce mai prezent în rolurile sale.

O distribuție bogată (Maria Veintaru, Raluca Zamfirescu și Mișturu Argeșei, Poenaru, Cristina Bugeanu, Brancimir, Ioana Bulcă și Henter), într-un decor funcțional, baroc, dar nu inutil încărcat, un comentariu muzical adecvat și sensibil — toate acestea compunînd un spectacol reușit, dar numai atît, pe care Ioni Cojar a știut să-l desfășoare în fața spectatorului.

Gabriel IUGA

Tinere talente pe scena Operei bucureștene

Nu de mult Opera Română și-a inaugurat șirul premierelor anunțate cu „Povestirile lui Hoffmann” de Offenbach, incluzînd astfel în repertoriul său permanent o lucrare de factură cu totul inedită. Despre reușita spectacolului s-a mai vorbit. Subliniem încă o dată reușita regizorală a lui Hero Lupescu, care, lucrarea permițîndu-i, și-a descătușat bine cunoscuta-i fantezie creatoare, realizînd un spectacol inedit și modern ce constituie o reușită măgulitoare pentru Opera bucureșteană. Vizionînd unul din ultimele spectacole, am fost plăcut surprinși reînțîlnînd, de data aceasta pe prima scenă lirică a țării, trei incontestabile talente, pe care le descoperim nu de mult cu bucurie pe scena Conservatorului bucureștean. Este vorba despre sopranele Silvia Voinea și Eugenia Moldoveanu și despre tenorul Cristian Mihăilescu.

Silvia Voinea este o „coloratură” pe care o așteptam de mult. La ea se pare că dificultățile vocale sînt inexistente. Stînd pe scaun sau dansînd dezlănțuită pe toată scena emite cu dezinvoltură orice sunet cu aceeași amplexare și frumusețe. Rolul Olimpia a constituit un frumos succes pentru tinăra solistă. Eugenia Moldoveanu și Cristian Mihăilescu au terminat conservatorul în această vară. Inșisi faptul că la numai cîteva luni de la absolvire au apărut pe scena Operei din București este o garanție a valorii lor. Eugenia Moldoveanu a participat la concursul de canto prilejuit de Festivalul tineretului și studenților de la Sofia, unde a obținut medalia de aur. În Julieta din „Povestirile lui Hoffmann”, interpreta a făcut încă o dată dovada remarcabilelor sale posibilități vocale și scenice, care o recomandă ca pe o artistă cu largi perspective de afirmare.

Tenorul Cristian Mihăilescu era cunoscut publicului în afară de aparițiile sale pe scena studioului de operă al Conservatorului și ca un bun interpret al muzicii contemporane. Incarnînd în aceeași seară patru personaje diferite (Andreas, Cochenille, Pitichinaccio, Frantz), fiecare o dificilă problemă actoricească, Mihăilescu ne-a convins pe deplin nu numai de inventivitatea prodigioasă cu care știe să închipuie atitudinile și ticuri pline de haz, dar și de posibilitățile sale de a le traduce scenic în modul cel mai coerent. Trezînd peste acest aspect al apariției sale remarcăm muzicalitatea deplină a acestui tînăr cîntăreț, ca și vocea plăcută ca timbru, maleabilă și în vizibil progres ca întindere și suflare. Remarcăm deci un cîntăreț care ar putea aborda, printre altele, și repertoriul modern care, cu siguranță, nu convine multora.

Nu putem încheia aceste rînduri fără a releva debutul promițător al dirijorului Lucian Anca, care prin precizie și sobrietate s-a impus orchestrei și ansamblului solistic. Aplaudăm infuzia de tinerete spre care vedem că se îndreaptă conducerea Operei din București, așa cum a făcut-o și publicul de altfel, mai ales cînd e vorba de elemente de valoarea celor amintite mai sus.

Sever TIPEI

Expoziție de grafică ELENA NESTOR

După ce într-unul din numerele noastre trecute consemnam bogata și valoroasă activitate care se desfășoară la clubul Facultății de limbă și literatură română din București, acum avem ocazia de a anunța cititorilor încă una din acțiunile culturale care s-a bucurat de un larg ecou în rîndul studenților: deschiderea expoziției de grafică aparținînd studentei în limbă slave Elena Nestor.

„Itinerarul polonez” pe care și-l propune, prin expoziția sa, Elena Nestor este alcătuit din cîteva zeci de tablouri în care peisajul, arhitectura și dimensiunile celor mai diverse obiective alese compun un fascinant univers de lumini și umbre, văzute într-o manieră de distribuție a acuarelelor pe cît de originală, pe atît de interesantă. Saluțînd cu entuziasm această inițiativă de a se acorda spațiu organizării unor expoziții personale și afirmării talentelor studențești din fiecare institut — dacă sările de expoziții ale orasului sînt mai greu accesibile pentru studenți — sperăm totodată ca ea să fie preluată de cît mai multe institute de învățămînt superior din țară.

Florentin POPESCU

Noaptea

Aș fi vrut să scriu, pentru această număr, o cronică „la zi”. Dar, deocamdată, startul repertoriului cinematografic e nerelevant și Un delect aproape perfect rămîne singurul film nou cît de cît amuzant. Privînd retrospectiv, în ciuda nemulțumirilor mai mult sau mai puțin exagerate, la adresa D.D.F.-ului, 1968 a fost un an de satisfacții pentru spectatori. Declarat filmul anului, Noaptea lui Antonioni continuă și acum să facă succes, atrăgînd și mai mult atenția că, pe nedrept, critica continuă să albească o părere nu prea măgulitoare asupra gustului publicului.

Despre Noaptea s-au scris multe, s-au căutat explicații și citate, s-au înșisit interpretări și s-au făurit metafore. E calitatea oricărui film mare de a nu putea fi niciodată interpretat într-un singur fel. O prețioasă spusă este că filmele lui Antonioni sînt, din punct de vedere al construcției, lineare. Aici ar sta, chipurile, originalitatea lui, în încălcarea legilor înlănturii explicite a secvențelor, în derularea, de multe ori în spațiu mort, a scenelor, care renunță să se sprijine între ele, înaintînd — cum s-ar spune — fără să se uite înapoi, cu o singură logică: fluiditatea. Există, în teatru, o butadă: dacă o pușcă apare în actul I, pînă la sfîrșitul cinea trebuie să tragă cu ea. Noutatea la Antonioni ar fi că nu se mai trage cu pușca. Adevărat și nu. Construcția decupajului antonionian, începînd cu Noaptea și culminînd cu Blow-up, tînde să se constituie ca o structură circulară. Decupajul și nu povestirea! De aceea conexiunile pe care logica spectatorului le cere nu sînt vizibile, nu sînt vizuale și nu pot fi deduse decît prin înțelegere. La începutul filmului, în scena întîlnirii cu scriitorul bolnav, sînt lansate două idei despre care comentarii au vorbit mult: MOARTEA și CUVINTUL. Mai ales cuvîntul, obiect esențial în explicarea imposibilității scriitorului de a afla „cum” poate comunica. Imediat în scena următoare, a „atacului” femeii isterice, se lansează a treia idee: REFUGIUL ÎN ELEMENTAR, în instinct. Trei motive au fost date și, în jurul lor, se va constitui filmul. Ceea ce Antonioni numea „sondarea necunoscutului moral”, incompatibilitatea comunicării, singurătatea, risipiția, refugiu în elementar ascuns sub măștile alambicate ale unei societăți fantomatice, se structurează în această meditație cu trei necunoscute care alunecă spre un final în care totul ar putea reîncepe de la capăt. Da, totul ar putea reîncepe, Mastroianni ar putea deveni scriitorul bolnav, îmbrățișarea finală ar putea avea semnificația „atacului” din spital, cuvintele citite de Moreau ar rămîne simbolul incompatibilității... dar asta ar fi un alt film. După ce moartea a apărut ca o lentă și cotidiană destrămare, ca o înțelegere a incompatibilității noastre cu veșnicia, după ce cuvîntul a apărut, o clipă, ca o amintire a posibilității noastre de a fi fericiți, Noaptea se încheie cu o dimineață în care nu știm dacă nu cumva tot ce s-a întîmplat pînă acum putea fi invers.

Eugen PATRICHE

SESIUNEA ÎN CIR

Grupa 516 la antipozii

Prima zi de examen pentru grupa 516, anul II, Facultatea de contabilitate — A.S.E... O briză caldă, aducătoare de speranțe, adia în primele ore ale acestei zile dinspre sala 206, devenită peste noapte adevărată „cameră de încercare” a capacității studențești. Întreaga grupă a celor 26 de colegi, prezenți pentru a-și susține examenul la „Drept”, recepționa dintr-o sală alăturată unda prietenoasă și încurajatoare, care risipise până și „norii” de neliniște ai emotivilor și indecișilor. Primii examinați aduceau cu ei, odată cu notele de 10, 7 și 8 în carnet, și încrederea necesară în succes a celorlalți colegi. Se pare că totul va merge bine și că nimic nu va putea abate cursul acestui „debut” promi-

„exploziv”, „în forță”, fără sistem, fără efort de aprofundare și mai ales fără „acoperire” de pregătire din timpul anului. Unii s-au referit și la faptul că materia cuprinde două semestre și că, de fapt, ea n-a fost seminarizată decât parțial, adică în semestrul acestui an, și numai în 7 seminarii, care n-au putut îngloba astfel decât o parte din curs. Desigur, aceasta ar putea constitui o „causa causerum” și însuși titularul de disciplină, conf. univ. Teodor Munteanu, descifra în acest fapt o deficiență. Dar nu-i mai puțin adevărat că, așa cum ne demonstra asistent Dinu Ștefănescu, mulți dintre studenții grupei respective n-au acordat atenția cuvenită acestor seminarii, absentind ori nepregătindu-se pentru discuții. Un exemplu edificator îl oferă Gabriel Misir, care a lipsit în mai multe rânduri, iar la lucrarea de control a primit nota 2, prezentându-se în

caietul meu nu pentru a da laolaltă cu aprecierea de seminar și laborator un rezultat aritmetic, ci pentru a ne orienta în legătură cu activitatea studentului în timpul semestrului”.

Se știe că, în genere, întregul nostru învățământ superior tinde spre defetizizarea examenelor, pe care rezultatele să reflecte nu cunoștințe de moment, nu o șansă sau o neșansă a studentului, ci pregătirea lui reală. „Considerăm că este foarte important pentru student dacă în timpul examenului nu nu profesorul, ci și el însuși ajunge la o concluzie privind la calitatea cunoștințelor sale — afirma conf. univ. Gheorghe Zidaru. Noi avem datoria să-l ajutăm să exprime ceea ce știe, astfel încât nici reușita nici eșecurile să nu-l surprindă. Cunoșcându-i astfel din timpul semestrului, fără a-i privi însă cu predecată, știam aproximativ cum vor evolua la examenul propriu-zis”. De exemplu, dacă nu s-ar fi cunoscut conf. Gheorghe Holovațchi a depus unele eforturi în timpul anului, promovarea lui ar fi stat sub semnul întrebării. A reușit totuși să ia un 6. N-ar fi fost exact rezultatul sale de acum să fie mai bune, însă în cazul student din anul V trebuia să fie de trei ori inginer, dacă nu repeta anii I și II și nu adăuga o altă o a treia repetare prin motivație medicală. Altfel, nici la acest examen nu s-a depășit pe sine. În anii de promovare plină a luat Rezistența cu 6 și 7, Hidraulica cu 6 și 7. Orice situație de acum este mai rezonabilă față de cea a colegului său Valeriu Pisani, el însuși cu antecedente „suficiente”, care n-a reușit să promoveze examenul de Pompe.

Pe de altă parte, examenul unor studenți ca Gabriel Dinu, Sorin Pop și alții, departe de a reprezenta surpriză, a adus o confirmare a pregătirii lor continue și perseverente.

Iată cum devine deci examenul o problemă de instrucție și educație rezolvată înainte de sesiune pe eforturile convergente ale studenților și cadrelor didactice.

Georgeta RUTĂ

La Timișoara :

frigurile unei ierni fără frig

Cei mai mulți dintre studenții timișoreni au început sesiunea „cu piciorul drept”. După primele zile, statistica neoficială a gazetarului arată că, luate în ansamblu pe întreg centrul universitar, rezultatele ritorii depășesc proporția de 80 la sută. Cu toate acestea, „frigurile” caracteristice sesiunilor domină în toate institutele, în cămine și săli de lectură, chiar și străzile din preajma orașului studențesc, ca un de... compensație a frigului de ianuarie care aici, la Timișoara, lipsește cu desăvârșire împreună cu marea zăpadă.

Beneficiind de o importantă reducere a numărului de examene, timișoreni au căutat, ca și colegii lor din alte centre universitare, să-și planifice examenele „mai spre sfârșitul sesiunii”. Cu toate acestea, ora când scriu acest reportaj, la Institutul de Medicină au dat deja examene peste 50 la sută din grupă. Rezultatele îmbucurătoare sînt cât se poate de încurajatoare și pentru cealaltă jumătate. Cu unele excepții după cum se va vedea.

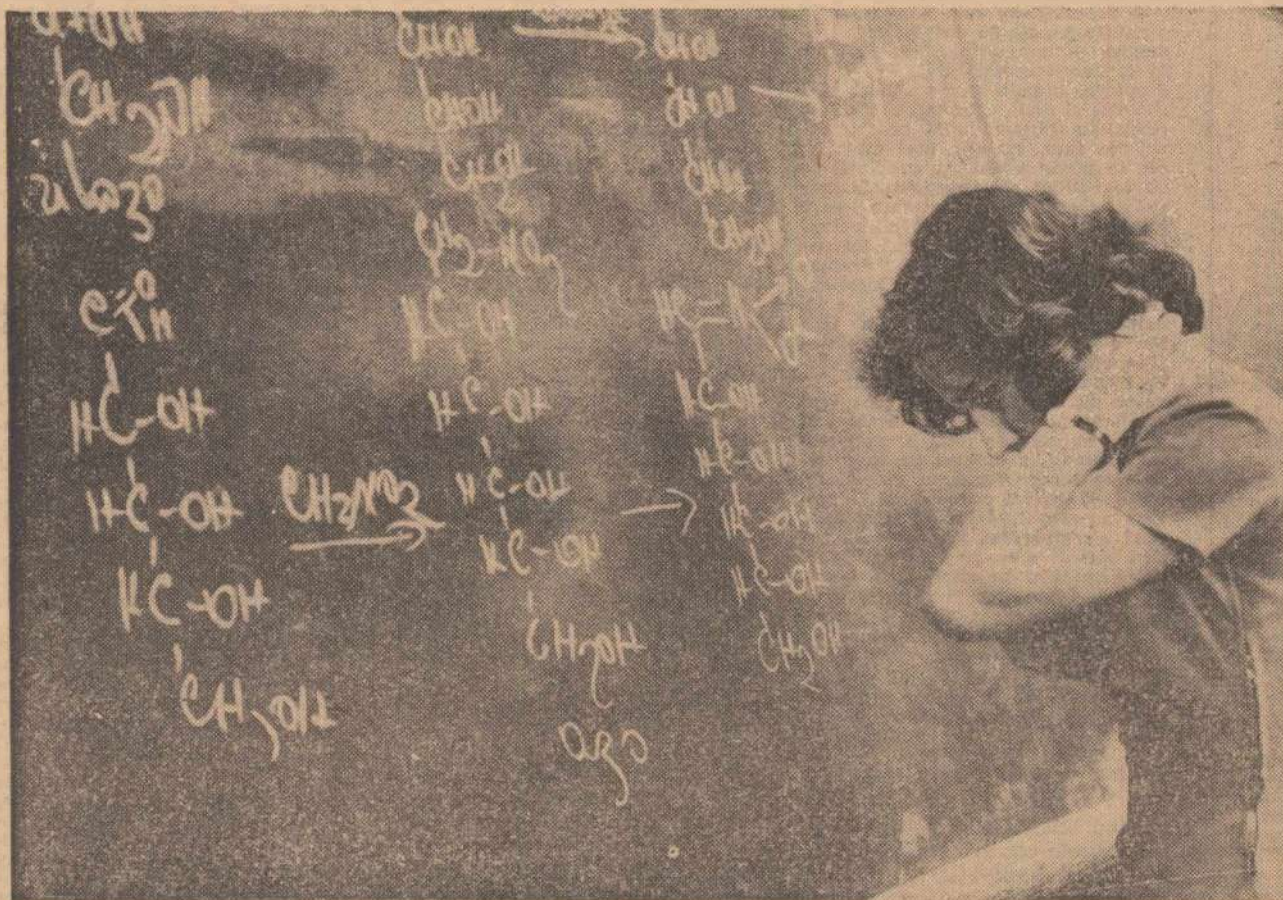
„PROCENTELE NOASTRE, CELE DE TOATE ZILELE”

Expresia am reținut-o la decanatul Facultății de Medicină generală dintr-o discuție cu secretara care, de regulă, în sesiune se ocupă cu înregistrarea rezultatelor în tabele, pe rubrici și rubricuțe care sunt care mai numeroase. În ziua aceea, numărul grupelor examinate ajunsese la 40.

E curios că procentul cel mai ridicat de respinși a dat o singură grupă, devenită „celebră” în întregul institut într-o singură jumătate de zi. Este vorba de grupa 12 din anul V Medicină generală, alcătuită din 7 studenți, care la examenul de Neurologie cu prof. dr. ALEXANDRU ȘOFLETEA, prorector al institutului a realizat o performanță de-a dreptul incredibilă: de 4, 3 neprezenți, zero (ZERO!) promovați; cei 5 respinși din întreg institutul, înregistrați pe la ora scrierii acestui material, 4 l-a dat grupa 12. Motivul principal invocat: „Domnul profesor e foarte sever și nu ne înțelege, tovarășe, vă rugăm să ne țelegeți”.

Într-adevăr, prof. dr. Șofletea se numără printre profesorii exigenți ai institutului. Cu toate acestea, recentul examen la Neurologie, disciplină care este o seriozitate sporită în studiu, s-a înregistrat un număr relativ mare de note foarte bune în cele două grupe examinate: 7 de 10 și 6 de 9. Cauza zastrăului din grupa 12 nu este, deci, nici pe departe severitatea profesorului examinator, ci superficialitatea în pregătire a studenților care, peste un număr de un an și câteva luni, vor avea pretenția să fie numiți: „domnule doctor”.

Sînt, însă, numeroși studenții mediciniști la care prima notă din carnet este nota maximă. Printre aceștia se află Maria Munteanu, Mircea Schinean, Liana Pavelescu, Maria Rusu, Daniela Cheverea, Adriana Pop și Maria-Steluța Radu din anul I, Milivoi Stămoran, Luminița Grozda, Mihai Enea, colae Hacıhian, Veronica Pop, Luciu Nemes și Mircea Berceanu din anul IV și mulți alții. Îmbucurător este că, procentual, numărul studenților cu note de 10 este mult mai mare decât al celor cu alte note. Distribuția e identică și la secția de Pediatrie a facultății unde statistica rezultatelor obținute de primele

10 ! Dar... cu emoții !

țator. Din păcate, pentru grupa 516, faptele petrecute ulterior au dezmințit în chip categoric această părere, dovedind marelui fals în care s-au complăcut mulți dintre componenții grupei. Ce a urmat a fost un șir întreg de dezamăgiri, de răsturnări de „certitudini” (vreau să zic iluzii deșarte), de „pronosticuri”. După eșecul studentei Florica Angelescu a început fatala alternare de alb-negru, interferată la intervale mari, foarte mari, de scîlpirea cîte unei note mai îmbucurătoare. Pesemne că cel dintîi insucces s-a transformat pentru mulți în panică, iar panica în derută. Și cu ce să ieși din derută cînd dintr-odată ești nevoit să constăți că te-ai înșelat singur, că te-ai autoamăgît? Cazul studentului Mihai Preda este foarte semnificativ în acest sens. Am stat de vorbă cu el înainte de examen și mărturisesc că „siguranța” și dezinvolvura lui mă cuceriseră. Îmi declară că s-a pregătit serios, că speră la un 8, dacă nu la mai mult, că este ambiționat de un angajament luat în fața colegilor de cameră și mai ales de dorința ca printr-o notă bună să-l stimuleze și pe fratele său din anul I de la același institut, aflat și el acum în pragul primului său examen. Și totuși, Mihai Preda, optimistul și volubilul Preda a căzut !!! Așa cum au căzut de fapt și alți cîțiva studenți apreciați de colegii lor ca „buni”. Printre ei se numără și Nicoleta Stoian, dar aici orice comentariu pare a fi de prisos: ea a avut cel puțin „bafta” să-i cadă bilețul nr. 13 (11).

Situația generală devenind în cele din urmă extrem de critică, le-a fost dat ultimelor două studenți examinate să spele printr-un „finiș” forte, atît cît o mai puteau face, rușinea grupei, prin doi de 10 demni și onorabili, salvînd astfel de la paritate „contabilitatea” pe întregul colectiv. Și pentru că e vorba de studenți obișnuiți cu cifrele, vom recurge la sistemul adecvat de ilustrare a situației finale a grupei la examenul respectiv. Astfel, din totalul de 26 de studenți, aproape jumătate (doisprezece!) au căzut. Așadar, pentru 12 studenți, „contul” a rămas deschis pentru sesiunile viitoare, iar datoriile lor neachitate, neonorate. Din cei 14 promovați, cinci studenți au obținut note de 6 și 7 (restul sînt un 8, patru de 9 și patru de 10).

Grupa 516 a anului II Contabilitate, cu un bilanț atît de nesatisfăcător, a pășit deci în sesiune — deși era vorba de un examen de „Drept” — cu stîngul. Am încercat să depistăm cîteva din cauzele care au dus la un asemenea rezultat. Unele dintre ele ni le-au formulat înșiși studenții căzuți, dumiriți și ei acum asupra adevărului. Toți au recunoscut obiectivitatea, justetea aprecierilor examinatorului, asumîndu-și singuri vina pentru superficialitatea și credulitatea cu care au tratat disciplina respectivă. Cît despre ghinion, nici măcar Mihai Preda n-a încercat să se disculpe prin el, punînd insuccesul mai degrabă pe seama studiului

examen cu o sumă de noțiuni și termeni fără a le cunoaște prea bine sensul și aplicabilitatea. Pe de altă parte, se constată că studenții nu prea recurg la materialul bibliografic, la lecțiile litografiate aflate la bibliotecă, ei rezumîndu-se la notițele după cursul predat.

Ion SEGĂRCEANU

Cînd promovarea

este o problemă antecalculă

Datele problemei: examen de Pompe, ventilatoare, compresoare și instalații pneumatice la Facultatea de energetică, secția Hidro, anul V, grupa 257 C, Institutul politehnic București.

Examinatori: conf. dr. DAN TAȘCĂ și asist. univ. GEORGHE ZIDARU.

Rezultate: 10 — 10 — 10 — 10 — 10 — 10 — 9 — 9 — 9 — 8 — 8 — 6 — 5 — 4 — 4 — 2. Un cod cifrat? Într-un anumit fel da, însă banal. Secretul îl cunoaște toată lumea.

Pentru majoritatea membrilor grupei, problema acestui examen, unul dintre examenele de specialitate ale anului, a fost rezolvată încă din timpul semestrului. Există opinia că rezultatele, în bună parte pozitive, se datoresc atenției și meticulozității cu care șeful disciplinei și colaborării săi se ocupă de studenți. „Este o serie foarte bună, se justifică parcă conf. dr. D. Tașcă. Sînt și îndrumătorul acestei grupe, astfel că am avut o serie de prilejuri să-l cunosc bine. De altfel grupele de hidroenergetică îmi sînt apropiate încă din anul trecut cînd am început să le predau cursul și am încheiat prima lui parte cu un examen în vară. Am reușit însă împreună apropierea de această disciplină, nu lipsită de dificultăți și mai ales destul de voluminoasă. În primul rînd, am vrut să-l conving, și în parte am reușit, că perioada din ajunul examenului este insuficientă pentru acumularea, fie și superficială, a materiei. Pe de altă parte, i-am prevenit de legătura existentă cu obiecte de studiu parcurse anterior: Analiza matematică, Rezistența, Hidraulica, Mecanica etc. și în consecință de a reveni mai aprofundat asupra unor momente ale acumulării cunoștințelor. În al doilea rînd, prin exemple alese la curs și seminar i-am silit, și la anul V este desigur necesar, să gîndească inginereste.

Și pentru că dacă ar fi rămas numai cu aceste convingeri, toate strădanile deveneau ineficace. I-am programat studierea ritmică a cursului. La interval de 2—3 săptămîni fiecăruia îi venea rîndul să se prezinte la o consultație avînd caietele de rezumate și referate la zi. Fiecare dintre aceste întîlniri a fost notată în

Să nu uităm ca la sfârșitul anului universitar trecut Iașul raporta la „rebuturi“ 740 de repetenți, adică, înmulțind cu suma anuală cheltuită de stat pentru fiecare student, circa 7,5 milioane lei, valoarea a două noi cămine studențești cu câte 400 de locuri! Ce s-a făcut pentru evitarea încă „din fașă“ a acestor pierderi în anul universitar curent? Au fost pregătite cu mai multă grijă examenele „cui“? S-a muncit mai intens, mai subtil cu „anii problemă“? Au fost semnificate deficiențele care persistă în conținutul procesului de învățămînt după începerea aplicării Legii învățămîntului?

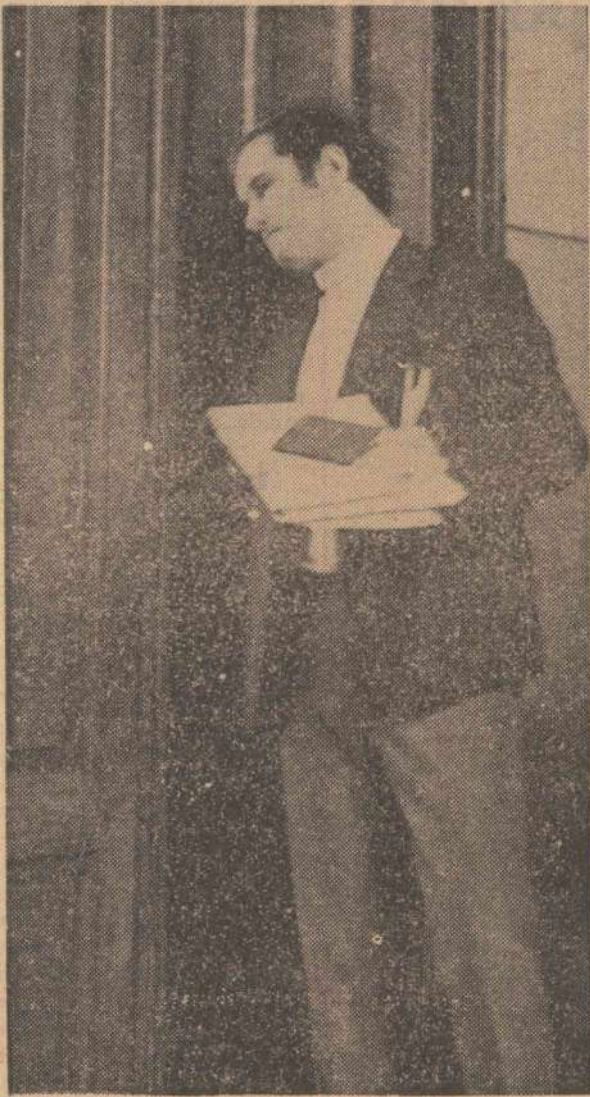
Din toate aceste întrebări un răspuns afirmativ l se poate da doar ultimei. Comisia profesională pe centru universitar a sintetizat o serie de date privind îmbunătățirea procesului de învățămînt, date pe care le-a trimis la Ministerul Învățămîntului, fără să primească încă răspunsul cuvenit.

Cu anii și grupele-problemă, cu studenții care urmau să fie puși în această sesiune în fața unor examene „cui“ tradiționale nu s-au luat măsuri speciale (bineînțeles, exceptînd clasicele ședințe). Și rezultatele proaste nu au întîrziat să apară, deși toate măsurile „legale“ fuseseră luate. Deși prezența la examene e simțitor îmbunătățită față de anii precedenți, deși chiar procentul promovărilor se situează la un nivel superior celui din sesiunile anterioare, numărul „căzuților“ este foarte mare, neîngăduit de mare, de ordinul sutelor, la numai o săptămîină de la începerea examenelor.

Ca de obicei, masa nepromovaților o furnizează anul mic, I și chiar II, de asemenea examenele „cui“, altele pentru fiecare facultate. Nu deținem încă statistici exacte, le vom avea probabil după sfîrșitul sesiunii.

Este necesar însă de pe acum un semnal de alarmă, al cărui ecou să se audă pînă... în sesiunea din iunie, este necesar să atragem atenția că actualul potențial instructiv-educativ al cadrelor didactice și organizațiilor de masă studențești nu este încă folosit pe măsura cerințelor, că încă nu e asigurată eficacitatea măsurilor prin care Legea învățămîntului a ținut la un salt calitativ în învățămîntul nostru superior.

Ovidiu PĂUN

51 Dar... meritat!

Iertați-mă, am un lapsus

A intrat în sală drogat, cu picioarele tresărind ca niște leoparzi, cu ochii pipăind lucrurile neurotic, cu irișii privind superfluu în imponderabil. Elegant, dar nebarbierit stufos și malign, a smuls un bilet și s-a așezat într-o bancă îndurerat de această barbară și geometrică închiziție a lemnului cioplit. Și-a luat timpurile în mîini și a închis ochii, respînd de cîteva ori adînc ca un polip. Apoi a aruncat privirea pe bilet cu candoarea unui mare nedreptățit al destinului, într-o teribilă suspensie, într-o dilemă universală. Adam înaintea lui Dumnezeu, după săvîrșirea păcatului originar. (Eva se află undeva în afara camerei noastre de luat vederi, acoperindu-și pudic corpul!).

Au urmat minute de calvar, de tortură, în care ne-am amintit uneltele mortii prelungi din Evul mediu — timp de concentrare, de elaborare a cîtorva cuvinte răzlețe, apocaliptice, care refuzau să se constrîngă pe hirtia rafinată din fața sa. Parcă întreg pămîntul cu geografia-i complicată, cu istoria spiralată, cu actualitatea incandescentă plana deasupra sa, inhibitiv. O singură consolare: în istorie sînt menționați eroii și savanți celebri care au avut cîte un lapsus mai mult sau mai puțin semnificativ pentru posteritate: Alexandru Macedon, Iuliu Cezar, Napoleon Bonaparte ș.a. și cu toate astea pămîntul continuă să se învîrtească în jurul axei sale.

Dar tînrul halucinat din amfiteatru are memoria ca un recipient evaporat. Nu-și mai aduce aminte nimic. Pentru că există o spaimă de examen ca de moarte, există o angoasă teribilă kafkiană, de confruntări și deliberări riguroase, certe, categorice. Tînrul iubește dulcea tinjeală a incertitudinii, a melopeei, voluptatea convorbirilor orientale la o cafea, langurosul lichid auriu de sub comanda „Un coniac, vă rog!“, uitarea de sine în reverii pe fereastra spartă în fîndări de ger, într-o dulce apogetizare a nimicului, a nonvoinței, a nonviolentei. Căci tînrul se hrănește spiritual cu volume de filozofie din anticariate și de la misiți obscuri, se complăce într-un jég intelectual și fizic care asfixiază, cu mușchii subțiați de nemiscare și epizotism. În ultimele zile s-a scurs din zi în noapte pe brînci, fumînd în camera neîncălzită boem și citînd 2000 de file, ca să recupereze timpul pierdut, și inhaling pînă la scurt-circuit propriul său bioxid de carbon.

Azi dimineață, cînd a ieșit din casă cu tomurite de Anatomie sub braț, nu mai știa unde-i sînt genunchii, unde umerii, și avea impresia că picioarele îi merg singure înainte. Se simțea ca un cadavru clandestin.

Iată, îi vine rîndul, profesorul își aprinde o țigară, îi întinde pachetul și lui... Dar tînrul a uitat la ce servise țigările și își privește pro esorul disperat, cu sălbaticii din „Insula Pastelui“ cărora li se oferă primele mărgelile de sticlă colorată.

Și din haosul capului său nu vrea să se închege nici un cuvînt, nu se naște nici o idee. Cască gura, dă semne de om și se continuă prin gesticulații. Probabil profesorul îl mai crede maimuță și îl prospectează cu ochi de laborator E întrebat unde anume se găsește tibia și peroneul. Tînrul nostru arată timpla și ceafa.

Unde anume e osul frontal — și el indică pe rînd cîte un călcîi. Unde-i e inima — și el arată un ochi. Și, în sfîrșit, obosit de efort — căci i-a trebuit un efort nuclear ca să-și aducă aminte unde anume, în ce capitol și la ce pagină a citit răspunsurile la aceste întrebări — renunță la bilet, se ridică și își cere scuze: Iertați-mă, am un lapsus!

grupe e aceasta: 108 examene/student planificate, 105 (97,2 la sută) prezentați; 101 (93,5 la sută) promovați, din care: 98 (97 la sută) cu note între 10 și 7 și 3 (3 la sută) cu note între 7 și 5.

„Recunosc că în ultimii ani studenții facultății noastre s-au «fixat» așa zice, printre studenții silitori ai centrului nostru universitar — a declarat prof. dr. NICOLAE DRAGOMIR, decan al Facultății de medicină generală. Observi la ei, în genere, o seriozitate sporită, o înțelegere matură a situației, la nivelul cerințelor și aceasta nu poate decît să ne bucure. Avem și unele excepții, care, drepti să fim, ne indispun. Bucuriile sînt, însă, mult mai mari decît supărările.

Părăsîm Institutul de medicină. În urma noastră, sesiunea freamătă în... tăcere.

Dragomir HOROMNEA

Iași: Finis coronat opus?

În anii trecuți cele mai bune realizări profesionale dintre toate institutele ieșene au fost obținute de Institutul de medicină și farmacie, evidențindu-se în mod special Facultatea de stomatologie, cu un procent de 99,1 la sută promovați. Rezultatul, firește, nu e întîmplător. Asistînd la examenele viitorilor medici am remarcat seriozitatea cu care s-au pregătit aceștia, minuțiozitatea cu care își alcătuiesc răspunsurile, profunzimea cunoștințelor cu care se prezintă în fața examinerilor.

Examenul e un act solemn, e finalul unei activități de un semestru, de un an sau de mai mulți, e finalul unei opere pe care acești tineri o săvîrșesc asupra lor înșiși.

În sală, alături de grupa I din anul II Medicină generală mă simt stingher în ținuta mea de stradă contrastînd izbitor cu albul imaculat al halatelor de examen.

Fiziologia, un examen dificil, dificil pentru că materia e grea, e de bază, esențială pentru un medic, dificilă pentru că prof. dr. docent Ion Hăulică obișnuiește să „purice“ bine pe examinați.

Intr-adevăr, examenul nu e chiar o formalitate, deși contactul permanent menținut de-a lungul anului, între profesor și studenți, prin lucrări practice și seminarii, a dus la cunoașterea amănunțită a fiecărui candidat în halat alb de către omul de la catedră.

Profesorul creează o atmosferă intimă, degajată, ceea ce nu e decît un șiretlic, o excelentă metodă de a afla pregătirea reală a studentului în cadrul acestei discuții prietenești „de la doctor la doctor“. În general, situația din timpul anului se reflectă la examen, deși sînt și surprize.

Evident, examinatorul tinde spre o „confruntare“ modernă, spre o verificare a capacității de gîndire a studentului, a modului în care acesta știe să aplice în practică fiecare cunoștință de specialitate, a felului în care aceste cunoștințe speciale se încadrează în concepția medicală generală a examinaților.

Cirilan Elvira, Sigmund Adrian, Ciucă Elvira, Mihaiela Adriana, cei care au strălucit în timpul anului, au obținut 10 și la primele verificări oficiale, examenele. Cei căzuți, puțini la număr, vor fi cu siguranță recuperați, căci aici opinia colectivului acționează ca un cîmp electromagnetic uriaș ce atrage orice fir rătăcit.

„Finis coronat opus“ este un dicton care se poate aplica și altor facultăți, grupe și ani cu excelente rezultate în acest început de sesiune ieșeană. Menționăm în mod special anii IV și V de la Facultatea de istorie-filozofie, întreaga Facultate de drept, anii III, IV și V de la Facultatea de horticultură, anul IV de la Facultatea de electrotehnică. Există, deci, pentru unele facultăți, posibilitatea ca sfîrșitul să încununeze frumos și durabil o operă la care fiecare student a trudit îndelung, dar mai există, pentru altele, și posibilitatea cealaltă, a unui sfîrșit penibil după luni de lene sau energii dăruite inutile golului.

O întrebare

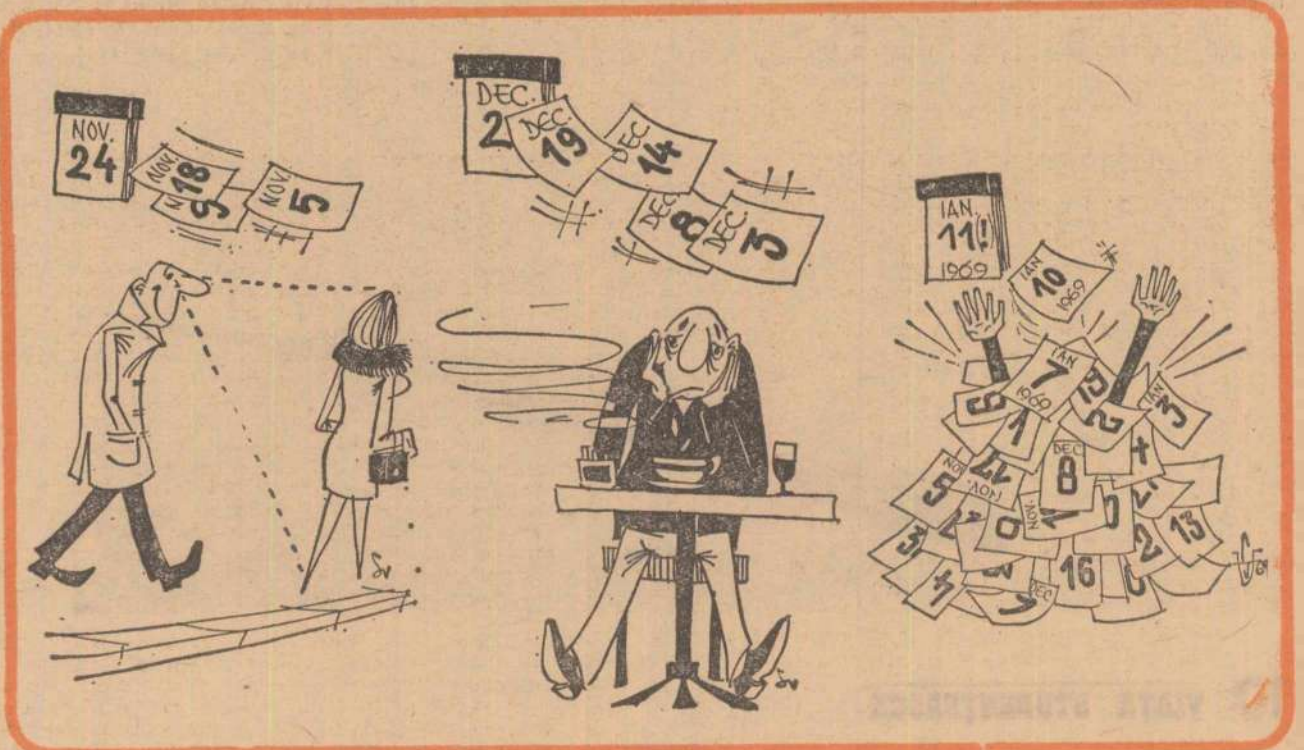
pentru comisiile profesionale

Sesiunea a constituit o preocupare continuă pentru Comisia profesională a Uniunii Asociației Studenților din Iași. În colaborare cu senatele și consiliile profesionale ale institutelor, au fost luate toate măsurile necesare pentru a li se asigura tuturor studenților condiții optime de pregătire pe întreaga durată a desfășurării examenelor. Există suficiente spații de studiu, e asigurat în cea mai mare măsură și materialul documentar necesar, pe săli, în amfiteatre te întîmpină lozinci mobilizatoare, maxime din Seneca, Plaut, Helvetius ș.a. (maxime care îndeamnă la seriozitate și conștiinciozitate în pregătire, garantînd reușita la examene în eventualitatea aplicării lor).

— Considerați că aceste măsuri vor aduce o contribuție reală la obținerea unor rezultate bune la examene? l-am întrebat pe tovarășul ILIE NIȚĂ, șeful comisiei profesionale din C.U.A.S. Iași.

— Evident. Mai ales condițiile excelente create pentru studiu, mobilizarea studenților pentru a se prezenta „în corpore“ la examene, popularizarea rezultatelor la stațiile de amplificare.

De acord cu tovarășul Niță în privința rolului pe care îl pot avea condițiile de pregătire create în timpul sesiunii, am insistat totuși asupra măsurilor așa-zis „profilactice“ pe care le-au luat comisia profesională pe centru universitar, comisiile profesionale ale asociațiilor din institute și facultăți pentru a stimula pregătirea studenților în timpul semestrului, pentru a asigura permanența acestei pregătiri și calitatea ei ridicată, mai ales la acei ani și grupe de studii, la acele examene care au constituit probleme în ultimele sesiuni, care de ani de zile constituie probleme, furnizînd masa de repetenți a Iașului studențesc.

Moscova — Paris într-un ceas și jumătate

În ziua de 31 decembrie 1968 a avut loc primul zbor de încercare a avionului Tu-144, cel mai mare avion comercial supersonic din lume. Încercarea a dat rezultate care au depășit așteptările și academicianul Andrei Tupolev, tatăl tuturor avioanelor din seria Tu, și fiul său Alexis, constructorul general al lui Tu-144, s-au declarat extrem de mulțumiți. În curând acest avion va zbura la o altitudine de 20 km, cu 2 500 km/oră și 120 pasageri la bord.

Avionul reprezintă 5 ani de eforturi și este un avion de concepție originală. Există bineînțeles asemănări între Tu-144, Concorde și supersonicul american, dar aceste asemănări sînt inevitabile, după cum spune bătrînul academician: „Progresînd, tehnicile ajung într-o bună zi să vorbească aceeași limbă. În mai multe țări, în mod simultan, savanții și tehnicienii ajung la soluționarea acelorași probleme prin aceleași mijloace”.

Cîteodată — din cauza greșelilor de calcul sau a orientării cercetărilor — unii pot fi în întîrziere față de ceilalți, dar în general termenele sînt aceleași. Fie că este vorba de aeronautică, medicină, textile artificiale sau cercetări spațiale.

Experiența din 31 decembrie înseamnă un pas însemnat pentru aeronautica mondială.

În curînd, călătoria dintre Paris și Moscova va dura un ceas și jumătate.

Automobilul cu turbină

Actualmente, automobilul este perfect pus la punct. De la mica mașină de turism la automobilele de cursă sau la giganticele autocamioane, toate sînt bine studiate și dau randamentul cerut. Și totuși în institutele de cercetări și chiar pe pistele de încercare se discută deja despre eventualul urmaș al clasicului automobil cu motor cu explozie în 4 sau chiar... în 2 timpi.

Motorul actual era deja bine cunoscut înainte primului război mondial, are deci mai mult de o jumătate de secol. Această vîrstă reprezintă desigur un avantaj, căci a avut timpul să fie ameliorat, ajungînd astăzi la cele mai bune randamente. Dar vîrsta poate fi un dezavantaj nu numai pentru oameni, ci și pentru un principiu tehnic care poate părea învechit.

Principalul inconvenient al clasicului motor de automobil este faptul că este obligat să transforme mișcarea alternativă a pistonului (în cilindru) într-o mișcare rotativă (a roților). Această transformare se face de obicei prin intermediul bielei și al vilebrochenului, bineînțeles, cu o importantă pierdere de forță.

Motorul cu turbină suprimă acest dezavantaj. El nu are nici cilindri, nici piston, funcționînd după un principiu foarte simplu, cel al morii de apă. Explozia amestecului de benzină cu aer dă mișcare paletelor unei turbine care este în directă legătură cu roțile.

Iată cîteva din avantajele acestui fel de motor:

— lipsa mișcării alternative suprimă pierderile de putere provocate de frecare și în același timp multe motive de uzură;

— din cauza mării cantități de aer comprimat întrebuințat pentru explozie

1969, anul 1 al revoluției în transporturi

arderea se face complet și gazele de eșapament nu sînt toxice;

— turbina dînd mișcare direct roților, sînt suprimate: cutia de viteze și ambreiajul. Mașina se conduce doar cu două pedale: accelerator și frînă;

— motorul cu turbină este mai ușor, fiind mai simplu decît un motor clasic de aceeași putere.

— carburantul întrebuințat nu trebuie să fie superrafinat, motorul cu turbină funcționează perfect cu benzină grea și cu kerosen (combustibil întrebuințat de avioanele cu reacție). Acești combustibili sînt mai ieftini.

Constructorii de mașini s-au ocupat de la început de acest motor și a existat un inventator american care a brevetat o motocicletă cu turbină încă din 1897. Prima mașină cu turbină a apărut însă în 1950, în Anglia. Ea mergea cu 245 km/oră, dar consuma... 50 litri la 100 de km. Mai tîrziu, în Franța, Italia și Statele Unite și-au făcut apariția diverse prototipuri din ce în ce mai perfecționate, ajungîndu-se la un mic Chrysler cu turbină, care a fost fabricat chiar în serie.

Totuși acest fel de motor nu a putut încă lua locul clasicului motor cu cilindri, căci alături de multiplele avantaje prezentate are cîteva dezavantaje de netăgăduit:

— prețul turbinei este foarte ridicat din cauza aliajelor speciale pe care le necesită, funcționînd la temperaturi foarte mari;

— zgomotul produs este mult mai mare decît cel al mașinilor obișnuite. Orice instalație de insonorizare ar fi grea și ar ocupa foarte mult loc;

— consumul — și acesta este desigur inconvenientul cel mai mare — unui motor cu turbină este mult mai mare decît al unui motor clasic de aceeași putere.

Acest consum, care a fost deja mult micșorat, va mai putea fi încă redus prin diverse modificări. Motorul cu turbină este o soluție tehnică aproape pusă la punct pentru mașinile de mîine sau de... poimîine.

Încă un pas, și roata va dispărea...

În același an — 1969 — oamenii se vor sustrage atracției terestre și pe Pămînt se vor elibera de stăpînirea roții. Vor ajunge pînă în Lună și vor parcurge cu trenul pe saltea de aer o distanță de 18 km la nord de Orléans. Apropierea între aceste două evenimente poate părea ridicolă, dar amîndouă sînt de foarte mare importanță. Dacă apariția roții a schimbat viața umanității, dispariția va aduce desigur perturbări. Nici un creier electronic nu a calculat suma de energie pe care umanitatea o irosește astăzi prin frecarea roții. Dacă această frecare ar fi suprimată s-ar putea ajunge, dacă nu la o epocă de aur, dar cel puțin la mari perspective de economie, echilibru... fericire.

Dacă într-adevăr aerotrenul firmei Bertin va fi pus în funcțiune la începutul toamnei, va fi o mare „premieră” tehnică. El va circula între 250 km/oră (viteză obișnuită) și 300 km/oră (viteză maximă). Această victorie tehnologică va fi desigur mai puțin spectaculară

decît cea obținută de N.A.S.A., dar va fi mai viu resimțită în viața de toate zilele. Dacă sînt foarte puține șanse ca să putem vizita Luna (din cauza prețului călătoriei), călătoriile pe saltea de aer vor fi probabil mult mai accesibile, prețul lor depășind foarte puțin pe cel al călătoriilor cu trenul de clasa a II-a (călătoria în spațiu fiind actualmente de 10 milioane de ori mai scumpă pe km).

Vehiculele circulînd pe saltea de aer deasupra apei au intrat deja în domeniul obișnuinței; între Franța și Anglia există o linie regulată, pe Coasta de Azur alta etc.

Idealul ar fi, evident, vehiculul mixt, amfibie, care să meargă și pe apă și pe uscat și pe mlaștini. Acest mod ideal de transport se găsește numai în stare de proiect. Încă în vis, dar pentru cîtă vreme vis?

În momentul cînd roata va începe să dispară, va dispărea probabil și pasiunea mașinii particulare. De altfel, în lupta în contra aglomerării exagerate a drumurilor, căile ferate au luat un nou avînt. Succesul realizat de linia ferată Tokyo-Osaka — tren obișnuit, dar care merge cu o foarte mare viteză — a fost urmat și de alții. În Statele Unite, Canada, Europa au început să se pună în funcțiune trenurile care imită agrementul călătoriilor cu avionul — cinematografe, saloane agreabile, gări elegante etc.

În fața concurenței vehiculelor pe saltea de aer și a noilor trenuri, avionul trebuie să-și apere terenul: Concorde va zbura anul acesta mai repede decît sunetul, dar înainte lui Boeing 747, care încă n-a depășit viteza sunetului. Acest avion va putea transporta 490 de pasageri, va avea 14 stewardese, 4 sau 5 cinematografe, baruri etc. Aeroporturile vor trebui transformate, transportul bagajelor automatizat etc. Din cauza acestor avioane foarte mari va scădea probabil și prețul călătoriei, dar vor trebui luate măsuri speciale de cazare la punctele terminus. Micile localități de vilegiatură — așa-numitele sate de vacanță — vor putea fi deservite de un singur avion, ele nedeșind de obicei 500 de locuri.

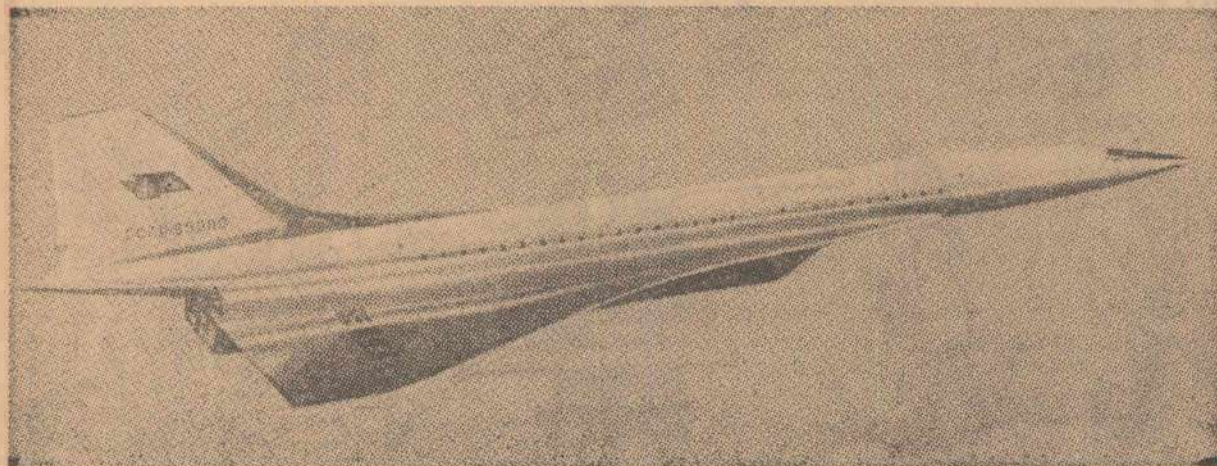
Vapoarele transatlantice sînt cele care pierd cel mai mult în fața avioanelor. Aproape toate transporturile de mărfuri perisabile se fac pe calea aerului, iar pasagerii se găsesc din ce în ce mai puțini care să prefere vaporul — avionului. Numai marile transporturi de mărfuri se mai fac pe mare, mai ales de cînd s-au lansat noi vapoare de marfă extrem de încăpătoare.

Dacă privești problema transporturilor în viitor te afli în fața multor soluții variate. Probabil că pe micile distanțe se vor întrebuința trotuarele rulante. Statisticile spun că deocamdată distanța de parcurs pe jos pe care oamenii refuză în general s-o depășească este de 400 m și ea va scădea probabil. Decolarea verticală se va dezvolta, iar mașina electrică, care nu poluează aerul, va fi singura admisă în orașe. Metroul va lua probabil o mai mare dezvoltare.

Legăturile intercontinentale vor fi asigurate de avioanele supersonice, iar legătura dintre orașe va fi făcută prin avioane subsonice.

Apare însă un lucru curios: viitorul pe care specialiștii îl prevăd bătrînului dirijabil întinerit de energia nucleară. Acești monștri vor putea transporta 125 tone de marfă, cu 250 km/oră, la o distanță de 4 000 km, la un preț extrem de mic.

Vom ajunge oare la vorba unui umorist care spunea că în anul 2000 părinții vor fi obligați să arate copiilor cum se pot întrebuința picioarele pentru „mers”, ca aceștia să poată face față acestei teribile eventualități în cazul vreunei pane tehnice?

Asupra cui se poate răstinge mai aspru nedreptatea ultimei decât asupra unui artist-cântăreț? Lya Pop, una din cele mai mari mezzo-soprane ale românilor, reprezintă pentru publicul anului 1969 aproape o necunoscută. Vocea sa fenomenală a rămas pentru cei din generația magnetofonului o enigmă tăcută, nu mai puțin îndepărtată și inaccesibilă ca o galaxie. Singur numele, odinioară mișcând coarde speciale în melomani, mai face legătura, ca un vehicul al faimei.

Și totuși Lya Pop este împreună cu noi. Purtătoarea vocii de odinioară este azi una din marile profesoare de canto ale țării. În același timp, semicentenarul Operei Române din Cluj pune în primă actualitate calitatea sa de fondatoare a întregii scene lirice permanente din România.

Momentul Unirii

Deși reprezentanța inaugurală avea să fie dată abia la 25 mai 1920, pregătirile pentru înființarea Operei Române au început imediat după Unire. Inițiator a fost tenorul Tini Pavel, care a înaintat un memoriu și un deviz Consiliului Dirigent de la Sibiu, mai exact unul din membrii săi, regretatul Tiberiu Brediceanu. Susținut cu patimă de Brediceanu, proiectul a fost imediat aprobat. Lucrurile ce au urmat aș zice că ar merita poeme, dacă n-ar fi consiliuit ele însele un poem. Un iureș romantic — cum nu cred că pot declanșa decât marile întreprinderi — ne-a adunat și ne-a cuprins pe toți, uneori și pe familiile noastre. Personal, eu eram atunci la Viena, unde luam lecții de la d-na Guthael-Scholder, pregătindu-mă pentru angajarea la Staatsoper. Vestea înființării Operei clujene m-a urcat imediat în tren, decidându-mă fără cea mai mică judecată sau șovăire să las în urmă frumoasa carieră care mă aștepta în capitala muzicii.

La Cluj am fost absorbită în iureșul de care vă vorbeam. Soliștii propriu-ziși erau numai cinci. Trebuia să pregătim o mare varietate de roluri, pentru că nu știam cine o să se mai alăture grupului nostru până la deschiderea oficială. Coriștii erau în totalitate studenți, la diferite facultăți. Printre ei și Traian Grozăvescu,

marele nostru coleg de mai târziu, poreclit Ciutca, pentru că, sărac și boem, cerea mereu celor din preajmă cite un fum de țigară.

Cele mai mari dificultăți le-a ridicat însă încropirea celor două orchestre (pe vremea aceea cântam cu o orchestră în fosă și cu alta pe scenă). Imi vine și azi să râd când îmi amintesc cât a trebuit să ațerge bietul Pavel pentru procurarea tromboanelor necesare. Cât privește instrumentiștii, alergătura a luat proporții de odisee! Un cumnat al lui Tini Pavel, doctorul Hangănuțiu, a pornit în turneu prin capitalele Europei Centrale pentru depistarea de muzicanți. De la Praga a adus un mare număr de angajați (mulți dintre ei locuiesc și azi la Cluj, unii cîntă încă!), la Viena a procurat un cvartet întreg. De la Budapesta a adus un dirijor italian, aflat acolo întâmplător, Eglizio Tanço, cu care de altfel, Tini Pavel, cu temperamentul său fugos, s-a și certat în scurt timp, rămînînd din nou fără cap de orchestră. Pînă la urmă, dirijorul ce ne lipsea a fost găsit la Sibiu, pare-mi-se.

Să mai adaug câteva amănunte despre felul cum ne pregăteam noi, soliștii. Pentru că scena era ocupată practic toată ziua, iar cabine erau puține, făceam exercițiile noaptea. Imi amintesc prea bine cum într-o dimineață am ieșit abia pe la orele patru din teatru, împreună cu doamna Ciurcu, soprana care repetase *Lohengrin*.

Opera a fost deschisă abia după un an și mai bine de pregătire — o dată cu teatrul, de altfel. Se face ziua de Zaharia Birsan și *Aida* de Verdi au fost premierele inaugurale. Spectacolul nostru era o reproducere exactă după premiera de la Cairo. Pe vremea aceea ne interesa mai puțin originalitatea decât fastul, mai puțin calitatea decât cantitatea (fără să neglișim totuși primii termeni). Este specificul oricărei epoci eroice. Vă voi mai spune că, nu după multă vreme, aveam să facem un turneu în țară, cu *Trubadurul* și *Walkiria*. Ei bine, am încărcat turneul în așa hal că aveam de cîntat seară de seară și, în plus, la matinee!

Autobiografie

Am început să cînt la șapte ani. Tatăl meu, încarnat profesor de latină, era un mare meloman și făcuse parte, chiar, dintr-un cor românesc, la Arad. Luam lecții de pian și profesoara mă ruga uneori să-l cînt din gură un cîntec. Și profesoara mea începea să plîngă.

Curînd aveam să-mi dau seama (cu un fel de teamă) că nu există cineva care să nu plîngă auzindu-mă. Am început să mă tem de propria mea voce, de timbrul ei, pe care toți îl găseau excepțional. Țin minte vocea lui Vasile Lucaciu — „leul din Sisești”, spunîndu-i într-o zi tatălui meu: „Dragă Gheorghe, fetița ta e un bob de aur”. Mai târziu, pe la 12 ani, am mers cu o soră a mea la Buzias, la băi. Obişnuiam, pe la ora amiezii, să cînt doine, în camera noastră de la etajul unui restaurantului. Nu ne-am dat seama de nimic pînă cînd, într-o astfel de amiază, am auzit bătaia sfioasă în ușă a restauratorului. O ruga „foarte respectuos” pe sora mea să mă roage să nu mai cînt pînă se termină masa. Văzîndu-ne ultime, ne-a rugat să privim pe geam. Jos, în fața hotelului, erau adunate grupuri de oameni așteptînd parcă începerea unei reprezentații.

Aceste fapte, și altele, mi-au dat un fel de gravitate precoce. Cînd eram și mai mică, iar lumea mă întreba „ce mă voi face cînd voi fi mare”, eu răspundeam: „cîntăreață sau călugăriță”. Pînă la urmă văd că „m-am făcut” o cîntăreață-călugăriță, în sensul că am fost conștientă tot timpul de obligația intelectuală și etică la care mă supune vocea.

Cînd aveam 16 ani, Popovici-Bayreuth a dat un concert la Arad și m-a auzit cîntînd. L-a îndemnat pe tata să mă trimită la București, să studiez canto. Tocmai trecea, dinspre Paris, Lavinia Slavici, fiica prozatorului. Ea m-a urcat în tren și m-a depus în anticamera d-nei Charlotte Leria

de la Conservator. Am devenit în scurt timp „Llebing”-ul acestei mari profesoare. După cinci ani bucureșteni, perfecționarea am făcut-o la Paris, timp de alți trei ani, ca studentă a lui Emile Engel, pe cheltuiala compatriotei noastre De Novina, care mă auzise, întâmplător, la un concert, și încă zece luni la Viena, de unde v-am spus că m-a smuls suflul romantic al acelor zile.

Ce roluri mi-au plăcut?

Toate rolurile parcă mi-ar fi fost scrise mie anume. La asta m-a ajutat enorm un public care mă iubea și înțelegea. Nu era o simplă admirație, era o participare care mă umplea de conștiința tragică a ceea ce îmi revine mie. Nu-mi rămînea, la fiecare rol, decât să mă cufund în el, fără să mai am grija sălii. Pregăteam rolurile cu minuțiozitate, încă din prima clipă, pentru a nu-mi rămîne ulterior decât să trăiesc cîntînd. Regizorul trebuia să-mi indice doar pe unde să intru și pe unde să ies din scenă, în rest totul urmînd niște legi ale mele, interioare, pe care n-aș putea să vi le explic. Cînd cîntam, dacă aș fi fost întrebată cum mă cheamă, n-aș mai fi știut. Mă știam doar ca Orfeu, Amneris, Dalila, Carmen. Țin minte exact senzația pe care o aveam în actul 4 din Carmen. Cînd se închidea poarta masivă a arenei parcă voiam de fiecare dată să mor. (Astăzi, mi se pare că se pune prea mare preț pe decorurile sofisticate, și că acest fapt creează parcă un rabat pentru vocea solistului).

N-am făcut multe turnee, am rămas poate prea credincioasă unui public care mă idolatriza. Admiratorii mei de vază îmi dădeau siguranța că nu exist degeaba și că exist bine. O vorbă a lui Zaharia Birsan, a lui Popovici-Bayreuth sau a lui Victor Papilian era literă de lege, mă încuraja pe mult timp înainte. Am rămas devotată teatrului meu, pe care îl creșusem, de altfel, ca pe un copil.

Totuși, nu pot să nu vă mărturisesc tulburarea care m-a cuprins cînd, nu de mult, am găsit la Muzeul Emil Isac o scrisoare în care era vorba de mine. Îi scria un prieten, inginer și mare meloman, fidel al Sculei, care trăia de 16 ani în străinătate. Reîntors în Italia după un voiaj prin țara noastră, își istorisea o pățanie din Cluj: „Am trecut prin Cluj și am văzut un ațîș cu Aida, îl scria lui Emil Isac (citez din memorie). Mi-am luat un loc de mică cheltuielă, crezînd că după câteva bătăute va trebui să țin de indignație”. (Apoi făcea câteva aprecieri despre Grozăvescu și despre mine). „Pînă la urmă am aplaudat de parcă aș fi fost plătit ca cel din urmă claqueur”.

După alțiia ani, asemenea cuvinte mă fac să mă întreb, în sfîrșit, dacă dragosea față de teatrul meu nu m-a făcut poate prea altruistă. Dar mă reculeg și îmi dau seama că există cetățeni ai lumii și că există oameni ai unei singure cetăți. Eu am făcut parte dintre aceștia din urmă și, dacă mai revendic exemplul lui Racoviță — care s-a reîntors ca și mine, după Unire, în țară, — îmi e suficient ca să fiu mîndră.

A fi profesor

A fi cîntăreț înseamnă nu doar a căsca gura și a emite sunete. Rolurile pot fi pătrunse și diferențiate (la noi, în teatrul liric, condiția aceasta este esențială, tocmai pentru că mulți nu o respectă!) numai cu ajutorul unei culturi generale vaste. În plus, eu nu pot concepe cîntăreț de operă care să nu poată susține un concert de lieduri sau de doine. Eu am dat în cariera mea 700 de spectacole scenice și 150 de concerte.

Dacă e bine sau rău să fii în același timp profesor? Nu e bine sau rău: este, pentru cine poate aspira la așa ceva, indispensabil. Chiar ca amator, dacă nu se poate altfel.

Romulus RUSAN

N.A.: Aceasta a fost a 52-a convorbire din seria începută în noiembrie 1967.

După un an convențional, întrerupt doar involuntar, de necesități redacționale speciale, mulțumim cititorilor pentru creditul acordat și pentru cuvintele bune cu care au încurajat uneori pe autorul acestor rînduri.

ochiului magic al televizorului, la unul din cele mai îndrăznețe episoade ale explorării Cosmosului. Programul spațial sovietic ne obișnuise, pînă acum, cu lansări de nave cu echipaj uman exclusiv în perioada martie - octombrie. Și lată că, la 14 ianuarie, într-un decor împădurit cu zăpadă, pe un ger de minus 25 de grade, „Soiuz-4” avînd la bord pe locotenent-colonelul Șatalov se desprinde din cîrligole rampei de

lansare — cabina prin care „Soiuz” se deosebește de precedentele tipuri de nave cosmice sovietice pilotate — cosmonauții au „călătorit” dintr-o navă în alta. Am văzut pe ecranul televizorului, imagini care, pentru noi, țineau pînă acum de fantezie, plătirea feerică a obiectelor lipsite de ponderabilitate, gesturile calculate, trădînd nenumărate ore de antrenament, cu voință încordată, ale omului ieșit din carapacele protectoare a cabinei în spațiul cosmic.

ÎNTILNIRE ÎN COSMOS

lansate, căutîndu-și drum spre spațiu. A doua zi, în același decor, alți trei oameni, îmbrăcați în scurte călduroase de blană și purtînd pe cap căciuli, se îndreaptă spre liftul cu care trebuie să parcurgă primul metri al unui zbor neînchipuit de lung. Un salut de rămas bun și o nouă navă, „Soiuz-5”, pornește pe urmele kolegei sale, mai bătrînă și mai... experimentată cu o zi.

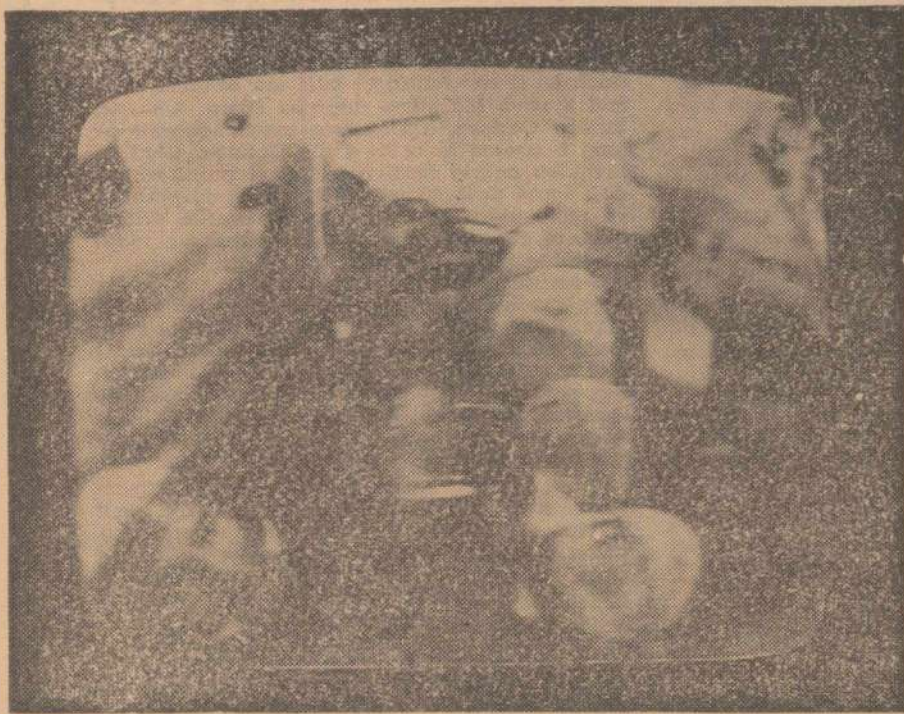
La început, „Amur” (nava lui Șatalov) a stabilit legătura cu „Baikal” (nava comandată de Volnov) prin radio. Trebuie să fie teribil de emoționant să-ți saluți prietenii în timpul unei călătorii cosmice...

Apoi, a urmat întîlnirea. „Amur” și „Baikal” s-au împreunat, împlinînd practic și în același timp simbolic, cu siguranță și precizie, prima stație orbitală cosmică. Prin compartimentul or-

I-am admirat fireasca siguranță, țînînd de gestică muncii cotidiene, cu care îndeplinea un mit: pașii în Cosmos, „pașii” în vidul interplanetar, la propriu și nu la figurat, pe care am sperat dintotdeauna că omul e capabil să-i facă.

Încetul cu încetul, lancea care unea cele două nave s-a desfiat, „Soiuz-4” și 5 și-au urmat independent drumul, programul de zbor. Plecată cu un singur om la bord, „Soiuz-4” a coborît pe pămînt purtînd trei cosmonauți în cabină. Ceea ce pentru un timp ni se părea un spectaculos și metalic episod cosmic a continuat ca o serioasă experiență științifică, a cărei importanță s-a înscris în istoria explorării spațiului de către om.

Remus CRISTIAN

Imagine televizată din cabina navei „Soiuz-4”

CRIZA MONETARĂ ȘI SECRETELE EI... PUBLICE

De cîtiva ani lumea occidentală pare a trăi pe marginea crizei monetare, pronosticurile financiare alterînd între optimism și pesimism cu prilejul fiecărei zguduirii. Edificiul sistemului monetar capitalist lăsînd, rînd pe rînd, victime, cu o frecvență amenințătoare...

Să încercăm să pătrundem, pentru o clipă, în tainele, destul de încurcate, ale acestui seism...

ACTUL I: „AS GOOD AS GOLD”

Iulie 1944. Europa e încă în război, armatele naziste se retrag. Financiarilor europeni, care sosesc în anoni-mul orașel american Bretton Woods, nu le vine să-și creadă ochilor. Străzile sînt animate, vitrinele pline de produse care pe bătrînul continent nu se pot procura decît cu sacrificii... Prin forța lucrurilor dolarul devine cheia comerțului mondial. Spre deosebire de celelalte monede europene zguduite de război, dolarul păstrează o valoare certă, sprijinită pe rezervele de aur (3/4 din stocul mondial de aur monetar) aflate în subteranele de la Fort Knox. În noul sistem monetar, Gold Exchange Standard, aurul rămîne baza de referință, iar dolarul, „la fel de de bun ca aurul”. Incepe deci vinătoarea de dolari...

Peste cîtiva ani însă, situația dolarului, aflat la baza edificii monetar capitalist, începe să se schimbe. Din 1950 balanța de plăți a S.U.A. e continuu deficitară, deficitul atîngînd, din 1960 în 1967, peste 20 miliarde dolari. La început stocul metalic de la Fort Knox nu diminuează, deficitele fiind acoperite în dolari, care nu costă nimic pentru a fi fabricați. Și expansiunea de capital favorizează dezvoltarea internă a țării. Dar dolarii se acumulează în băncile din străinătate într-un număr din ce în ce mai neliniștitor...

ACTUL II: PRIMA ALERTA

În 1964, Franța, brusc, cere convertirea în aur a dolarilor pe care-i posedă și denunță sistemul care permite S.U.A. să-și finanțeze dezvoltarea grație deficitului balanței de plăți. Lira sterlină, „agățată” puternic de dolar, se devalorizează în 1967, iar rezervele de la Fort Knox scad amenințător. Bilanțul celor 25 de ani ce au trecut de la conferința de la Bretton Woods se prezintă astfel: rezervele de aur ale S.U.A. au scăzut de la 24,4 miliarde în 1948 la 10,8 în 1968, lira sterlină a trecut prin 10 crize și două devalorizări, francul a suferit cinci devalorizări. Numărul „euro-dolarilor” (dolari stocați în afara S.U.A.) a ajuns la 30 de miliarde. La început pericolul principal al devalorizării dolarului a fost înlăturat datorită intervențiilor, de multe ori artificiale, de a menține paritatea acestuia la 35 dolari uncia (31,1 gr.) de aur. „Grupul celor 10”, reunind marile bănci din S.U.A., R. F. a Germaniei, Canada, Franța, Italia, Belgia, Anglia, Suedia, Olanda și Japonia, a căutat să anere paritatea monedei-cheie. Dar piața aurului s-a divizat în martie 1968, lăsînd metalul strălucitor în brațele unor speculanți epocale, cînd prețul aurului a urcat la 40 de dolari uncia și bursele s-au închis tot mai des, sfidînd o tradiție de decenii.

ACTUL III: MARCA ȘI FRANCLUL

Marca vest-germană și francul francez au trecut, la sfîrșitul anului trecut, prin încercări grele, semnificative pentru felul de a se manifesta al crizei. Marca are o paritate, deci un curs inferior puterii ei de cumpărare, față de celelalte monede. Atunci mărfurile de export vest-germane apar ieftine pentru străini, în timp ce importul apare scump. De aici un excedent

ÎN APĂRAREA STUDENȚILOR SAIGONEZI CONDAMNAȚI

Agencia de presă a Frontului Național de Eliberare a transmis un mesaj al d-lui Trinh Dinh Thad, avocat la Curtea de apel din Saigon, președintele Comitetului Central al Alianței forțelor naționale, democratice și de pace din Vietnam, adresat Asociației internaționale a juriștilor democrați (A.I.J.D.), în care denunță represaliile întreprinse de americani și de marionetele lor din Saigon împotriva cercurilor studențești.

Mesajul, care poartă data de 10 ianuarie, aduce la cunoștință că Tribunalul militar special din Saigon, tribunal care nu are o bază juridică și care a fost puternic denunțat de către juriștii progresiști din Saigon, a judecat în mod ilegal numeroși tineri și studenți patrioți.

Nguyen Dang Trung, președintele Asociației studenților din Saigon, a fost condamnat la 10 ani muncă silnică; Nguyen Truong Con, student, la 5 ani muncă silnică, Nguyen Thanh Cong, președintele Comitetului studenților și tineretului din Saigon, pentru sprijinirea refugiaților, la 3 ani închisoare. Nguyen Van Luc, elev în vîrstă de 15 ani, a fost condamnat la pedeapsa capitală. Nguyen Van Tu, un alt elev în vîrstă de 15 ani, la 15 ani muncă forțată. Le Chi Cuong, la muncă silnică pe viață, tînărul Vo Thi Thang, la 20 de ani muncă silnică, tînărul Phung Ngoc Anh, la 20 de ani muncă silnică, tînărul Phung Ngoc Anh la muncă silnică pe viață, tînărul Khong Que Minh, la 20 de ani muncă silnică etc.

La 27 decembrie, agenții secreți ai administrației marionetă l-au ridicat pe studentul Huynh Quan Thu, secretar general al Comitetului Executiv al Asociației studenților saigonezi, și pe studentul Nguyen Minh Duc, în anul III al Școlii superioare de pedagogie din Saigon.

La 20 decembrie, așa-zisul Tribunal militar special a condamnat pe studentul Nguyen Cuong Truong la 10 ani închisoare și pe Nguyen Van Be la 7 ani.

La 30 decembrie, administrația marionetă a dispus ridicarea unui student în drept, Dao Thi Nguyen, secretar general al Comitetului studenților și tineretului din Saigon pentru ajutorarea refugiaților.

După ce subliniază că aceste măsuri arbitrare sfidează principiile elementare ale civilizației, ale dreptului și ale justiției, manifestul face apel la juriștii din întreaga lume să-și intensifice activitatea pentru a cere să se anuleze aceste condamnări ilegale și să-i pună în libertate pe patrioți.

La 7 ianuarie, Asociația studenților pentru eliberarea Vietnamului de sud a dat publicității o declarație în care se denunță energetic acțiunile celor care au reprimat manifestația din decembrie organizată de studenții și tinerii din Saigon pentru a cere pace. Ea denunță de asemenea planul administrației marionetă de a traduce în fața Tribunalului militar special o serie de tineri și studenți care au participat la această manifestație.

• Laboratorul de cercetări sociologice din Leningrad, de sub conducerea lui Vladimir Lisovski, a inițiat o anchetă, la care au răs-puns 3 000 de studenți din 12 orașe sovietice, pe tema: „Ce calități trebuie să întrunească un specialist ideal?”. Iată răspunsurile care au fost primite: „Cunoștințe profesionale temelnice și capacitatea de a le pune în practică” au întrunit 58% din răspunsuri. „Înalt nivel de cultură generală” — 69%. „Răspunderea față de sarcinile primite” — 68%. „Căutarea perma-

nentă a noului” — 59%. „Capacitatea de a duce o muncă în colectiv” — 57%. O anchetă referitoare la sfera de preocupări a studenților a arătat că fiecare al treilea student se interesează de problemele de etică și de estetică. Mai fac parte din această sferă problemele filozofice ale științelor naturii (23%), problemele economiei generale și ale economiei concrete (13,3%), problemele sociologice (14,6%). 31% din cei anchetați au propus să se mărească numărul seminarilor, al coloc-viilor și al conferințelor teoretice și să se reducă numărul lecțiilor de curs.

• O „interesantă” idee a unei universități așa-zisă „independentă”, aparținînd unor profesori universitari britanici, avocați ai scoaterii instituțiilor de învățămînt superior de sub

tutela guvernului și ai protejării, finanțării și sprijinirii lor de către capitalismul industrial, este discutată acum în presa engleză. Într-un articol publicat în ziarul „Morning Star”, Phil Godwin, membru al Comitetului Național Studențesc al Partidului Comunist, demonstrează că adevărata universitate ar trebui condusă, pe baza unei reprezentări democratice, de toți cei care, într-un fel sau altul, îi aparțin. Comitetele de conducere ar trebui alcătuite atît din profesori și personal non-profesoral, cit și din studenți. Godwin a subliniat că studenții comuniști n-au acceptat niciodată ideea că ar exista o ostilitate de clasă între profesori și studenți. Propunerile lor poartă pecetea dorinței de a uni interesele și eforturile tuturor în slujba unei adevărate democrații universitare.

al balanței de plăți, avantajos pentru monopolurile și băncile vest-germane, care întreprind o expansiune comercială și își majorează profiturile. În același timp se dezvoltă aici o imposibilitate a maselor de a dobîndi la nivelul salariilor și fondurilor sociale existente echivalentul a ceea ce produc. Partenerii economici occidentali, nemulțumiți cu situația creată, au cerut revalorizarea mărcii, dar autoritățile vest-germane n-au fost de acord.

E mai bine, au spus ei, să se devalorizeze francul. De data asta însă n-au fost francezii de acord. De fapt, ce ar fi însemnat devalorizarea francului? Devalorizarea este o operație ce constă în modificarea parității monedei. Dacă dolarul care face azi 5 Fr. trece mîine la 10 Fr., francul a fost devalorizat cu 50 la sută. Pe piața produselor franceze se vor cumpăra de două ori mai ieftin, un produs de 1 000 Fr. puțînd fi obținut, de pildă, cu 10 dolari în loc de 20. Se stimulează astfel exportul și se frînează importul, în vederea reechilibrării balanței de plăți.

Franța a refuzat totuși devalorizarea. Într-un fel, din prestigiu. Dar mai ales nu i-au convenit condițiile și semnificațiile politice care înconjurau operația. S-ar putea spune, deci: un impas în care nici una din alternative n-a fost acceptată? Poate. Impasul a fost urmat însă de măsuri de austeritate în Franța, majorarea de prețuri și impozite...

Numeroase propuneri au fost făcute, de-a-lungul crizei din 1968, pentru leșirea din dificultăți. S-a vorbit despre restabilirea etalonului-aur, abandonul monedelor naționale pentru o monedă internațională, centralizată de o bancă mondială, s-a propus chiar o monedă bazată pe stocuri de materii prime... Planul Fowler de apărare a dolarului pe 1969 a inclus propuneri pentru echilibrarea balanței, care are un miliard deficit, prin limitarea mișcării capitalurilor...

Deocamdată însă nu există nici o certitudine că un seism monetar poate fi înlăturat. Semnificațiile profunde ale crizei, o criză a sistemului monetar occidental în ansamblu, nu sînt în măsură să liniștească pe nimeni.

E. PATRICHE

Găsindu-mă la Belgrad, la sfârșitul lunii decembrie, am avut prilejul să mă întâlnesc și să stau de vorbă, în repetate rânduri, cu studenții și cadre didactice, aflând nenumărate lucruri despre preocupările și activitatea studenților iugoslavi. Desigur, pentru interviurile de față trebuie să mulțumesc, în primul rând, noller mei prieteni Simion Lazarean, Ion Berlovan, Traian Scumpia și Radomir Muncan, studenți la secția de limba română a Universității belgrade.

Ca politehnist, am fost mai întâi interesat de activitatea colegilor mei de breaslă...

DIVERSE FORMULE ALE PASIUNII

De vorbă cu DRAGAN GLINTICI, membru al Comitetului Casei Tineretului

Pe strada Makedonska intrăm într-o clădire de sticlă și fier de peste 10 etaje ce se numește „Dom Omladina” (Casa Tineretului). Primiți cu amabilitate, pătrundem în interiorul clădirii, printr-un hol impunător, din care un șir de scări duce la etajul I într-o elegantă sală de dans, iar un alt șir de scări coboară la demisol, unde se află sala principală de spectacole. La parter este organizată galeria de artă, unde expun tinerii artiști creații de pictură și sculptură. Prin mișcarea rapidă și lină a unui ascensor ajungem la al IV-lea etaj. Aici avem deosebita plăcere să-l cunoaștem pe Dragan Glintici, care cu amabilitate a răspuns întrebărilor noastre:

— În timp ce am intrat în clădirea Casei Tineretului, câțiva tineri transportau cu multă grijă instrumentele muzicale ce aparțineau orchestrei Vizije (am citit pe pupitre și tobă). Deci, o primă întrebare, inevitabilă: cum organizați seriile de dans?

— Foarte simplu: Casa Tineretului are un contract pe o lună de zile cu ansambluri de muzică, cotate drept cele mai bune. În sala de dans se anunță care ansambluri vor cînta luna următoare. Serile de dans se țin în zilele de joi, sîmbăta și duminica de la orele 19.30 — 23.30, iar duminica și de la orele 15.00 la 18.30. Avem, în cadrul Casei Tineretului, un club numit „Gong-club”, unde participă cîntăreții necunoscuți, neafirmați încă, care sînt selecționați prin concursuri, iar apoi trec la concerte publice.

— Care este modul de organizare a galeriilor de artă?

— Galerile de artă prezintă lucrări de pictură, sculptură și grafică. Aceste galerii înseamnă pentru artiștii tineri un mijloc de afirmare, ei sînt puțin cunoscuți sau chiar deloc, și astfel li se dă posibilitate să-și prezinte lucrările în public. Un principiu al galeriei este acesta: nu trebuie ca un artist amator să devină neapărat geniu, dar trebuie să cultivăm pasiunile tinerilor.

— Ce alte cluburi are Casa Tineretului și cum își desfășoară ele activitatea?

— Avem clubul scriitorilor tineri, clubul ziarștilor tineri, clubul oratorilor, clubul iubitorilor de film. Toate aceste cluburi se creează pe un principiu: fiecare tînăr se integrează colectivului clubului, unde poate să se afirme, să capete cît mai multe noțiuni. În fiecare marți are loc o serată literară, unde noile speranțe își citesc lucrările în fața colegilor de club, în fața unor personalități literare. Fiecare serată are un anumit „pretext”; de exemplu, una dintre ultimele serate era închinată tinerilor poeți ce nu au trecut vîrsta de 25 de ani.

— Ce alte activități mai desfășoară Casa Tineretului?

— Organizează conferințe cu subiecte ca: „La ce nivel este critica literară în ziarele cotidiene ale Belgradului” sau „Actualele probleme politice ale R.S.F. Iugoslavia”, „Anatomia conștiinței politice în Iugoslavia” și multe altele. Aceste conferințe se desfășoară sub conducerea clubului „Tribunadialog”. Au fost prezentate și unele filme românești la Casa Tineretului. Mă folosesc de această ocazie ca să vă invităm la o colaborare mai eficientă, la un schimb de vizite între membrii redacțiilor revistelor pentru tineret din România și Iugoslavia, cu care prilej să se poată discuta probleme interesante, legate de viața tineretului din cele două țări prietene.

CRITERIILE COLABORĂRII

De vorbă cu dr. GOJKO MNADEKA, decanul Facultății de electrotehnică din Belgrad.

— Cum este organizat procesul de învățămînt în Facultatea de electrotehnică?

— Avem mai multe secții: Electronică, Energetică, Fizică tehnică. Facultatea noastră are 17 catedre, care sînt conduse de către un șef de catedră. Programul facultății este același ca al întregului învățămînt universitar (1 octombrie — 15 ianuarie, cursuri; 15 ianuarie — 15 februarie, sesiune de examene de iarnă; 16 februarie — 31 mai, cursuri; iar de la 1 iunie — sesiunea de examene din vară). Cursurile sînt continuate prin practica în producție, obligatorie. Studenții, în timpul practicii, primesc de la unele întreprinderi locuință, masă și chiar bani. Comisia de practică de la institut verifică cunoștințele obținute în perioada de practică și dă calificative. Împărțirea studenților pe întreprinderi se face după mai multe criterii, care trebuie în final să ducă la o judicioasă repartitie la practică, adică în felul următor: cei care primesc burse în timpul anului sînt repartizați la întreprinderi care nu oferă cazare, masă. Cei care nu primesc burse în ordinea rezultatelor profesionale sînt repartizați la întreprinderi care oferă anumite servicii.

— Cum colaborează decanatul cu studenții?

— Colaborează foarte mult. Studenții își spun deschis problemele la diferite ședințe unde, în majoritatea cazurilor, doleanțele lor se rezolvă. Studentul nu trebuie privit ca un obiect, ci, alături de profesori, ca un om productiv. Au drept de autoconducere, dreptul să hotărască anumite probleme. Conducerea facultății este astfel organizată — există un stat al facultății în care intră decanul facultății, 12 membri din comitetul profesional, dintre care trei sînt din rîndurile colaboratorilor facultății, 7 membri delegați de întreprinderile cu profil electrotehnic și 12 studenți. Fiecare an de studii are cîte un reprezentant, existînd patru ani, și cîte trei secții, rezultă 12 reprezentanți ai studenților; mai există și Vecea facultății, unde participă toți profesorii, reprezentanții asistenților și personalului tehnico-administrativ (în proporție de 1 la 12), precum și reprezentanții studenților. Prin acest mod de organizare studenții participă la un loc cu noi la luarea hotărîrilor.

— Ne-ați putea vorbi și despre alte probleme legate de procesul de învățămînt, de viața studenților?

— Bibliotecile din păcate nu sînt prea bogate. Avem cîte 10 exemplare din fiecare carte. Aici însă apare un spirit de solidaritate între studenți prin faptul că fiecare student vinde la trecerea unui an cărțile folosite în anul precedent, la un preț scăzut, colegilor mai mici, astfel încît într-o oarecare măsură se acoperă lipsa de cărți. Posibilitățile de cercetare științifică în rîndurile studenților sînt orientate pe principiul de a crea o bază și apoi o specializare, prin acele cursuri de post-diplomă cu durata de doi ani, pe care le pot urma numai studenții care au obținut în decursul celor 9 trimestre o medie de peste 8.00 și cunosc cel puțin două limbi străine.

NOTAȚII DESPRE POEZIE

De vorbă cu poetul SVETOZAR BALTIC

Ne aflăm în galeria de artă a Casei Tineretului din Belgrad. Fotografiam câteva exponate din galerie. La un moment dat un tînăr ne roagă să-l facem o fotografie împreună cu poetul SVETOZAR BALTIC, care se afla pe un fotoliu din sala de expoziție. Și astfel, o discuție neașteptată începe:

— Activați în cadrul Casei Tineretului?

— Da, lucrez ca șef al resortului cultural.

Pătrundem în sfera poeziei cu o întrebare inevitabilă:

— Cînd ați început să scrieți poezii?

— Am început în anul 1956. Lucrările mele sînt publicate în revistele și zărele cele mai cunoscute din Iugoslavia, cum ar fi: Delo, Vidici, Polja, Knjizevna Novina, Zivot. Poeziile îmi sînt traduse în limbile franceză, engleză, turcă, spaniolă.

— Ce premii ați obținut?

— Am obținut de mai multe ori premii, dar cel mai important a fost premiul I în anul 1963, la festivalul de poezie al Universității din Belgrad.

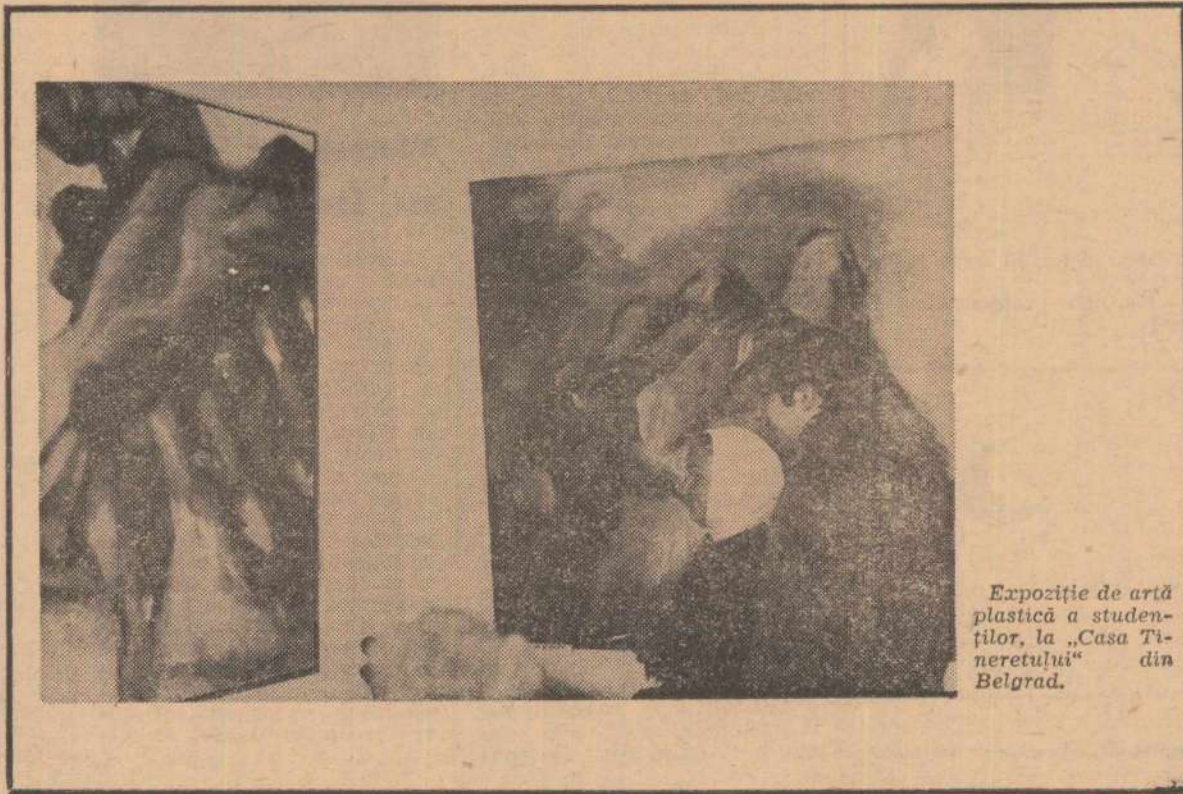
— Cum apreciați creațiile poezilor tineri din Iugoslavia?

— Se practică la noi o poezie cu o viziune modernă asupra lumii, cu o expresie lirică modernă. Îmi este destul de greu să dau nume de poeți tineri cînd de altfel fac și eu parte dintre ei. Totuși aș putea enumera tineri care s-au afirmat ca poeți valoroși în creația poeziei iugoslave: Slobodan Rakitić, Bosko Bogetic, Alek Vukadinovic, Radomir Putnik...

— Ați fost în România?

— Nu am fost, dar sper să vin în România. Folclorul românesc mă emoționează în mod deosebit. Ar putea exista o colaborare mult mai strînsă între tinerii poeți studenți din România și Iugoslavia, care s-ar putea realiza destul de ușor, de pildă, prin comitetul Casei Tineretului din Belgrad.

Ion LAZAR

Expoziție de artă plastică a studenților, la „Casa Tineretului” din Belgrad.

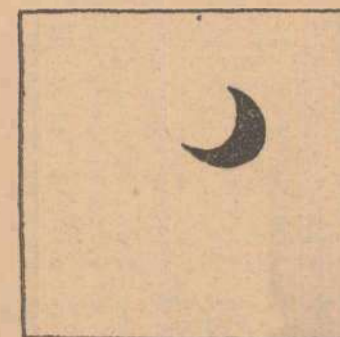
Cinci caricaturi de I. Dogar-Marinescu

— Dar d-ta ești de-a dreptul străin!

— D-ta ai fost la vreun seminar?
— Nu, dom' profesor. Eu sînt ateu!

Noapte albă, în ajun de examen.

Examene cu mașină electronică!

În curînd soarta candidaților la examene în universitățile vest-germane nu va mai sta în mîinile unor examinatori indulgenți sau severi, ci în... șuruburile unui computer absolut „obiectiv”. Pentru prima oară, 700 de studenți ai Universității din Marburg au fost confrunțați cu chestionarul unui computer. Institutul pentru statistică și documentare medical-biologică al universității a elaborat un test cu ajutorul instalației sale de prelucrare a datelor. Din cele câteva sute de întrebări pentru examenele scrise, care fuseseră alcătuite de facultățile de fiziologie și farmacologie, computerul — programat corespunzător — a ales la întimplare douăzeci. Mașina a furnizat concomitent și foile de teză gata tipărite. După așanumitul sistem al alegerii între mai multe materii, studenții se pot hotărî la fiecare întrebare pentru unul din răspunsurile indicate drept posibile. La experimentul de la Marburg existau 5 răspunsuri la alegere, dintre care unul era cel exact. După cum declară profesorul Ihms, directorul institutului, această metodă este optimă. S-a calculat că, în asemenea condiții, posibilitatea de a găsi răspunsul just este de 20 la sută. Candidatul prost pregătit va răspunde deci — în medie — just la 20 din 100 întrebări. Pentru a evita „suflatul”, computerul a ordînit aceleași întrebări în combinații prezentînd mereu altă ordine cronologică. Noul sistem prezintă însă avantaje și pentru candidați. Ei nu mai este supus hazardului. La aceasta se adaugă faptul că întrebările sînt mai clar formulate și cuprind un domeniu mai vast.

Marfă de contrabandă

În Suedia se beau anual 500 de mii litri alcool introdus în țară prin contrabandă și se fumează circa 60 de milioane țigări obținute în același fel. Drogurile reprezintă o marfă de preț în cadrul acestui business, care îngrămădește în buzunarele contrabandiștilor circa 120 milioane dolari anual. Poliția și vama sînt într-o continuă alertă. Dar, deși din punct de vedere tehnic bine echipați, poliștii și vameșii suedezi, relativ puțini la număr, rămîn aproape neputincioși în fața acestei adevărate avalanșe a articolelor de contrabandă. Frontiera suedeză este trecută în fiecare an de 4 milioane automobile și peste 150 mii autocamioane. Cum ar putea fi oare controlat fiecare autovehicul, cînd pentru o examinare detaliată a unui singur autocamion sînt necesare trei ore? În afară de aceasta, apele suedeze sînt brazdate continuu de puterice șalupe de...pescari. Ele ancorază adesea în porturile altor țări, chipurile pentru a se aproviziona. Curios însă, revin pe coastele suedeze fără pește. Aduc însă marfă de contrabandă, preluată noaptea de pe nave mari ce navighează în afara apelor teritoriale suedeze. Poliția vest-germană a atras atenția autorităților suedeze că în jurul Suediei navighează permanent 7-8 nave sub pavilion olandez, belgian și vest-german. Ele constituie probabil baze stabile de pe care șalupele preiau drogurile, alcoolul și tutunul. De altfel, se presupune că undeva în Germania occidentală se află centrul uneia din cele mai mari organizații de contrabandiști ce operează în țările scandinave.

Potrivit unor aprecieri ale autorităților, în Suedia operează 10 „sindicate” ale con-

trabandiștilor. Ele își distribuie „marfa” prin rețeaua densă a barurilor și cluburilor de noapte. În primele șase luni ale acestui an poliția și vama au confiscat 196 000 diferite pilule, circa 5 kg hașiș și mari cantități de băuturi alcoolice și tutun. Aceasta înseamnă doar o picătură în mare față de cantitatea mărfurilor vîndute în Suedia prin contrabandă...

„Miss England 1969”?

Fotografia aparține frumoasei secretare a studioului de televiziune B.B.C. din Londra, Daphne West. La 20 de ani, înaltă de 183 cm, și posedînd calități fizice pe care le puteți remarca și singuri, Daphne pare hotărîtă să candideze pentru cununa de „Miss England 1969”

Mașinile ne fură aerul

Cantitatea de oxigen necesară oamenilor ce trăiesc pe planeta noastră a fost studiată de un grup de cercetători din Austria. Conform acestor studii, populația actuală a Pămîntului (cca. 3 miliarde) consumă, pentru diferitele sale necesități, o cantitate de oxigen care, dacă ar servi numai pentru respirație, ar fi suficientă pentru 43 miliarde de oameni. Prin măsurile comparative s-a constatat că un autovehicul modern consumă într-o cursă de 950 kilometri cantitatea de oxigen necesară unui om pentru un an de respirație normală, iar cantitatea consumată prin combustia unei tone de cărbune reprezintă oxigenul necesar unui om pentru mai multe decenii de respirație.

Societatea pămîntului plat

Abia au ajuns la noi fotografiile și emisiunile de televiziune de pe „Apollo-8” și această navă a și fost acuzată de... minciună! Într-adevăr, Societatea Internațională a Pămîntului Plat a declarat la Londra că, în ciuda vederilor luate de pe „Apollo-8”, Pămîntul este hotărît... plat! „S-ar putea ca Luna să fie rotundă, a spus purtătorul de cuvînt al societății, Samuel Shepton, dar nu există nici o dovadă că Luna este un glob. Ea este rotundă, dar ca o tîpsie și nu ca un glob”!

Cîinii pe agenda parlamentului britanic

Peste 20 de vorbitori au dezbătut în Camera Lorzilor problema prezentă a cîinilor și a altor animale domestice neproductive. Printre propunerile cele mai demne de reținut sînt cele referitoare la taxarea fiecărui cîine cu suma de 5 lire, la fixarea unui număr de înregistrare pe fiecare patruped și la organizarea unui sistem de control asupra posesorilor și comercianților de cîini. S-au propus, de asemenea, o serie de măsuri pentru împiedicarea înmulțirii exagerate a cîinilor și pisicilor, eventual prin folosirea unor anticoncepționale speciale, precum și măsuri mai hotărîte pentru împiedicarea tratamentului necorespunzător la care sînt supuse unele animale.

„Cu acest prilej, lorzii au evitat să discute probleme mai puțin complicate, cum ar fi, spre exemplu, situația economică a țării” — notează cu ironie amară un cotidian britanic.

Hai să pescuim biciclete

Un pescar care aruncase undița în riul Foiba (Iugoslavia) a simțit greutatea unei prăzi mari și a scos... o bicicletă. Observînd-o cu atenție și-a dat seama că era propria-i bicicletă furată două zile mai înainte.

Mylord, doriți o baie?

Din 1844, Nelson domină, în bronz, toată Londra, rezemat de imensul colac de parîme pe soclul din Trafalgar Square. Acest simpatic lord, înalt de 54 metri, care contemplă cu indiferență depărtările, a fost acoperit, de-a lungul anilor, de un strat de „smog” gros de aproape... 2 cm. Pentru a șterge de pe fața viteazului lord amiral „urmele pro-

gresului”, admiratorii (și nu oamenii de la Salubritate) l-au spălat în 1919, în 1953, în 1963 și, recent, în 1968. Dacă numai între 1963—1968 stratul de „smog” a atîns, pe fața lui Nelson, 2 cm., nu-i așa că tehnica din uzine progresează neînchipuit de repede?

Sahara va deveni grădină?

Deșerturile, podișurile, stepile aride și nisipoase vor putea fi transformate în zone fertile și cu o vegetație bogată?

Da! spune o fabrică de coloranți din Frankfurt pe Main, lansînd produsul „CURASOL” (un lichid viscos de culoarea laptelui). Este de ajuns a-i împăștia pe solurile nisipoase, neproductive, pentru ca înfățișarea pămîntului să se schimbe, noul produs fixînd praful și nisipul, consolidînd solul și facilitînd irigarea.

Cîteva experiențe făcute în R. F. a Germaniei de către inventatorul noului produs au demonstrat, se pare, eficacitatea lui.

Unor în examene

Un student, profitînd de neatenția profesorului, încearcă să aleagă biletul, întorcînd mai multe. De teamă să nu fie observat, se hotărăște la unul. Dar cînd îi vine rîndul să răspundă, mărturisește că nu cunoaște subiectul.

— 5, sună vocea profesorului.

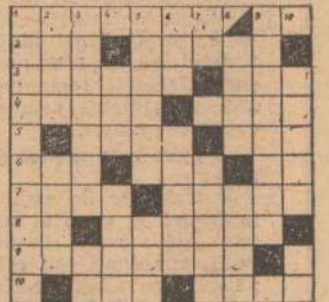
— ?!?

— De vreme ce căuți un subiect, înseamnă că știi ceva...

Profesorul avea obiceiul să cînte la pian în timpul examenelor. Părinđ neatent, unul din studenți îi vorbea într-una o jumătate de oră, cît putu mai modulat, dar, bineînțeles, fără prea multă legătură cu subiectul de pe bilet. Profesorul, terminîndu-și partitura din Bach, îl întrebă:

— Ți-a plăcut?
— Da, d-le profesor...
— Îmi pare bine... Vino și în sesiunea din toamnă să mă ascuți!

Sesione!

— SURPRIZĂ —

ORIZONTAL: 1) VREI, CALULE, IARBĂ? ... !! 2) Epoci — Cîteva. 3) CADRU — Nu acesta. 4) Ha! — ALIFIE (mold.) 5) CANA! — Romancier portughez. 6) Strîgătul corbului — Acela — Te-se! 7) Iată! — Nicovale. 8) Cafe! — STEJARI. 9) MIJLOCAȘI (fem.) 10) A apuca — Fabulist grec.

VERTICAL: 1) LOVITURI SCURTE. 2. Brăzdat — Nimeni (fr.) 3) Alungat (reg.) — Te! 4) Golf în Noua Guinee — SUBSEMNAȚUL. 5) PERSONANE (masc.) — Ev. 6) PRONUME — Trag avioanele după ele. 7) SURPRIZA DE LA URMA! — ARTICOL LA GENETIV. 8) CATA! — ACAR! 9) ORE! 10) ÎNAINTE DE LA — Operă. Dicționar: ECA, ARA

Sava STAN

PREUNIVERSITARIA

Slăbiciuni ale selecției actuale

Descoperirea timpurie a aptitudinilor și talentelor și îndrumarea lor calificată spre formele superioare de învățământ constituie o sarcină pedagogică de prim ordin astăzi, când principiul calității stă la baza selecționării elementelor chemate să contribuie la sporirea prestigiului științei și culturii românești.

Nivelul înalt la care se desfășoară și trebuie să se desfășoare constant procesul instructiv-educativ în instituțiile de învățământ superior, pentru a da societății cadre cu cea mai înaltă pregătire de specialitate, impune însă o selecție riguroasă și fundamentată științific pentru a face ca toți cei ce se pregătesc în facultăți să se valideze superior și multilateral în funcția socială ce le va fi încredințată după absolvire.

Punctul inițial de întâlnire a orientării școlare și profesionale cu selecția, moment menit să certifice, într-o primă formă, temeinicia celei dinții, este concursul de admitere. Acesta ar trebui să fie numai o verigă de legătură și continuitate între învățământul mediu și cel superior, ci și un „filtru” selectiv care să permită intrarea în învățământul superior a celor mai capabili absolvenți de liceu, mențiți să devină viitorii specialiști în domeniul economiei și culturii țării.

Dar dacă recunoaștem necesitatea promovării spre învățământul superior a celor mai capabile elemente, se ridică problema abilității probelor de selecție. Probele de selecție la concursul de admitere, în majoritatea cazurilor, se rezumă încă la examene de cunoștințe la unele materii de specialitate legate de profilul facultăților respective. Insuși-

rea și reproducerea, de multe ori mecanică, a unor cunoștințe din manualul de liceu reprezintă, de fapt, condiția necesară și suficientă pentru a pătrunde în învățământul superior.

Nu trebuie să uităm faptul că viitorului student nu-i sînt suficiente numai un mănunchi de date informative, cu caracter static, ci trebuie să demonstreze și aptitudinea de a le valorifica și înțelege printr-o gândire dinamică, asociativă, aceasta fiind garanția potențelor sale spirituale și a înscrierii sale în circuitul valorilor active.

Cu unele excepții (institutele cu profil artistic), aproape la toate institutele de învățământ superior cadrul concursului de admitere nu cuprinde în momentul de față nici probe de aptitudini, nici o discuție liberă a comisiei cu candidatul și nici obligația ca dosarul psiho-pedagogic al acestuia să-l însoțească la concursul de admitere (dosar care poate contribui — prin observațiile și constatările pe care le conține — la orientarea mai temeinică a comisiei). Aceste lucruri fac ca pe lângă tinerii cu adevărat merituosi, dornici să învețe, uneori — mai ales la facultățile care sînt nevoite să organizeze două sau chiar trei concursuri de admitere — să fie admiși și tineri lipsiți de forța vocației, dintre care o parte vor evolua spre mediocritate, iar alții se vor pierde.

Sînt semnificative cîteva date pe care le-am obținut dintr-un sondaj de opinie la elevii clasei a XI-a de la cîteva licee din orașele Tg. Mureș, Iași și Timișoara în anul școlar 1966—1967.

Astfel, dintr-un eșantion de 418 elevi anchetati, 393 (94 la sută) doreau să urmeze studii superioare, universitare,

iar un număr de numai 25 elevi (6 la sută) au declarat că sînt hotărîți să urmeze școli tehnice.

Priviți mai de aproape, 1/3 dintre cei 94 la sută n-au dovedit strădanie deosebită pentru cunoștințele parcuse în ultimele clase de liceu și totuși au aspirat spre învățământul superior. Fenomene asemănătoare au fost reliefate și în alte articole și studii publicate în ultimii ani. Ne întrebăm, pe bună dreptate, de ce nu li se explică elevilor faptul că statul nostru face eforturi mari ca toți membrii săi să se poată ridica, să se poată dezvolta, dar că acestea nu pot ține locul efortului personal, al capacității, al inteligenței, al pasiunii? Or, învățământul superior cere aceste calități. Elevii trebuie să înțeleagă faptul că nu se poate ocupa, fără să ne păgubim patrimoniul valorilor reale, locul unui matematician, fizician sau chimist din vocație cu unul din capriciu sau întâmplare.

Statul nostru face investiții imense în învățământ în general și în învățământul superior în special. Se cheuitesc anual, cu fiecare student, circa 11.800 lei pentru asigurarea condițiilor de studiu.

Se manifestă însă un fenomen la înălțurarea cărui trebuie să contribuie atât îmbunătățirea muncii de orientare școlară din licee, cât și activitatea din învățământul superior și-n primul rînd sistemul de selecție și promovare. Este vorba de faptul că, anual, prin abandonarea studiilor, sînt irosite din bugetul statului multe milioane, determinînd greutatea economiei naționale și prin faptul că nu se realizează numărul specialiștilor de înaltă calificare planificați

și așteptați să se încadreze în activitatea productivă.

As vrea să amintesc doar un exemplu. Este știut faptul că nevoile actuale ale construcției societății socialiste în țara noastră cer un număr tot mai mare de ingineri de toate specialitățile, inclusiv aceea de constructor. Firesc ar fi ca institutele de învățământ superior care-i pregătesc pe aceștia să piardă cît mai puțini studenți din fiecare serie. Și totuși, acestea au mai multe pierderi decît alte institute de învățământ superior, ca, de pildă, cele cu profil umanist sau cele de medicină și farmacie.

Chiar dacă nu e tipic, cazul Institutului de construcții București poate oferi un exemplu de felul în care slăbiciunile selecției și lipsa unei preocupări pentru lărgirea „bazinului școlar” de unde sînt recrutați candidații au dus la mari pierderi de studenți de-a lungul mai multor serii. De exemplu, seriile intrate în acest institut în anii universitari 1959—60, 1961—62, 1962—63 au avut pierderi variînd între 35 și 60 la sută. Astfel, dintre 2937 studenți intrați în această perioadă în institut s-au pierdut pînă la absolvire un număr de 1259. Cred că sînt clare pentru oricine consecințele social-economice ale unui asemenea fenomen. L-am reliefat pentru faptul că e de natură să îndemne la meditație deopotrivă pe cei care îndrumă și au responsabilitatea orientării profesionale a studenților, cît și pe viitorii candidați la studenție, la fel și pe cei ce vor trebui să hotărască asupra unor forme de selecție în măsură să permită intrarea în învățământul superior a tinerilor capabili, talentați, în stare după absolvire să-și aducă din plin contribuția la dezvoltarea și mai rapidă a științei, tehnicii și a culturii noastre.

Lector univ. Gheorghe CRĂCIUN

„APUS” — fotografie primită de la EUGEN MAN, din clasa a XI-a A, Liceul nr. 3-Sibiu

Broșura „Admiterea în învățământul superior”

În momentul de față la Ministerul Învățămîntului este în curs de defînire broșura „Admiterea în învățămîntul superior — 1969”.

Numeroșilor cititori-elevi, care ne întreabă cînd vor putea intra în posesia acestei lucrări a-fîit de mult așteptate, nu le putem răspunde încă, deoarece, din pricina unor dificultăți obiective, manuscrisul respectiv încă

nu a fost încredințat tiparului.

Revista noastră speră să obțină sprijinul Ministerului Învățămîntului pentru a-și informa cititorii din timp în legătură cu modificările care vor surveni în ediția din acest an față de broșura anterioară. Ne vom strădui, chiar, să publicăm anticipat noile informații, inclusiv unele dintre capitolele de interes imediat.

ABONAȚI-VĂ la „Viața studentescă”

Anunțăm că oficiile poștale primesc în fiecare lună (pînă în ziua de 25) abonamente pe cîte trei luni la „Viața studentescă”.

Pentru perioada februarie—aprilie costul unui abonament este de 6,50 lei.

Pentru perioada martie—mai, prețul este același.

POȘTA ADMITERII

Rodica Zamfirache — Suceava; Pentru admiterea la cursurile de zi ale I.E.F.S. se susțin: a) Probe practice la atletism, gimnastică și un joc sportiv la alegere între volei, baschet și handbal; b) o probă scrisă la Anatomia și fiziologia omului. Baremurile — înțelegînd prin aceasta performanțele care asigură primirea notei 5 — le vom expune într-o prezentare a I.E.F.S. dintr-un număr viitor al revistei.

Mihaela Arfire — Galați; Limba polonă o puteți studia numai în cadrul Facultății de limbi slave a Universității din București. Examenul de admitere la secția de limbă polonă a acestei facultăți cuprinde probe scrise la Limba și literatura română și Limba rusă (sau polonă) și o probă orală la Limba rusă (sau Limba polonă).

Florentin Cristian — Pucioasa, Dîmbovița; Examenul de admitere în Facultatea de arte plastice (secțiile de pictură, sculptură și grafică), în Facultatea de arte decorative (toate secțiile) și în Facultatea de arte plastice și decorative (toate secțiile) cuprinde următoarele etape:

- Desen după model viu (se execută în creion sau în cărbune) — probă practică;
- Schițe după model viu (10 schițe x 10 minute fiecare) — probă practică;
- Culoare sau modelaj (culoare la secțiile de pictură, grafică, scenografie, pictură monumentală, arte textile — se execută în tehnica aleasă de candidat; modelaj la secția de sculptură; culoare sau modelaj — la alegere — la secția de ceramică, sticlă, mase plastice) — probă practică;
- Schiță de compoziție (se execută pe o temă indicată de comisie, după specificul secției, într-o singură zi, în tehnica aleasă de candidat) — probă practică.

Așadar, patru probe practice pentru cei care vor să devină artiști cu diplomă! Despre Institutul de arhitectură puteți afla toate datele care vă interesează răsfoind numerele revistei noastre din luna decembrie 1968.

Același răspuns pentru Alexe Gabriel — București.

CRONICĂ NĂM GROBIS TULU

LA TELEFON, ALF RAMSEY...

— Alo, sir Ramsey? Vă deranjăm pentru un micro-interviu telefonic. Vă rugăm să nu ne refuzați, și promitem să nu vă întrebăm nimic despre războiul dumneavoastră cu ziaristii englezi.

— Nu vă faceți probleme, în cele șase minute cîte vă stau la dispoziție puteți ataca orice problemă. De altfel, trebuie să vă spun că, la drept vorbind, confrăți dumneavoastră insulari au ceva dreptate: de la cîștigarea titlului mondial, teamul nostru național a înscris doar 19 goluri în 19 partide, a pierdut trei meciuri și a cedat patru draw-uri chiar pe teren propriu. Obişnuși cu onorurile și gloria, ne-am trezit cu toții nepregătiți în fața unui palmares alcătuit, cum este firesc, și din umbre și din lumini. Ceea ce mă supără, totuși, la cronicari este faptul că nu văd pădurea din cauza copacilor. Noi am avut înfinit mai multe acțiuni periculoase la poarta adversarilor noștri nu numai în meciul cu unsprezecele dv., ci în toate cele susținute în ultimele două sezoane.

— Cum, și nu sînteți supărat pe cei care vă cer, public, demisia?

— Nu, pentru că, așa cum spunea bătrînul Will, soarta unei glume depinde de urechea care o aude, nu de limba care o spune!

— Noi, beneficiarii acestui 1-1 spectaculos, nu știm cum să privim rezultatul, mai ales că presa dv. l-a apreciat în modul cel mai contradictoriu.

— Luați-l ca atare și ducerați-vă că ceea ce n-au reușit alții mai cu pretenții a reușit, în chiar templul fotbalului, echipa de tineret a României.

— De tineret, sir?

— De tineret, pentru că are vîrsta medie sub 23 de ani și pentru că, dacă vreți, vă alcătuiesc eu acum, pe loc, o altă reprezentativă din internaționali încă în activitate, cu care nu ne mirăm dacă vă prezentați pe Wembley. Notați: Datcu — Lupescu, Barbu, Dumitru Nicolae, Mocanu — Gherghel, Petescu — Martinovici, Voinea, Yancu, Haidu.

— Personal, ca ziarist la un hebdomadar studențesc, aplaud — o dată cu rezultatul, o dată cu întinerirea naționalei noastre — și intelectualizarea ei.

— Vă referiți la Lucescu, proaspătul dv. căpitan, care ne-a flatat vorbindu-ne destul de bine în limba noastră maternă? Știu, mi-a spus, că e student la o facultate de comerț exterior.

— Și nu numai ei! Anca și Deleanu sînt de asemenea studenți la zi, iar alții, cîțiva își fac studiile superioare la cursurile fără frecvență.

— De prisos atunci să vă mai spun că băieții mei au avut impresia că au intr-adevăr în fața o formație cu caracteristici studențești: elan, inteligență în joc, dăruire, dezinvoltură.

— Dumneavoastră ne măguliti, dar la auziți ce spune comentatorul de la „Daily Telegraph”: „Englezii au jucat fără inspirație, fără imaginație și fără înțelegere între ei, împotriva unui partener tînr, neexperimentat, căruia i-ar fi dificil să obțină un loc printre primele 12 echipe ale Europei. Aseară, românii n-au jucat mai bine decît ar sugera propriul lor palmares. Apărarea lor a fost plină de găuri, ei au jucat lent și deliberat la mijlocul terenului și au avut în Gornea unul din cei mai nervoși portari pe care i-am văzut în meciurile internaționale”.

— Mă miră că un ziarist este gata să se ia după cele spuse de un alt ziarist. Românii au știut să păstreze mai bine balonul la mijlocul terenului, să temporizeze jocul, să ne atace prin surprindere, într-un cuvînt să ne scoată din ritm. Chiar dacă acțiunile echipei engleze au fost mai dese și mai viguroase decît ale echipei dv., ele s-au izbit de un zid de netrecut și, în ultimă instanță, de portarul Gornea, care a fost excelent în repriza secundă.

— Credeți cumva că noi, românii, am găsit, în sfîrșit, unsprezecele care să ne scoată din anonimat?

— Nu uitați că, după ce ați înfrînt teamurile Spaniei, Uruguayului, Portugaliei și R.F.G., după ce ați smuls două draw-uri campionilor lumii nu mai puteți fi anonimi. Tinerii de care mă întrebați pot constitui scheletul unei formații naționale care să vă reprezinte din ce în ce mai bine 5, 6 sau 7 ani de-acum înainte.

— Mi-e cam teamă. Știți, la noi reprezentativa se schimbă după fiecare eșec. Înșasi fericita alcătuire actuală nu este rezultatul unei idei, ci a unei conjuncturi, Deleanu, Nunweiler, Anca, Domide, Dumitrache sau Lucescu fiind impuși de accidentări, de presă ori de opinia publică.

— N-are importanță! Înseamnă că aveți mulți jucători buni, dar că nu întotdeauna selecționerii reușesc să-i folosească. Nu vă mai luați, domnilor, după fite-cine, urmăriți cu consecvență niște principii și cătavana va merge. Oricum, dacă vreți ca băieții să joace și la Atena și la Lausanne cum au jucat pe Wembley, nu-i veți ajuta dacă le veți vorbi toată ziua de Atena și de Lausanne! Lăsați-i să-și vadă de treaba lor și, dacă puteți, „aranjați-le” să piardă la scor astronomic înțînirea cu sparing-partenerul din săptămîna confruntării care vă interesează.

— Vă mulțumim, sir, pentru acest posibil micro-interviu, și vă promitem că la anul vom îndrăzni chiar să vă deranjăm cu unul de-adevăratalea. Doar seria partidelor anuale Anglia—România abia a fost inaugurată!

G. MITROI

Civilizația sportului

SPORTIVI, CHIBIȚI, „FEDERALI”

Literatura specializată și legenda povestesc despre un oarecare jucător englez de fotbal care, de pe la 9—10 ani și pînă la moartea sa, survenită mult după 80 de ani, n-a activat decît într-un singur club și care a lăsat cu limbă de moarte să fie îngropat în echipamentul de joc pe care-l purtase atîta ani și pe care-l păstrase așa cum își păstrează alții bainele cele mai bune pentru înmormîntare. Dorința i-a fost îndeplinită, iar cortegiul ce l-a condus pe ultimul drum — sportivi, tineri și bătrîni, cit și simpli admiratori — a fost de-a dreptul impresionant...

De asemenea, un pasionat, turbat chiar, susținător al unei echipe de rugbi franceze, poștaş de meserie, care își însoțea echipa oriunde se deplasa ea cu ocazia meciurilor, aflîndu-se astfel de împrejurare pe marginea terenului de joc, și urmîrind el în plină viteză faza ce se îndrepta spre terenul advers, așa, cu țapca de scrisori pe umăr și în uniformă, s-a trezit intrat pe neașteptate chiar în incinta terenului printre jucători. Și fiindcă nu mai avea nici un adversar în față, a fost de-a-juns să primească pasa ultimului „partener” pentru a înscrie spectaculos, încercarea cîștigătoare, cu țapca sărită din cap și cu țapca zburînd peste el, spre uimirea jucătorilor și delirul spectatorilor. Fotografia momentului există, și am avut plăcerea să o admir la Toulouse în colecția unui bătrîn rugbist francez, o dată cu repovestirea întîmplării de care auxisom și eu, dar o credeam o simplă legendă...

Cea mai impresionantă și pilduitoare mi se pare însă povestea aceluia credincios supporter al unei echipe de amatori, care venea statornic și neobosit la toate antrenamentele, jocurile și deplasările, cu gîndul că o dată și o dată echipa se va găsi în impas și atunci se va găsi loc și pentru el. La o plecare a venit de asemenea cu valiza făcută, în gară, implacabil. Și minunea s-a împlinit. Vedeta echipei n-a putut sau a uitat să vină, și în locul ei...

Și în față la noi legendele și poveștile adevărate despre acești „tîfosi” (cum le spun italienii), „murdosi” (în argoul sportiv franțuzesc) sau „microbiști” (ca pe la noi) ne leagă de cele mai vechi timpuri ale sportului românesc, ca o adevărată a doua istorie a sa. Un supporter al unei echipe românești trecînd granița călătorînd aseuna în cutia de acumulatori de sub vagoane, un altul cheltîndu-și întreaga lui avere și toate veniturile lui pentru a răspîndi un sport nou și necunoscut în țară la noi, pe vremea aceea, sau a sprîjini o echipă tînră și valoroasă, alții risinîndu-și spiritul, tînerșea și chiar sănătatea pe marginea terenului, nelipsiți de lângă echipa lor, lubînd-o și ajutînd-o, cu atît mai mult cu cît era mai amărîtă și mai gîtarsă, sau, în sfîrșit, intruchipări vii, cunoscute de noi, ale bătrînilor personali anonimi care-l descoperă și-l lansează pe eroul rugbist din filmul „Viața sportivă”, toți aceștia pururea prezenți, așteptînd neclintîți în umbra nobilului anonimat, fericiți să facă orice sacrificiu, dacă va fi nevoie și li se va cere, precum și acea falangă de neuitat — și din care ne amintim cu profund respect și recunoștință nume ca Nae Mărășcu, frații Lucescu, Titel Ursache, Leoveanu, Titu Baroșanu și Teodoru Chibrîț, Costică Bauer, Costel Rădulescu, Octav Luchide — și alții alții, nume care dacă azi poate nu mai spun nimic au dat în schimb, cîndva, farmecul și strălucirea sportului românesc. Iată ce a însemnat și am vrea să însemne iarăși adevărata vocație, dragoste și devotament pentru sport...

Că iată că, înlăturînd cu brutalitate și grosolanție aceste „umbre vechi ale trecutului” și-a făcut de cîrînd apariția și o altă categorie de suporteri, de „membri susținători” cum le mai zice acum, de fapt de „chibiți” pur și simplu, ori „druckeri”, cum le zice ardeleni. Proaspăt lipiți de cîte o echipă, sau de cîte un sport — care de-abia au ajuns să descifreze și ei puștin regulile jocului, necum noblețea, finețea, morală și tradiția lui — ei se și erizează, fără modestie și fără răbdare, în cunoscători, se bat cu pumnii în piept, invocînd un atașament nedovedit altfel, sau își arogă veleități ridicole de amirali fără vapor, de ofițeri fără trupă, de miniștri fără portofoliu, într-un cuvînt de „chibiți”, gata să critice, să injure, să pretindă, mai ales, drepturi inexistente, și să ceară socoteală altora pentru greșelile pe care „...dacă ar fi fost el ascultat...”

Și toate acestea în fața unor naivi și gură cască dispuși să asiste la recitalurile lor din fața agenției Pronosport, din poarta stadionului, a bufetului din cartier, și chiar de prin birourile unor federații...

Sigur, dorința de a leși măcar așa din anonimat este justificată și pînă la un punct scuzabilă, dacă nu cumva ascunde, cum e uneori cazul, o șmecherie carlieristă. Nu este însă rău să știm că un anume proces de degradare a sportului nostru, și în special a fotbalului, vine și din această înlocuire a pasiunii sincere, dezinteresate, statornice și anonime cu pâlăvrăgeala ocazională, derizorie și... interesată. Și poate n-am fi scris toate acestea dacă nu ne-ar fi frapat asemănarea izbîtoare dintre acești „chibiți” și unii „federali” activiști ai federațiilor noastre sportive, precum și drumul rapid pe care mulți din prima categorie îl parcurg către cea de-a doua. Dar despre aceasta — cu altă ocazie

P. OVIDIU

D. MANOILEANU

Cufundat ani de-a rîndul în cenușa anonimatului, schiul studențesc a început de cîrînd să se afirmă, deocamdată pe plan intern. Desigur, însă, că măsurile luate de Ministerul Învățămîntului și de cluburile studențești care au secții de schi, măsuri care au avut drept urmare depistarea și creșterea a numeroase elemente de perspectivă, sînt de natură să ne ofere într-un viitor nu prea îndepărtat rezultate și mai valoroase.

În primele concursuri ale anului s-au impus cu deosebire fondisții, dintre care li menționăm pe studenții de la I.E.F.S., antrenaiți de perseverentul Ion Dîngă. Locul secund cucerit de „treiul” I.E.F.S.-ului în stafeta de 3 x 10 kilometri — înaintea dinamoviștilor bucureșteni, locul șase ocupat de Ion Dudu (ultimul din fotografie) în cursa de 15 kilometri fond individual, primele trei locuri pe care au venit Liana Blebea, Iudith Tomovi și Gizela Mozes la slalom special (rezultate obținute în „Cupa Postăvarului”) reprezintă și certe promisiuni de viitor. Desigur, intensificarea muncii de perspectivă în cluburile studențești, mai ales în centrele care au condiții naturale pentru practicarea schiului (la Cluj, Petroșani, Timișoara, Tg. Mureș și chiar Erazov s-a făcut încă prea puțin) nu poate decît să lanseze cu și mai multă convingere schiul studențesc pe pîrtia afirmării.

ITINERAR TURISTIC '69 (II)

EXCURSII TEMATICE (25 iulie-30 august)

Excursie în București: „Momente și locuri principale ale pregătirii și înfăptuirii de către P.C.R. a insurecției armate din 23 August 1944”.

Durata 4 zile; Preț orientativ 130 lei.

În program, vizită la obiective legate de evenimentele din august 1944, întîlniri cu vechi militanți ai mișcării comuniste și muncitorești, cu participanți la pregătirea și desfășurarea insurecției armate.

Minăstiri și case memoriale în nordul Moldovei:

Traseul II — 950 km. — 6 zile

Bacău — Piatra Neamț — Tg. Neamț — Fălticeni

—Slatina — Gura Humorului — Vama — Marginea — Putna — Rădăuți — Solca — Milișeuț — Suceava — Botoșani — Hîrlău — Tg. Frumos — Mircești — Roman — Bacău.

Se vor vizita: minăstirile Bistrița, Văratec, Agapia, Neamț, Slatina, Voroneț, Humor, Moldovița, Sucevița, Putna, Solca, Arbore, Zamca, Dragomirna; Casele memoriale: C. Hogăș, I. Creangă, M. Sadoveanu, Al. Vlașcu, V. Alecsandri, M. Eminescu; Cetățile Neamț și Suceava; barajul și lacul de acumulare de la Bicaz.

Transport cu autobuzul. Punct de plecare Bacău. Preț orientativ: 276 lei.

Locul VI în Europa

Depășind primele două tururi, baschetbalistele Politehnicii București, campioanele țării noastre, au ajuns în semifinalele C.C.F. Sorții le-au decis o grupă semifinală în care pot realiza ceva (cu Spartak Praga și Akademik Sofia).

Confruntările cu baschetbalistele bulgare sînt programate pentru 30 ianuarie (la București) și 6 februarie (la Sofia).

Cu campioanele cehoslovace vor juca în 20 februarie (la Praga) și în 27 februarie (la București).

Primele două clasate în această grupă vor juca apoi cu formațiile clasate corespunzător în cealaltă grupă semifinală. La ora aceasta, fetele noastre, indifereent de ce rezultate vor realiza, ocupă — deci — unul din locurile V—VI din Europa. Dar fiecare victorie (după tur-retur) poate însemna încă un loc în sus în ierarhia continentală. Succes!